

EL COMUNISTA

ÒRGAN DEL PARTIT COMUNISTA INTERNACIONAL

Gener 2021 – n°65 (Nova Edició) Preu: 2 € / 2,50\$

EL QUE DISTINGEIX EL NOSTRE PARTIT: la línia que va de Marx a Lenin, a la fundació de la Internacional Comunista i del Partit Comunista d'Itàlia (Livorno, 1921); la lluita de l'Esquerra Comunista contra la degeneració de la Internacional, contra la teoria del "socialisme en un sol país" i la contrarevolució estalinista; el rebuig dels Fronts Populars i dels Blocs de la Resistència; la dura obra de restauració de la doctrina i de l'òrgan revolucionaris, en contacte amb la classe obrera, fora del politiqueig personal i electoralesc.

UNA CONSIGNA INCORRUPTA PER SOBRE DE LES GENERACIONS «DELS MORTS, DELS VIUS I DELS PER NÉIXER»

En l'aflluència successiva de nous companys a la militància de Partit i en el successiu reemplaçament de noves generacions de militants com a continuació de les generacions anteriors de comunistes i revolucionaris, el nostre Partit ha de "transmetre la flama al llarg de l'històric «fil del temps» (...) La transmissió d'aquesta tradició no deformada, amb els esforços per fer real una nova organització de partit internacional sense pauses històriques, organitzativament no es pot basar en l'elecció d'homes molt qualificats o molt informats de la doctrina històrica, sinó que orgànicament no pot més que utilitzar de la manera més fidel la línia entre l'acció de grup amb la qual ella es manifestava fa 40 anys, i la línia actual. El nou moviment no pot esperar superhomes ni tenir El Messies, sinó que s'ha de basar sobre el revifar de tot el que pugui haver estat conservat a través llarg temps, i la conservació no pot limitar-se a l'ensenyament de tesis i a la recerca de documents, sinó que se serveix fins i tot d'estris vius que formin una vella guàrdia i que confiïn en donar una consigna incorrupta i potent a una jove guàrdia. (segueix a la pàgina 33)

SUMARI

Desenvolupament de les relacions de força econòmiques de l'imperialisme	pàg. 2
La deflació s'instal·la mentre creix la inflor especulativa	pàg. 9
L'imperialisme xinès ocupa el buit deixat per l'imperialisme d'EEUU a l'Àsia-Pacífic	pàg. 15
Reemplaçament de titelles als EEUU, causes i conseqüències	pàg. 18
Xocs imperialistes a Europa	pàg. 23
L'Estat al servei del capital: Veneçuela	pàg. 29
Una consigna incorrupta per sobre de les generacions dels morts, els vius i els per néixer	pàg. 33

DESENVOLUPAMENT DE LES RELACIONS DE FORÇA ECONÒMIQUES DE L'IMPERIALISME (pàg. 2)

Només cal aquesta breu comparació sobre la producció d'aquests tres materials de base de la producció industrial capitalista per establir que la primera potència econòmica mundial avui és Xina, que ha trastocat les relacions de força econòmiques sortides de la segona guerra mundial.

REEMPLAÇAMENT DE TITELLES ALS EEUU, CAUSES I CONSEQÜÈNCIES (pàg. 18)

No és més il·lusòria la formulació fantàstica del "America first" del que era el "Yes we can", el desenvolupament del capitalisme no permet ni l'una ni l'altra.

LA DEFLACIÓ S'INSTAL·LA MENTRE CREIX LA INFLOR ESPECULATIVA (pàg. 10)

"Por tant, les mateixes lleis s'encarreguen de produir per al capital de la societat una massa absoluta de guany creixent i una quota de guany decreixent." (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XIII, K. Marx).

DESENVOLUPAMENT DE LES RELACIONS DE FORÇA ECONÒMIQUES DE L'IMPERIALISME

En aquest informe econòmic volem posar en evidència les dades econòmiques de diferents països amb el propòsit d'arribar a una valoració el més objectiva possible de les relacions de força en el terreny econòmic dels principals països i en concret d'USA, Xina, Índia, Europa i dins d'Europa Alemanya, França, Itàlia, Anglaterra i Espanya.

Com ens han ensenyat els pares del Marxisme Marx, Engels, Lenin i l'Esquerra nosaltres examinem les dades financeres. No és que descuidem l'aspecte financer sinó que aquest és derivat del curs del procés productiu.

Examinem primer la producció de l'Acer, Alumini i Ciment que són els elements fonamentals per la producció de construccions com carreteres, ponts, ferrocarrils, edificis, instal·lacions productives, etc.

ACER

En un important text nostre del 1950 aparegut en Battaglia Comunista nº18 del 1950 es diu:

"Al llarg de la vida d'un home s'ha pogut assistir tres vegades a la preparació d'un conflicte armat tenint per escenari tota la terra.

La tercera guerra mundial no està en acte encara, però segurament nou persones sobre deu la consideren segura. Encara que tingués raó la desena, és segur que estem en el període d'oberta preparació; per una vegada es faria realitat l'antic advertiment que s'evita la guerra preparant la mateixa. Un esdeveniment com aquest no està fora de la història; es verifica quan un dels contendents és tan prepotent i està tan armat que l'altre alça les mans enlaire sense lluitar, o després de breus intents i escaramusses llença la tovallola i recull la bossa, es diria al ring.

No és necessari llavors obstinar-se en profecies sobre la tercera guerra i subordinadament sobre les possibilitats de tenir un lloc al voltant del ring durant la vida natural, per tenir el dret a treure conclusions de la directa experiència de la «tercera preparació» en desenvolupament.

Com sempre els guies de les grans propagandes treballen, per desgràcia amb èxit, de tal manera que en els escenaris de primer pla les masses reconeixin causes i culpes del perill de guerra en factors ideals, morals, sobretot nacionals, en el fet que no només certs determinats governs i classes dominants, sinó certs determinats pobles, nacions, fins i tot races; presos d'una indomable set de domini i de sang, provoquin, amenacin, es disposin a agredir la resta del món, on per contra masses, multituds, elits, homes d'estat serien propenses a la pau, al desarmament, al commovedor idil·li general.

Tots fan espases i canons, però tots declaren que si no estiguessin aquells altres, els dolents, els cruels, els fills del Maligne, estarien disposats a dedicar-se exclusivament al cultiu dels rams d'olivera, a la cria dels coloms. (...)

En l'època de Marx no era encara l'acer l'índex expressiu del mode de producció capitalista, útil per confrontar el desenvolupament industrial de diversos països. Era més útil el nombre de fusos per als telers de cotó. L'Edat Mitjana havia vestit els homes d'acer i havien florit les armeries i fàbriques de cuirasses i lames. La burgesia, donant-se l'aire d'avorrir els excessos d'aquella cruel i sanguinària època, preanunciava l'era civil en què estarien vestits de la mateixa llana i cotó els ci-devant barons i els nus aborígens de la Papuasía. Egalité, Fraternité. (...)

Hem d'arribar a 1880 perquè les estadístiques de la producció mundial d'acer es tornin eloqüents: en època de pau l'acer servia per fer màquines i locomotores, naus i arades, és ben conegut. En qualsevol cas, que parlin una mica les xifres.

Seguirem només sis països, perquè tots els altres, aproximadament, no sumen més que l'últim dècim de la massa produïda en el món. Seran els big six, i per al 1880 són suficients només quatre. Trobem a primera línia l'Anglaterra cotonera, amb un milió tres-centes mil tones anuals d'acer, immediatament després els Estats Units d'Amèrica amb 1.200.000, Alemanya desenganxada amb 700.000, França amb 400.000. En total 3.600.000 tones. No varien poc les xifres de les diverses fonts, però n'hi ha prou amb aquelles arrodonides per al nostre fi. (...)

A les estadístiques del 1913 la quantitat del 1880 ha passat a ser ni més ni menys que vint vegades més gran. La població de la terra ha crescut un 25%; la seva satisfacció amb consums útils, el menjar, les cases, la roba i posem-li una mica d'aquest acer (tot i que una arada pesa menys que l'aixada que substitueix, una fresa de fresador que una llima d'ungles, i així en endavant, tenint en compte que les plomes d'acer han substituït totes les plomes d'oca donant avantatge a la producció de tonteries) concedim que s'ha duplicat; negant-li sempre a la burgesia, fins i tot en la fase inicial, haver augmentat el veritable benestar. La desproporció entre les dues relacions es manté aclaparadora. ¿Pot aquesta no tenir influència sobre el desenvolupament dels esdeveniments mundials? ¿No n'hi ha prou amb una causa d'aquesta envergadura, primària i significativa però certament no única en el quadre de la virulència del Capital, per a la irrupció d'efectes imponents? No, ha de ser el coco, el dolent, el tirà de tragèdia, l'horda de bàrbars que provenen, qui sap com, de fora d'aquest magnífic món de l'economia burgesa!

De la nova xifra de 71 milions de tones anuals d'acer ja la part més gran, al 1913, la produeixen els Estats Units: 31 milions. Després de 33 anys, vint vegades més. La Gran Bretanya, perdut el lideratge, amb una mica més de 10 milions ha fet un salt menor. Mentrestant l'industrialisme capitalista ha fet passos de gegant en el tercer dels grans, Alemanya, que s'ha col·locat entre els dos primers amb uns altres 19 milions incrementant 27 vegades. França fa poc més de 5 milions. Hem de posar dos altres personatges: Rússia, amb segurament 5 milions, el Japó, que es limita a 200.000 tones, fins i tot havent estat vencedor d'aquella." (Sa majestat l'acer).

Tot just després de 16 anys:

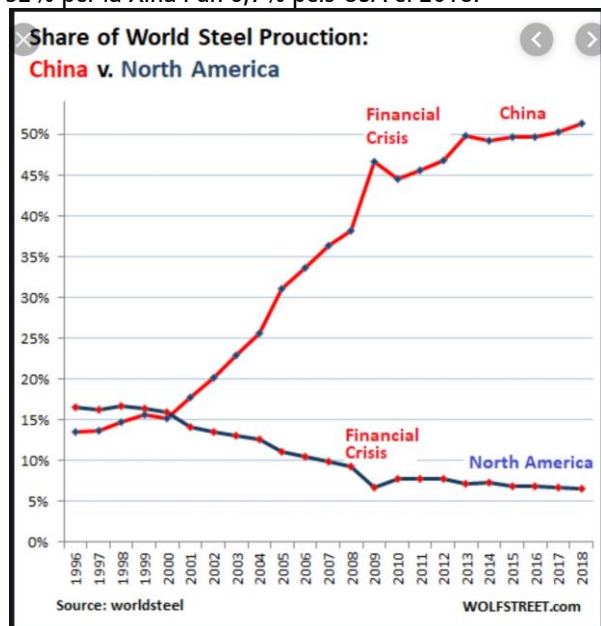
Producció el 1929 en milions de tones

	Milions de tones	% sobre el total mundial
USA	56,43	48%
Alemanya	16,0	13,5%
Anglaterra	9,64	8,15%
França	9,55	8%
Rússia	4,76	4%

Els USA abans de la crisi van arribar a produir el 50% de l'acer mundial relegant Anglaterra al tercer lloc amb un percentatge sobre el total mundial de només 8,15% mentre que Alemanya va assolir el 2n lloc amb el 13,5%.

A continuació presentem un gràfic que mostra el % sobre el total de Xina i USA del 1996 al 2018.

D'un 16% pels USA i un 14% per la Xina el 1996 es passa a un 52% per la Xina i un 6,7% pels USA el 2018.

El mes de juny del 2019 la producció d'acer a la Xina va ser de **87,5** milions de tones mentre que aquesta en USA va ser de **7,27** milions de tones sobre una producció mundial total de **158,98** amb un percentatge sobre el total del 55% per la Xina i del 4,58% pels USA i una producció per càpita de 62,43 kg/mes, és a dir al voltant de 2 kg/dia per cada xinès, i 22,01 kg/mes o 0,71 kg/dia per cada estatunidenc. A la Xina es té a disposició més acer que menjar.

La classificació de la producció d'acer del mes de juny del 2019 ha estat extreta de la següent taula treta de la World Steel Association:

Món		158.978
1	Xina	87.533
2	Índia	9.336
3	Japó	8.789
4	USA	7.276
5	Corea del Sud	5.958
6	Rússia	5.875
7	Alemanya	3.405
8	Brasil	2.823
9	Turquia	2.698
10	Iran	2.165
11	Itàlia	2.086
12	Taiwan, Xina	1.960
13	Ucraïna	1.659
14	Mèxic	1.580
15	Vietnam	1.350
16	França	1.310
17	Espanya	1.210
18	Canadà	970
19	Polònia	780
20	Egipte	725
21	Bèlgica	720
22	Àustria	632
23	Regne Unit	618
24	Holanda	515
25	Austràlia	476

(Font W.S.A. en milers de tones)

Monthly crude steel production in the 64 countries included in the report, in thousands of tonnes.

	June 2019	June 2018	% change Jun-19/18	6 months		
				2019	2018	% change
Austria	632	474	33,4	3.963	3.822	3,7
Belgium	720 e	660	9,1	4.189	4.029	4,0
Bulgaria	50 e	63	-20,0	291	347	-16,0
Croatia	0 e	9	-100,0	48	52	-7,8
Czech Republic	398	433	-8,0	2.448	2.506	-2,3
Finland	287	345	-16,8	1.938	2.114	-8,3
France	1.310	1.267	3,4	7.702	7.978	-3,5
Germany	3.405	3.617	-5,8	20.717	21.830	-5,1
Greece	125 e	140	-10,7	761	776	-1,9
Hungary	122	165	-26,1	936	997	-6,1
Italy	2.086	2.140	-2,5	12.561	12.819	-2,0
Luxembourg	195 e	201	-3,0	1.186	1.171	1,2
Netherlands	515	582	-11,5	3.438	3.532	-2,7
Poland	780 e	840	-7,1	4.912	5.223	-6,0
Slovenia	54	57	-5,7	331	352	-5,8
Spain	1.210	1.183	2,3	7.418	7.420	0,0
Sweden	362	398	-9,0	2.558	2.550	0,3
United Kingdom	618	715	-13,5	3.800	3.910	-2,8
Other E.U. (28) (e)	920 e	932	-1,2	5.548	5.505	0,8
European Union (28)	13.790	14.219	-3,0	84.744	86.933	-2,5
Bosnia-Herzegovina	75 e	1	5023,0	450	239	88,2
Macedonia	25	37	-33,1	133	131	1,6
Norway	58	53	9,8	328	298	10,1
Serbia	171	180	-5,3	1.033	997	3,6
Turkey	2.698	3.032	-11,0	16.994	18.912	-10,1
Other Europe	3.026	3.303	-8,4	18.938	20.577	-8,0
Byelorussia	220 e	217	1,4	1.306	1.143	14,3
Kazakhstan	385 e	387	-0,5	2.015	2.326	-13,4
Moldova	45 e	43	4,7	206	275	-25,1
Russia	5.875 e	6.029	-2,6	35.757	36.010	-0,7
Ukraine	1.659	1.711	-3,0	10.930	10.391	5,2
Uzbekistan	45 e	60	-25,0	278	327	-15,0
C.I.S. (6)	8.229	8.447	-2,6	50.492	50.472	0,0
Canada	970 e	1.050	-7,6	5.834	6.544	-10,9
Cuba	15 e	16	-8,1	103	103	0,4
El Salvador	8 e	7	11,0	49	47	4,2
Guatemala	25 e	23	6,6	149	145	2,7
Mexico	1.580 e	1.738	-9,1	9.650	10.430	-7,5
United States	7.276	7.057	3,1	44.345	42.059	5,4
North America	9.874	9.892	-0,2	60.129	59.327	1,4
Argentina	412	414	-0,4	2.319	2.550	-9,0
Brazil	2.823	2.913	-3,1	17.243	17.482	-1,4
Chile	75 e	76	-1,4	443	534	-17,1
Colombia	90 e	105	-14,5	506	572	-11,5
Ecuador	50 e	48	4,5	302	290	4,1
Paraguay	1 e	2	-35,9	7	8	-4,0
Peru	105 e	103	2,4	608	606	0,4
Uruguay	4 e	5	-12,4	28	27	1,1
Venezuela	3 e	12	-75,0	34	93	-63,6
South America	3.563	3.676	-3,1	21.491	22.162	-3,0
Egypt	725 e	642	12,9	4.315	3.799	13,6
Libya	54	36	51,5	280	184	52,5
South Africa	454 e	547	-17,0	3.133	3.197	-2,0
Africa	1.234	1.225	0,7	7.729	7.180	7,6
Iran	2.165 e	2.040	6,1	12.788	12.110	5,6
Qatar	231	225	2,6	1.289	1.316	-2,1
Saudi Arabia (1)	425 e	460	-7,5	2.583	2.545	1,5
United Arab Emirates	287	279	2,8	1.652	1.585	4,2
Middle East	3.108	3.004	3,4	18.312	17.557	4,3
China	87.533	79.585	10,0	492.169	447.825	9,9
India	9.336	8.976	4,0	56.959	54.230	5,0
Japan	8.789	8.750	0,4	51.082	52.967	-3,6
South Korea	5.958	6.116	-2,6	36.445	36.060	1,1
Pakistan	280 e	442	-36,7	1.649	2.514	-34,4
Taiwan, China	1.960 e	1.966	-0,3	11.552	11.425	1,1
Thailand	415 e	589	-29,6	2.151	3.311	-35,0
Vietnam (2)	1.350 e	1.252	7,8	8.170	6.215	31,5
Asia	115.622	107.676	7,4	660.176	614.547	7,4
Australia	476	507	-6,2	2.719	2.923	-7,0
New Zealand	58	52	12,6	335	327	2,5
Oceania	534	559	-4,4	3.054	3.250	-6,0
Total 64 countries (3)	158.978	152.002	4,6	925.064	882.005	4,9

En el quadre mostrat més amunt tret de la World Steel Association trobem les dades relatives a la producció d'acer en els primers 6 mesos del 2019.

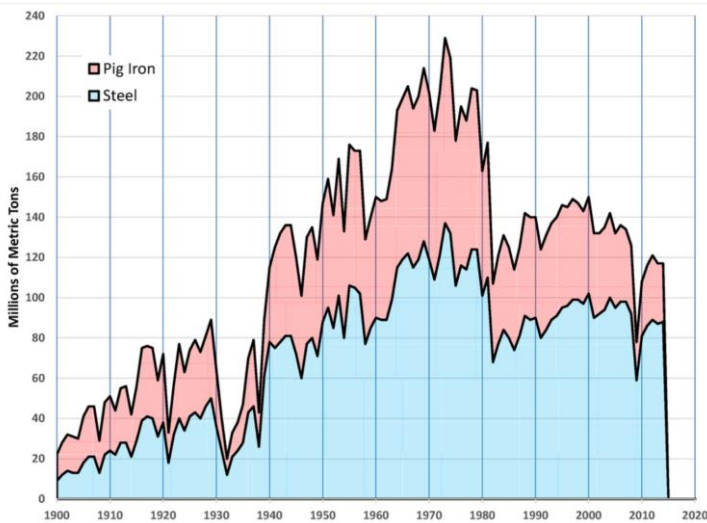
Elaborem ara una classificació per àrea geogràfica de la producció d'acer dels 6 primers mesos del 2019 utilitzant les dades extretes de la World Steel Association:

	2019	% sobre el TOTAL 2019
1 ÀSIA	660.176	71,36%
2 EUROPA	84.744	9,16%
3 AMÉRICA DEL NORD	60.129	6,50%
4 C.I.S.	50.492	5,46%
5 AMÉRICA DEL SUD	21.491	2,32%
6 ALTRES EUROPA	18.938	2,04%
7 ORIENT MITJÀ	18.312	1,98%
8 ÀFRICA	7.729	0,84%

L'àrea asiàtica produeix el 71,36% de l'acer mundial. Si afegim la producció d'Europa, del C.I.S i dels altres europeus, que formen una única àrea no separada per mar, obtenim una producció d'acer igual al 88%. En aquesta àrea les mercaderies (entre elles l'acer) poden circular sense poder ser controlades ni bloquejades per les marines militars. Amb la realització de la ruta de la seda les mercaderies d'aquesta àrea poden circular sense

ser sotmeses a un eventual bloqueig naval per part dels USA i Anglaterra.

Gràfic de la producció d'Acer i d' "Arrabio" (lingot d'alt forn) del 1900 al 2015:

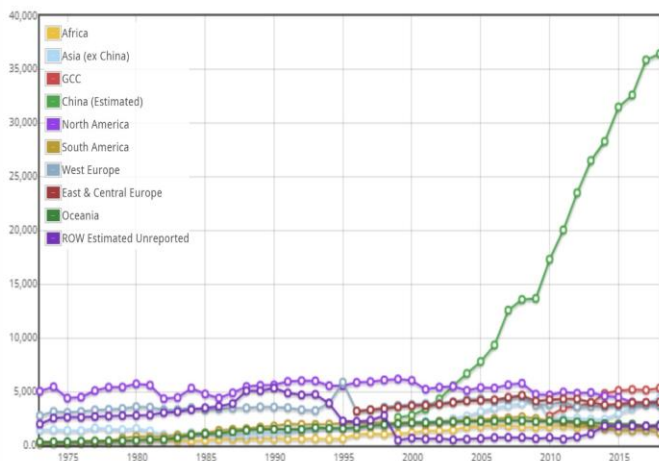

ALUMINI

Examinem ara la producció d'Alumini.

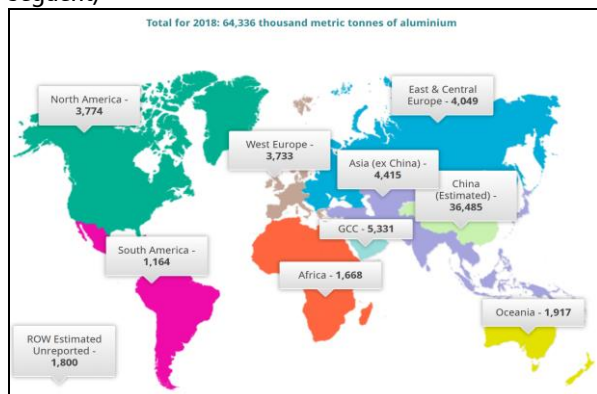
El gràfic següent mostra la producció d'alumini del 1973 al 2018 per a la Xina i per les distintes àrees geogràfiques.

Total for 1973 to 2018: 1,263,864 thousand metric tonnes of aluminium

El que salta a la vista és que la corba de la producció de la XINA que parteix del 1999 amb una producció que és la meitat que la de Nord-Amèrica, en el 2003 assoleix la producció de Nord-Amèrica i d'allà aixeca el vol fins arribar el 2018 a una producció que és 9,67 vegades la de Nord-Amèrica.

En 2018 la producció va ser de: (veure el mapa-gràfic següent)

En el mapa de dalt es mostra la producció d'alumini per àrea geogràfica el 2018.

Dels valors exposats calculem la producció percentual de l'alumini sobre el total mundial:

Valors en milions de tones

1	XINA	36,485
2	GCC (Països àrabs del Golf Pèrsic)	5,331
3	Àsia sense Xina	4,415
4	Europa de l'Est i Central	4,049
5	Amèrica del Nord	3,774
6	Oest d'Europa	3,733
7	Oceania	1,917
8	Àfrica	1,688
9	Amèrica del Sud	1,164

Hem de precisar que en la producció nord-americana, Canadà ha produït 2.924.389 de tones d'alumini mentre que els USA han produït només 849.611, que es igual a l'1,3% del total mundial.

Valors en percentatge sobre el total de la producció

1	XINA	56,71%
2	GCC (Països àrabs del Golf Pèrsic)	8,28%
3	Àsia sense Xina	6,86%
4	Europa de l'Est i Central	6,3%
5	Amèrica del nord	5,86%
6	Oest d'Europa	5,8%
7	Oceania	2,98%
8	Àfrica	2,63%
9	Amèrica del sud	1,8%

En els primers 6 mesos del 2019 també s'han confirmat les consideracions fetes pel 2018.

En el gràfic circular de sota veiem que en el 1972 la producció d'alumini va ser d'11,7 milions de tones i en aquest any els USA havien produït 3,74 milions de tones, això

és el 32% del total, i era el primer productor mundial seguit de Rússia amb el 16%, Japó amb el 9%, Canadà amb el 8%, Noruega amb el 5% i els altres països amb percentatges menors. En aquesta data (1972) la producció d'alumini a Xina era inferior a l'1% del total mundial.

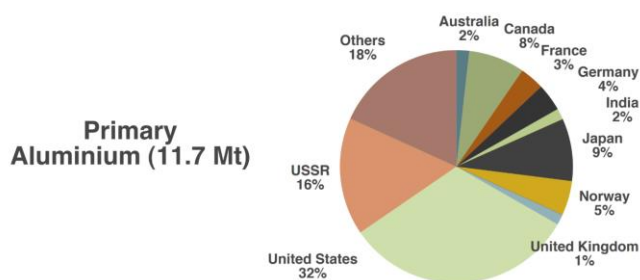

Figure 1: World Production of Bauxite, Alumina and Aluminium (1972)
Source: Derived from World Bureau of Metal Statistics (WBMS), various years

Avui en aquest sector les relacions estan completament invertides.

El 2019 Xina va produir 36,485 milions de tones d'alumini amb un percentatge del 56,7% mentre els USA en la mateixa data van produir 0,849 milions de tones, això és l'1,3% del total mundial.

Com es veu la caiguda productiva d'aquest sector ha estat ruïnosa pels USA. Té poc de què lamentar-se i agitar-se TRUMP. Cap país, USA inclòs, pot viure d'un sol recurs.

Consideracions sobre la importància de l'alumini en la producció industrial capitalista.

(...)

"La indústria aeronàutica necessita un gran nombre de materials i productes diversos, en continua evolució gràcies al desenvolupament tecnològic. Les característiques que fan a aquests materials idonis són l'elevada capacitat de resistir als esforços i la lleugeresa.

Precisament per aquesta raó, la major part dels components estructurals d'una aeronau està construïda utilitzant aliatges d'alumini (l'alumini pur té una resistència mecànica molt baixa i no s'usa en estat pur): la seva baixa densitat, que es tradueix en una notable lleugeresa (baix pes específic), i la seva resistència mecànica, els hi permet suportar càrregues significatives reduint al màxim el pes total.

Per tenir una idea de la importància dels aliatges d'alumini a la indústria aeronàutica pot valer aquest exemple: segons una estadística recent, en un Boeing 757 el 78% dels materials usats per a la seva construcció està constituït per alumini i pels seus aliatges.

L'ús d'un centenar de tipus d'aliatges d'alumini permet als dissenyadors d'automòbils utilitzar-los en varies parts:

- *Motors i altres parts mecàniques: carcassa de l'alternador i tapes d'arrencada, col·lectors d'admissió, càrter d'oli, caixa de canvis i culata;*
- *Xassís: barres de protecció lateral, llantes, caixa de direcció;*
- *Sistema de refredament: bomba d'aigua, acoblaments per mànigues i radiador;*
- *Aire condicionat: carcassa del compressor, condensador, evaporador.*

La quantitat d'alumini utilitzada ha augmentat constantment en els últims 30 anys (dels 25-30 kg continguts en un vehicle promig dels anys setanta, aproximadament el 3% del pes total,

es superen avui els 90 kg), i es preveu un augment continu en el futur proper.(...)

(<https://www.infissaper.it/magazine/leghe-di-alluminio/>)

"L'ús de l'alumini en la construcció és molt freqüent gràcies a la seva propietat intrínseca de lleugeresa i resistència a la corrosió. Principalment és utilitzat en els revestiments externs de façanes, sostres i parets, a les finestres i a les portes, a les escales, baranes, a les estanteries i altres més variades aplicacions.

Els aliatges d'alumini realitzats per la construcció són resistents a l'aigua, a la corrosió i immunes als efectes nocius dels raigs UV, garantint així un rendiment durador.

L'alumini no necessita cap tipus particular de manteniment, ja es tracti d'alumini en brut o alumini vernissat o anoditzat."

(<https://www.laminazioniottile.com/blog/it/uso-alluminio-edilizia/>)

CIMENT

Analitzem la producció del Ciment, element essencial en la producció de construccions, carreteres, ponts, dics, disposició del territori, etc.

En la taula següent mostrem la classificació dels primers 11 països productors de ciment el 2018:

Anni	PRODUZIONE CEMENTO						FONTE	USGS	% TOTALE MONDO 2018
	1988	2014	2015	2016	2017	2018			
MILIONI di TONNELLATE									
CINA	513.5	2500	2350	2410	2400	2370			57.80
INDIA	85	280	300	280	270	280			6.83
USA	85.6	77	84	85	86	88			2.15
BRASILE	43	72	60	57	54	52			1.27
INDONESIA	22	60	58	63	66	78			1.90
IRAN	20.1	75	58	55	56	53			1.29
GIAPPONE	81.3	58	55	56	53	53			1.29
ARABIA SAUDITA	14	63	62	61	45	47			1.15
RUSSIA	26.7	69	62	61	45	47			1.15
TURCHIA	38.2	75	71	77	77	80			1.95
VIETNAM	6	60	67	77	78	80			1.95
GERMANIA	30	31	32	33	33	35			0.85
ITALIA	22	22	23	19.3	19.3	20			0.49
MONDO	987.4	4180	4100	4200	4050	4100			100.00

La dada que crida l'atenció de seguida és que la producció total mundial ha romàs quasi constant a partir del 2014, oscil·lant entre 4.100 i 4.200 milions de tones mentre en el 1988 la producció mundial va ser de 987,4 milions de tones. **Aquests nombres diuen que la producció de ciment en aquests últims 5 anys ha romàs estancada, essencialment creixement zero. Aquest és un índex que ens permet dir que l'economia ha entrat en una fase d'estancament i que això és un senyal inequívoc que els pròxims anys seran anys de crisi, d'estancament i de recessió.**

A partir del 2013-2014 la producció total mundial de ciment ha romàs essencialment constant. La corba de la producció és plana. Xina ha produït el seu màxim el 2014 amb 2.500 milions de tones i en el 2017-2018 ha produït 2.000 milions de tones, senyal que la Xina també subjau a les lleis del capitalisme. Segons nosaltres, Xina ha arribat al seu àpex sobretot al sector de la construcció.

Si donem un cop d'ull a XINA veiem que en els últims trenta anys han estat construïdes tantes infraestructures i edificis que és impossible que en els propers anys es pugui construir als ritmes actuals, més aviat estem segurs que hi haurà una ralentització i això ha de provocar una crisi profunda també a la XINA.

TRANSPORTS

Examinem els transports ferroviaris perquè la seva importància en el tauler mundial, tant pel transport de mercaderies com pel transport de persones, està creixent notablement amb la introducció dels trens d'alta velocitat que actualment superen els 200 km/h (amb puntes de 300 i més) pel que fa al transport de persones, i els trens d'alta capacitat pel que fa al transport de mercaderies amb combois que van de 40 a 100 vagons.

Ferrocarrils d'alta velocitat

Citem d'Omio, plataforma de viatges que permet als seus usuaris buscar i reservar connexions ferroviàries, d'autobús i aèries en tota Europa, un informe sobre els trens d'alta velocitat a la Xina el 2019. El ferrocarril d'alta velocitat a la Xina és qualsevol servei ferroviari per al transport de persones que tingui una velocitat mitja d'almenys 200 km/h.

"El següent estudi, realitzat per Omio, proporciona una panoràmica sobre la situació de les 20 xarxes ferroviàries d'alta velocitat líders al món. Els resultats mostren on han estat ja efectuades inversions en infraestructures avançades i mobilitat de baixes emissions. L'estudi ha analitzat i després comparat el nombre de quilòmetres de línia en servei i en construcció, la velocitat màxima de funcionament i la velocitat màxima tècnicament factible dels trens. El resultat és la classificació Omio 2019 dels trens d'alta velocitat."

(<https://www.liberoreporter.it/2019/07/esteri/alta-velocita-ferroviaria-nel-mondo-la-classifica-cina-al-top-e-svizzera-flop.html>)

Tabelle 1: Erkenntnisse über das Hochgeschwindigkeitsnetz in der Schweiz

Rang	Land	Zuggattung	Strecke in Betrieb	Schienen im Bau	Max. Betriebsgeschwindigkeit	Höchstgeschwindigkeit
20	Schweiz	RABe 503	144 km	15 km	250 km/h	250 km/h

Tabelle 2: Erkenntnisse über das Hochgeschwindigkeitsnetz der 10 besten Länder

Rang	Land	Zuggattung	Strecke in Betrieb	Schienen im Bau	Max. Betriebsgeschwindigkeit	Höchstgeschwindigkeit
1	China	CR400BF	31.043 km	7.207 km	350 km/h	420 km/h
2	Japan	Shinkansen	3.041 km	402 km	320 km/h	400 km/h
3	Spanien	AVE	2.852 km	904 km	310 km/h	404 km/h
4	Frankreich	TGV POS	2.734 km	0 km	320 km/h	575 km/h
5	Deutschland	ICE	1.571 km	147 km	300 km/h	368 km/h
6	Südkorea	KTX	887 km	0 km	305 km/h	421 km/h
7	Italien	AGV 575	896 km	53 km	300 km/h	394 km/h
8	Türkei	TCDD HT65000	594 km	1.153 km	250 km/h	250 km/h
9	Österreich	ICE	263 km	281 km	250 km/h	275 km/h
10	Saudi-Arabien	Talgo 350	453 km	0 km	300 km/h	365 km/h

Font: de.omio.com/bahn

D'aquesta taula que proporciona les dades de la longitud de les vies d'alta velocitat dels primers 10 països destaquem que la longitud de les vies d'alta velocitat dels ferrocarrils xinesos és de 31.043 km, això és més del doble de la suma de la longitud dels altres 9 països junts que és de 13.323 km i exactament 2,33 vegades. En aquest informe no apareixen els Estats Units que ara estan només començant a afrontar la construcció de vies per a trens d'alta velocitat.

Altres dades sobre els trens xinesos:

- Sobre la línia **PEQUÍN-XANGAI**. Els G train (tren projectil) cobreixen els 1.318 km entre les dues ciutats en unes 5 hores amb una velocitat màxima de 300km/h. **El més ràpid** tarda 4 hores i 24 minuts.

- **Línia HARBIN-DALIAN**. Els trens d'alta velocitat cobreixen els 921 km entre les dues ciutats en unes 3 hores i mitja amb una velocitat màxima de 300 km/h. **El més ràpid**: 3h35min.
- **Línia LANZHOU-URUMQI**. Els trens d'alta velocitat cobreixen els 1.776 km entre les dues ciutats en 11 hores amb una velocitat màxima de 300 km/h. **El més ràpid**: 11h.

(...)

"Xina: inaugurada la línia ferroviària d'alta velocitat Cantó-Shenzhen-Hong Kong.

El primer tren directe d'alta velocitat de Hong Kong a Cantó ha sortit aquest diumenge, 23 de setembre, inaugurant la línia Cantó-Shenzhen-Hong Kong (Xrl) i marcant una fita fonamental cap a l'objectiu d'una vasta zona econòmica integrada al sud de Xina, que en les intencions de Pequín havia de competir amb metròpolis com Tokio i Nova York.

La connexió infraestructural ha costat 10.000 milions de dòlars, i els treballs segueixen ràpid. Més difícil, en canvi, és convèncer l'opinió pública de Hong Kong, que en el projecte es divisa els contorns d'una ulterior erosió dels marges d'autonomia gaudits per l'excolònia britànica. El pla relatiu al desenvolupament de l'Àrea de la Gran badia va ser aprovat formalment pel Congrés nacional del poble xinès el març passat." (<https://www.stradeeautostrade.it/notizie/2018/cina-inaugurata-la-linea-ferroviaria-ad-alta-velocita-canton-shenzhen-hong-kong/25/09/2018>)

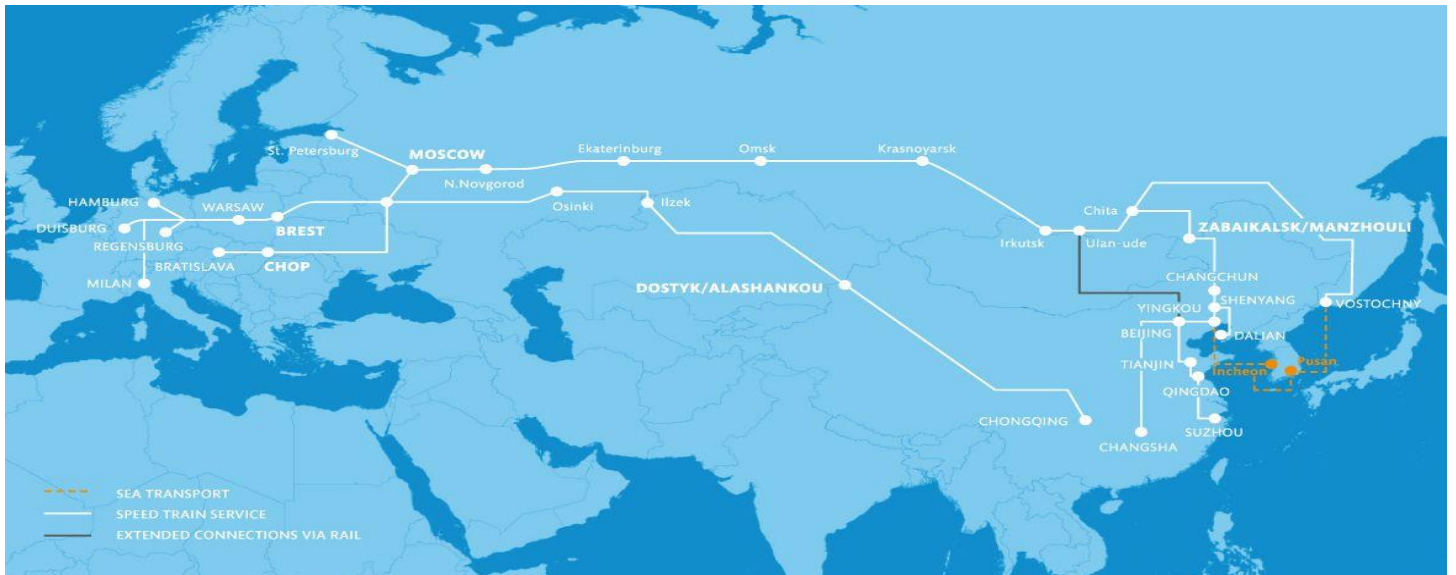
"No menys de 4.000 km de línies seran construïdes aquest any, ja que Xina Railway Corp. apunta a teixir múltiples rutes troncal per servir als centres estratègics i les seves conurbacions a les zones costaneres, amb la finalitat d'explotar les bases de clients en creixement per finançar la construcció de línies elèctriques a les províncies centrals i occidentals, informa SCMP." (<https://www.agcnews.eu/cina-e-lunga-oltre-29mila-chilometri-la-tav-di-pechino/15/04/2019>)

Els trens d'alta velocitat a la Xina estan construïts en gran part sobre viaductes per evitar malgastar sòl per dedicar a l'agricultura, estalviar en la compra de terrenys i evitar passos a nivell. El sòl utilitzat amb vies en terra és de 28,4 hectàrees per quilòmetre de via, mentre que la mateixa distància de via sobre un pont ocupa només 10,9 hectàrees de terra i el cost per la compra dels terrenys és menor. D'aquesta manera, les línies ferroviàries elevades poden alliberar espai de terra en regions densament poblades. Les seccions del pont estan predissenyades, prefabricades, i després transportades a l'obra per ser cargolades juntes. Això va accelerar la construcció i garanteix un millor control de qualitat.

"El tren d'alta velocitat Pequín-Xangai de 1.318 km, obert el 2011 per unir les dues ciutats més grans de la Xina, compta amb el viaducte més llarg del món: el viaducte de 164,8 km entre Danyang i Kunshan a prop de Xangai s'estén sobre quatre ciutats a la província oriental de Jiangsu, on el terreny predominant està constituït per arrossars, canals, llacs i pantans. El pont transcorre aproximadament paral·lel al riu Yangtzé, passant pels límits del nord dels centres urbans al llarg del recorregut. Emprant a més de 10.000 obrers, la construcció ha requerit quatre anys i costa aproximadament 8.500 milions de dòlars, segons les dades de Xinhua."

(<https://www.agcnews.eu/cina-e-lunga-oltre-29mila-chilometri-la-tav-di-pechino/15/04/2019>)

A més d'en els ferrocarrils interns, Xina està invertint massivament en les connexions amb Àsia i Europa, sobretot en el transport de mercaderies.

Presentem el següent mapa que mostra les connexions avui existents i funcionals per al transport ferroviari amb Europa i Rússia. Observant el pla ferroviari següent veiem que de la Xina a Europa hi ha 2 línies ferroviàries. La línia que usa la via Transsiberiana que uneix Suzhou, Pequín, Tianjin i altres ciutats a Duisburg, i la segona línia que uneix Chongqing a Duisburg. (Chongqing és la metròpoli més gran de món amb 36 milions d'habitants). La longitud de la via Chongqing-Duisburg és de 11.179 km. Observant el pla ferroviari es dedueix també que les línies ferroviàries no acaben a Duisburg, Bratislava o Hamburg sinó que s'uneixen a tota la xarxa ferroviària europea, pel que són línies ferroviàries que arriben a qualsevol ciutat o centre industrial europeu, i el mateix es pot dir de la banda xinesa.

Avui les mercaderies que parteixen de la Xina per arribar a Rotterdam per tren inverteixen la meitat de temps que el transport per mar. Això és un cop dur a la capacitat dels USA de poder bloquejar les mercaderies a l'àrea euroasiàtica on hi ha un mercat de milers de milions de clients.

Aquesta nova situació posa en problemes les dues potències històriques, Anglaterra i Estats Units, que tenien el seu eix de control en la marina MILITAR.

L'empresa de transports alemanya D.B. Group a la seva pàgina web diu:

"D.B. Group està especialitzada en el transport de contenidors DV de 40 peus, HC de 40 peus COC entre Extrem Orient (Xina i Corea del Sud) i Rússia / Europa utilitzant la connexió ferroviària Transsiberiana.

El ferrocarril Transsiberià connecta Europa i la Xina amb un sistema de calibre de grans dimensions que abasta més de 9.500 km a través de Rússia, Bielorrússia i Ucraïna. A Europa i la Xina, el canvi de calibre de grans dimensions a estret es porta a terme a les terminals especialment equipades de Brest (Bielorrússia) o Malaszewicze (Polònia) per la ruta del nord, i Chop (Ucraïna), Dobra (Eslovàquia) o Záhony (Hongria) per a la ruta meridional.

A l'Extrem Orient, els principals punts d'intercanvi són Zabaikalsk (Rússia) i Manzhouli (Xina); des d'allà es gestionen el 90% dels nostres enviaments. A continuació, la nostra ruta meridional a través d'Dostyk (Kazakhstan) i Alashankou (Xina), que proporciona els trens des de Chongqing. (...)

El transport ferroviari contribueix a una reducció significativa de les emissions de diòxid de carboni i, per tant, és un dels mitjans de transport més respectuosos amb el medi ambient. La ruta del D.B. Group utilitza xarxes ferroviàries electrificades alimentades en gran part per centrals hidroelèctriques. El ferrocarril contribueix a més a més a reduir la greu congestió que

afecta als ports involucrats en els intercanvis de contenidors entre Est i Oest, movent els contenidors dels camions a la xarxa ferroviària.

Els ferrocarrils són pràcticament indiferents a les condicions climàtiques adverses."

(<https://www.dbgroup.net/it/trasporto-su-rotaia>)

CONCLUSIONS

- Del treball exposat es dedueix d'una forma clara que la primera potència econòmica és la Xina i el resum següent ho demostra clarament: el 52% de l'acer mundial. El 56,7% de l'alumini, el 57,8% del ciment.
- Els USA produeixen: el 4,8% de l'acer mundial, el 1,2% de l'alumini, 2,15% del ciment.
- O sigui, Xina produeix 10,8 vegades l'acer dels USA, 47,2 vegades l'alumini dels USA, 26,9 vegades el ciment dels USA.

Només cal aquesta breu comparació sobre la producció d'aquests tres materials de base de la producció industrial capitalista per establir que la primera potència econòmica mundial avui és Xina, que ha trastocat les relacions de força econòmiques sortides de la segona guerra mundial. Podem dir que a nivell industrial els USA han patit una derrota, un trencament. Els USA pensen poder dominar el món amb les finances però s'equivoquen completament. Hem de recordar el que va dir la nostra corrent fa més de 50 anys. **"Enderroca més cortines de ferro la baralla econòmica que les bombes atòmiques"**.

És del magma productiu que neixen els xocs i les tensions entre els estats capitalistes. No són les decisions dels polítics ni les estratègies comercials en si mateixes. La potència d'una nació capitalista es veu no en el seu aparell militar sinó en l'aparell econòmic.

Té poc amb què amenaçar Trump contra la competència deslleial, són les mercaderies americanes que no aconsegueixen competir en el mercat. És ja des de fa alguns anys que el gran magatzem de les mercaderies xineses inunda el mercat mundial en qualsevol racó de la terra gràcies a la millor relació qualitat preu de les mercaderies xineses respecte a les americanes.

Molts grups i partidets d'esquerra examinen sempre les dotacions militars per avaluar les relacions de força entre els estats capitalistes ignorant completament els aparells productius.

Qui pari capital és només el proletariat al qual li arranquen

una part del seu treball, **el plusvalor**, que es transforma en capital. I per tant és important analitzar també el nombre d'habitants. Ja en tot el món domina el mode de producció capitalista, Àfrica inclosa, amb la conseqüent proletarització de la major part de la població, i per tant el plusvalor és arrencat en cada racó de la terra i la lluita és entre qui busca acaparar el plusvalor dels altres.

No cal tenir una vista d'àguila per donar-se compte que la major massa de proletaris es troba a Àsia i no en els USA o en Europa.

Amb aquest propòsit mostrem una taula dels 15 primers estats més poblats del món:

	País/Territori	Població	Data	% de la població mundial
1	Xina	1 400 450 000	14/08/2019	20,8%
2	Índia	1 306 170 000	14/08/2019	19,4%
3	Estats Units	325 127 000	02/01/2019	4,56%
4	Indonèsia	255 461 700	20/12/2015	3,55%
5	Brasil	214 953 000	14 /08/2019	3,19%
6	Pakistan	198 208 000	14 /08/2019	2,94%
7	Bangladesh	155 009 941	20 /12/2008	2,3%
8	Nigèria	147 650 948	20 /12/2008	2,19%
9	Rússia	140 387 818	20/12/2008	2,09%
10	Japó	127 205 040	20/12/2008	1,89%
11	Mèxic	110 547 123	20/12/2008	1,64%
12	Filipines	96 962 954	20/12/2008	1,44%
13	Vietnam	86 518 311	20 /12/2008	1,28%
14	Etiòpia	83 794 239	20/12/2008	1,24%
15	Alemanya	82 352 473	20/12/2008	1,22%

De la taula de la classificació entre els països amb major nombre d'habitants veiem que la població dels països asiàtics és de 3.625.984.546 sobre un total de 4.730.797.147 del total dels 15 països.

Per tant, els països asiàtics tenen una població que és del 76% respecte al total dels 15 països més poblats del món.

Això ens diu que el baricentre de l'economia mundial s'ha desplaçat i es concentra sempre més en ÀSIA i això ha determinat una disminució de la capacitat dels USA d'imposar la dominació del dòlar més que en Àsia també a nivell mundial.

Reintroducció del proteccionisme

En el prefaci d'Engels a l'edició anglesa del Discurs sobre el lliure canvi de Marx, aparegut el 1888, llegim això en relació al fet que Anglaterra hagués decidit introduir de nou els aranzels en el moment en que era clar que estava perdent la seva posició com primera potència industrial del món en relació tant als Estats Units com a Alemanya:

"Cap país, però, estarà de nou en el punt de passar del proteccionisme al lliure canvi en un moment en el que tots, o quasi tots, els seus sectors industrials estan en condició de desafiar la competència estrangera en el mercat obert. La necessitat d'aquesta transició arribarà molt abans del que es pot esperar en aquesta situació. Aquesta necessitat es manifestarà en els diferents sectors en temps diferents; i sobre els interessos oposats d'aquests sectors sorgiran divertides disputes i intrigues parlamentàries. (...)

En el moment en el que una rama de la indústria nacional ha conquistat completament el mercat domèstic, en aquell moment l'exportació es converteix per aquest sector en una necessitat. En condicions capitalistes, un sector o s'expandeix o desapareix, no pot romandre estacionat; la falta de creixement significa la ruïna incipient. El progrés tècnic de la mecànica i de la química posa constantment límits a l'ocupació del treball humà, permetent al mateix temps un creixement i una concentració del capital sempre més ràpids. D'aquest mode crea en cada sector estancat de la indústria un excés tant de treballadors com de capital, un excés que no troba sortida en cap part, perquè el mateix procés està en acció en totes les altres branques industrials."

Si ara els USA es bolquen en la política d'imposar els aranzels duaners no es degut a la **competència deslleial**, ja que per la seva naturalesa el Capital ha de ficar-se en cada racó de la terra per vendre les mercaderies produïdes amb la fi de recuperar les despeses de producció però sobretot per obtenir un més, el guany, que en gran part haurà de ser reinvertida en la producció i sense la qual no pot viure. El mode de producció capitalista necessita el mercat mundial i suprimir tots els obstacles per a la circulació de les mercaderies incloses les barreres duaneres. Quan un estat imposa els aranzels duaners és quan les mercaderies endògenes no estan en condicions de competir amb les mercaderies estrangeres. És una contradicció en termes afirmar que tal país o tal altre fa la competència deslleial ja que en el mercat, a mateixes característiques de les mercaderies, es compra i es ven la mercaderia que costa menys i que es ven per menys i en cas de necessitat també per sota del cost per tal de realitzar una part del diner anticipat. Imposar les barreres duaneres, com estan fent els USA, és admetre a la força que el sistema productiu dels USA és més antiquat i menys eficient que el dels que han arribat últims, Xina i països asiàtics. Les dades més a dalt exposades demostren clarament que Àsia liderada per Xina és el cor polsant de l'actual fase de l'economia capitalista mundial. De poc serveixen els aranzels duaners en la situació actual en la que en tot el món està vigent el capitalisme. ¿Una tercera guerra mundial podrà, després d'una immensa destrucció, recrear les condicions per a un nou cicle capitalista? Nosaltres no pretenem respondre aquesta pregunta sinó que relancem la nostra consigna als proletaris de tot el món: **Hem de jugular al Capitalisme abans que amb els esclats i les pestilències desaparegui la humanitat de la faç de la terra.**

Caiguda tendencial de la taxa de guany

L'Esquerra Comunista ha considerat sempre, seguint a Marx, que la veritable crisi de sistema capitalista és **la crisi deflacionària**.

"49. La veritable crisi

El 1929-1932 les coses van ser molt diverses. La inflació va brillar per la seva absència: els preus van caure, paorosament els de l'engròs, escampant el terror entre els burgesos - menys decididament, però prou per confortar en part els proletaris de la ferotge desocupació, els al detall." (El curs del capitalisme mundial en l'experiència històrica i en la doctrina de Marx, II Programma Comunista nº 7, 1958).

"1929-1933 Gran crisi clàssica de sobreproducció. El guany dels capitals s'inverteix a pèrdua." (El curs del capitalisme mundial en l'experiència històrica i en la doctrina de Marx, II Programma Comunista nº 8, 1958).

La crisi deflacionària és una conseqüència de la **crisi de sobreproducció relativa de capitals**, producte de la inexorable **caiguda tendencial de la taxa de guany**.

La caiguda tendencial de la taxa de guany s'explica al Llibre III, Secció 3ª, Capítols XIII-XIV-XV del Capital, dels que aquí apuntarem alguns extractes sense perjudici de tornar a una exposició més detallada del seu contingut.

*"Per tant, el quadre hipotètic que figura al començament d'aquest capítol expressa la **tendència real de la producció capitalista**. Aquesta a mesura que s'accentua el **descens relatiu del capital variable pel que fa al constant**, fa que la **composició orgànica de capital en el seu conjunt sigui cada vegada més elevada**, i la conseqüència directa d'això és que la quota de plusvàlua s'expressi en una **quota general de guany decreixent**, encara que romangui invariable i fins i tot augmenti el grau d'explotació del treball (...) La tendència progressiva de la quota general de guany a baixar només és, doncs, una expressió característica del règim capitalista de producció del **desenvolupament ascendent de la productivitat social del treball**."* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XIII, K. Marx).

Convé no confondre la quota amb la massa.

*"Però les mateixes lleis de la producció i l'acumulació fan que, amb la massa, augmenti el valor del capital constant en progressió ascendent amb major rapidesa que la part del capital variable, és a dir, la del que es canvia per treball viu. Per tant, les mateixes lleis s'encarreguen de produir per al capital de la societat **una massa absoluta de guany creixent i una quota de guany decreixent**."* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XIII, K. Marx).

La tendència és a la disminució del valor (i preu) de les mercaderies, disminució de la quota de guany contingut en ella, increment de la massa de mercaderies, increment de la massa de guany contingut en elles:

*"La llei segons la qual la baixa de la quota de guany determinada pel desenvolupament de la força productiva va acompanyada per l'augment de la massa de guany es tradueix també en el fet que **la baixa de preu de les mercaderies produïdes pel capital porta aparellada un augment relatiu de les masses de guany** que en elles es contenen i que es realitzen per mitjà de la seva venda. (...)"* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XIII, K. Marx).

La tendència decreixent de la quota de guany com a resultat del desenvolupament del propi capitalisme té un abast crucial,

atès que: **"La quota de guany és el ressort propulsor de la producció capitalista, que només produeix el que pot produir-se amb guany i en la mesura en què aquest pot obtenir-se."** (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx).

El capitalisme sense quota de guany perd tota lògica interna i amb la tendència decreixent de la mateixa es posa en evidència el veritable límit del capitalisme i el seu caràcter històricament transitori: **"El veritable límit de la producció capitalista és el mateix capital, és el fet que, en ella, són el capital i la seva pròpia valorització el que constitueix el punt de partida i la meta, el motiu i la fi de la producció; el fet que aquí la producció només és producció per al capital i no, al revés, els mitjans de producció simples mitjans per ampliar cada vegada més l'estructura del procés de vida de la societat dels productors. (...)** El desenvolupament de les forces productives del treball social és el que constitueix la missió històrica i la raó de ser del capital. És així com crea, sense proposar-s'ho, les condicions materials per una forma més alta de producció. (...) Es revela aquí d'una manera purament econòmica, és a dir, des del punt de vista burgès, dins dels horitzons de la intel·ligència capitalista, des del punt de vista de la producció capitalista mateixa, el seu límit, la seva relativitat, el fet que **aquest tipus de producció no és un règim absolut, sinó un règim purament històric, un sistema de producció que correspon a una certa època limitada** de desenvolupament de les condicions materials de producció." (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx).

Aquesta caiguda de la quota de guany no ens traslladarà pacíficament i gradualment al comunisme... sinó que la superproducció de capitals engendra una tremenda competència entre els diferents capitals per descarregar en els seus competidors les pèrdues que inevitablement hauran de sofrir en el seu conjunt.

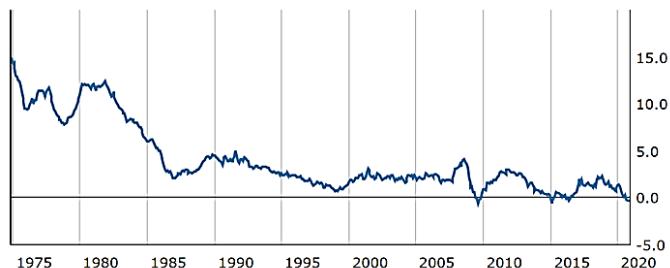
*"La quota de guany no disminuirà sense competència pel mer fet de la superproducció de capital, sinó al revés: **la lluita de la concurrència es desencadenarà ara perquè la baixa de la quota de guany i la superproducció de capital obeeixen a les mateixes causes**."* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx).

*"De qualsevol manera que sigui, sempre quedarà ociosa necessàriament una part de l'antic capital, ocios en la seva funció de capital, en la mesura en què ha de funcionar com a tal capital i valoritzar-se. Quina part concreta d'ell quedarà ociosa, és el que ha de decidir la lluita de la concurrència. (...) **Les pèrdues són inevitables per a la classe en el seu conjunt. Però, quina part d'elles ha de suportar cada capitalista? Això ho decideix la força i l'astúcia; en arribar aquí, la concurrència es converteix en una lluita entre germans enemics**."* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx).

La crisi de superproducció de capitals

El sistema capitalista es troba des de 2008 immers en una crisi de sobreproducció relativa de capitals que es manifesta en una clara tendència a la deflació. En aquest article ens centrarem sobretot en dades de l'àrea de l'imperialisme euroamericà per il·lustrar el desenvolupament de la tendència general actual.

Índice de Precios al Consumo

Fuente: Banco Central Europeo

La crisi actual s'està caracteritzant en la seva manifestació més externa per l'emissió de deute estatal i corporatiu amb tipus d'interès negatiu, l'enfonsament dels tipus d'interès interbancaris que se situen en terreny negatiu, l'establiment de tipus d'interès dels bancs centrals a zero i negatius; circumstàncies que els cervells pensants de la burgesia (forçats per les lleis impersonals del mercat que els dicten les seves accions) "intenten" revertir mitjançant una injecció de capital per part dels bancs centrals sense precedents a través de la compra sistemàtica de deute estatal i corporatiu que, lluny de produir els efectes inflacionaris desitjats, agreuja sempre més la situació. Mentrestant, les bosses mundials toquen màxims, l'or i el bitcoin es disparen, així com el valor dels bons de deute.

Anem pas a pas. Que els tipus d'interès interbancaris estiguin en negatiu significa que, si un banc demana diners prestats a un altre banc, el banc que presta els diners ha de pagar-li un interès al banc que li ha demanat diners prestats. Amb un tipus interbancari del -0,47% si el banc A li demana prestats 1.000 al banc B, el banc B li donarà 1.000. Passat el termini, el banc A li retornarà a B 995,3 i es quedarà els 4,7. El prestador de diners haurà prestat 1.000 i recuperat 995,3: pèrdua neta de 4,7.

Pagar per prestar diners a un altre banc: aquest ha estat el comportament continuat dels bancs europeus des de setembre de 2014 com reflecteix l'EONIA, que és l'índex mitjà del tipus de l'euro a un dia, fruit de les operacions de crèdit interbancàries.

EONIA (Euro OverNight Index Average)

Fuente: Banco Central Europeo

Per què els bancs europeus paguen per prestar diners a altres bancs?

L'explicació més immediata és que si els bancs europeus deixen dipositats els seus diners en el Banc Central Europeu, aquest els cobra un -0,50% d'interès. I això mentre manté oficialment al 0% el tipus d'interès al qual el mateix BCE presta, encara que en realitat se situa en terreny negatiu també mitjançant el mecanisme de les TLTRO (operacions condicionades de finançament a llarg termini): "El BCE ha prestat a la banca 1,53 bilions d'euros a tres anys en condicions extraordinàries. Els diners de la institució europea ofereixen un tipus d'interès negatiu, per la qual cosa els bancs poden guanyar fins a un 1% entre juliol de 2020 i juliol de 2021 només per demanar un préstec. Els dos anys restants, el préstec té un interès del -0,5%." (Expansión, 26-12-2020).

Tipos de interés del BCE

Date	Deposit facility	Main refinancing operations	
		Fixed rate tenders Fixed rate	Variable rate tenders Minimum bid rate
With effect from			
2019	18 Sep.	-0.50	0.00
2016	16 Mar.	-0.40	0.00
2015	9 Dec.	-0.30	0.05
2014	10 Sep.	-0.20	0.05
	11 Jun.	-0.10	0.15
2013	13 Nov.	0.00	0.25
	8 May.	0.00	0.50
2012	11 Jul.	0.00	0.75
2011	14 Dec.	0.25	1.00
	9 Nov.	0.50	1.25
	13 Jul.	0.75	1.50
	13 Apr.	0.50	1.25
2009	13 May	0.25	1.00
	8 Apr.	0.25	1.25
	11 Mar.	0.50	1.50
	21 Jan.	1.00	2.00
2008	10 Dec.	2.00	2.50
	12 Nov.	2.75	3.25
	15 Oct. ⁴	3.25	3.75
	9 Oct. ³	3.25	-
	8 Oct.	2.75	-
	9 Jul.	3.25	4.25
2007	13 Jun.	3.00	4.00

Fuente: Banco Central Europeo

A l'altre costat de l'atlàntic, la Reserva Federal ha tingut també els tipus d'interès enfonsats, enganxats al 0%, on han tornat a caure després d'un il·lusori intent de remuntada (les lleis del mercat s'acaben imposant sempre):

Tipos de interés de la Reserva Federal

Fuente: Macrotrends

Però per què el BCE i la Reserva Federal s'han vist obligats a anar reduint els tipus d'interès a aquests nivells?

Quina és la importància per als marxistes d'aquesta tendència a la caiguda del tipus d'interès i a la seva ubicació fins i tot en rangs negatius? La resposta està ara en la Secció 5a del Llibre III del Capital, Capítol XXII:

"En igualtat de circumstàncies, és a dir, considerant més o menys constant la proporció entre l'interès i el guany total, el capitalista productiu es trobarà en condicions, i ho farà amb gust, de pagar interessos més alts o més baixos en proporció directa a la quantia de la quota de guany. I com hem vist que **la quantia de la quota de guany es troba en raó inversa al**

desenvolupament de la producció capitalista, se segueix d'aquí que el tipus més alt o més baix d'interès en un país es troba també en raó inversa al nivell del desenvolupament industrial, (...) En aquest sentit, pot afirmar-se que **l'interès es troba regulat pel guany i, més concretament, per la quota general de guany. I aquest tipus de regulació regeix fins i tot per a la seva mitjana.**

En tot cas, la quota mitjana de guany ha de ser considerada com el límit màxim definitivament determinable de l'interès." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXII, K. Marx).

És a dir, el tipus d'interès mitjà serà sempre menor que la quota general de guany, es troba limitat per aquesta: cap capitalista demanarà prestat a un tipus d'interès superior a la quota de guany que espera obtenir amb la inversió del capital prestat. La tendència decreixent de la quota de guany s'expressa en l'enfonsament crònic dels tipus d'interès i en la impossibilitat dels bancs centrals d'augmentar-los de manera duradora.

Anem ara al deute estatal i corporatiu en el que veiem la mateixa caiguda del tipus d'interès fins a nivells negatius. Que el deute estatal cotitzi en negatiu significa que els capitalistes inversors i especuladors compren deute a 10 anys de França, per exemple, per valor de 1.000 i al cap d'aquests 10 anys obtindran 996,7; pèrdua de 3,3. La següent taula reflecteix la situació en la zona euro:

Tipos de interés a largo plazo armonizados para evaluación de convergencia (aprox 10 años)

	2020 Aug.	2020 Sep.	2020 Oct.	2020 Nov.
Euro area				
Belgium	-0.21	-0.25	-0.34	-0.38
Germany	-0.52	-0.52	-0.61	-0.61
Estonia ²⁾	0.00	0.01	-0.08	-0.14
Ireland	-0.12	-0.13	-0.22	-0.25
Greece	1.08	1.08	0.90	0.75
Spain	0.29	0.27	0.17	0.09
France	-0.17	-0.21	-0.30	-0.33
Italy	1.03	0.98	0.77	0.66
Cyprus	0.89	0.72	0.44	0.29
Latvia	-0.19	-0.20	-0.23	-0.25
Lithuania	0.16	0.16	0.16	0.16
Luxembourg ³⁾	-0.45	-0.50	-0.54	-0.54
Malta	0.54	0.51	0.38	0.37
Netherlands	-0.41	-0.44	-0.53	-0.54
Austria	-0.28	-0.32	-0.40	-0.41
Portugal	0.36	0.32	0.18	0.07
Slovenia	-0.10	-0.08	-0.13	-0.18
Slovakia	-0.22	-0.27	-0.35	-0.39
Finland	-0.25	-0.30	-0.38	-0.40

Fuente: Banco Central Europeo

No només els estats europeus han estat venent deute amb interès negatiu, també ho han estat fent les empreses. A mode d'exemple, la companyia energètica Endesa té en circulació 2.743 milions d'euros en pagarés, emesos amb un interès negatiu del -0,10% i del -0,15% havent-los arribat a emetre al -0,30% (Expansión, 20-08-2020). Prenent per a facilitat de càlcul el tipus d'interès del -0,10%, Endesa ha demanat prestat per valor de 2.743 milions d'euros dels quals retornaria 2.740,26 milions d'euros. Pèrdua neta dels prestadors/inversors: 2,74 milions d'euros, a benefici d'Endesa. Amb el -0,30% la pèrdua seria de 8,23 milions d'euros.

Però quin motiu els capitalistes interns i internacionals tindrien per invertir els seus capitals en comprar bons de deute estatal o corporatiu amb interessos negatius?

La resposta és que aquests capitals no troben una inversió productiva en la qual obtenir un guany positiu i això no és una altra cosa que una manifestació de la superproducció de capitals.

S'objectarà que els capitalistes compren deute amb interès negatiu perquè saben que el Banc Central Europeu, la Reserva Federal, el Banc d'Anglaterra i altres, recompraran el títol de deute amb els seus programes de compra d'actius (*quantitative easing o expansió quantitativa*).

Però no es pot oblidar que aquests programes sorgeixen precisament com a **reacció** a la crisi deflacionària, encara que és cert que la seva posada en funcionament ha contribuït i contribueix dialècticament, en contra de la voluntat i de les creences de les burgesies que els han posat en marxa, a vehiculitzar el camí cap a la baixa dels tipus d'interès. Aquesta és la contradicció en la qual s'enreda el capitalisme en el seu propi desenvolupament, no és una sorpresa que la burgesia intenti superar la crisi... "*preparant crisis més extenses i més violentes i disminuint els mitjans de prevenir-les.*" (Manifest del Partit Comunista, 1848).

"La Unió Europea es va llançar ahir al mercat de capitals per a col·locar 17.000 milions d'euros (...) El primer d'ells, de 10.000 milions d'euros, té venciment a 10 anys i, encara que ofereix un cupó del 0% per a ser menys costós per al dia a dia dels inversors, la seva rendibilitat a venciment és negativa, del -0,238% (...). Això suposa que la UE guanyarà diners pel finançament que ha demanat a 10 anys.

Per al segon tram, de 7.000 milions d'euros, s'ha triat un venciment a 20 anys. En aquest cas, el cupó és del 0,1% i la rendibilitat a venciment se situa en 14 punts bàsics sobre el midswap el que, per a aquest horitzó temporal, implica un 0,13%." (Expansión, 21-10-2020).

"Entre el SURE i el Next Generation EU, la Comissió Europea planeja col·locar 900.000 milions en deute abans que finalitzi 2026." (Expansión, 22-10-2020)

"En aquests deu mesos, la xifra total d'emissió de deute s'ha disparat fins a catapultar-se per primera vegada en la història per sobre dels 1,5 bilions d'euros. Amb l'última col·locació de deute protagonitzada per la Comissió Europea i el seu debut en el mercat de capitals per a finançar el mecanisme de lluita contra la desocupació, el volum de deute sobirà emès enguany ascendeix a més de 725.000 milions, més d'un 60% per sobre dels registres de l'any anterior. Les empreses també s'han abalanzat al mercat de deute per a aconseguir els recursos necessaris i han col·locat gairebé un 35% més que el 2019." (Expansión, 06-01-2020).

En aquest context de guanyar diners pel simple fet de demanar diners prestats, no és estrany que Estats i empreses hagin trepitjat l'accelerador. **Expressa això una veritable necessitat d'expansió del capital? No, expressa precisament el contrari, la falta d'un horitzó i d'una perspectiva d'inversió productiva.** Si hi hagués una perspectiva d'inversió productiva, els prestadors no es "contentarien" amb un interès negatiu, sinó que exigirien una part del guany.

*"D'aquesta manera, qualsevol fabricant o comerciant individual pot eludir la necessitat de disposar d'un fort fons de reserva i **sostreure's també a la necessitat de dependre del reflux efectiu del seu capital.** Però, d'altra banda, degut en part al mecanisme de les lletres de canvi lliurades sense parar i en part a les operacions de mercaderies realitzades amb la finalitat de tenir una base per a la simple fabricació de lletres, tot aquest procés es complica de tal manera, que **l'aparença d'una indústria molt sòlida i d'un reflux segur del capital només pot subsistir tranquil·lament una vegada que el reflux del capital s'aconsegueix, en part a costa d'estafar als prestadors de diners i en part a costa***

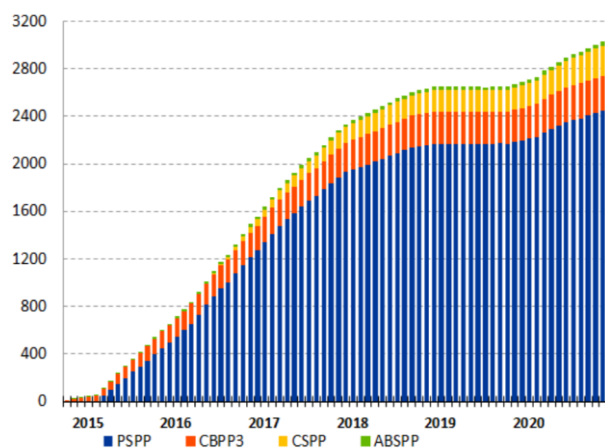
d'estafar als productors. Per això és precisament en vespres d'un crack quan els negocis semblen desenvolupar-se d'una manera gairebé exageradament sòlida." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXX, K. Marx).

Estat actual dels programes de compra d'actius

Encara que sigui per a mantenir-ho actualitzat, fem un repàs de l'estat dels programes de compra d'actius dels Bancs Centrals.

El Banc Central Europeu manté dos programes en actiu. D'una banda, el Programa de Compra d'Actius (APP per les seves sigles en anglès: Asset Purchase Programme) que es va desenvolupar entre març de 2015 i desembre de 2018 i es va reactivar al novembre de 2020, a un ritme de compra de 20.000 milions d'euros mensuals.

Programa de compra de activos ("tradicional") – APP
(en miles de millones de euros)

Fuente: Banco Central Europeo

D'altra banda, el BCE manté el Programa de Compra per Emergència Pandèmica (PEPP per les seves sigles en anglès: Pandemic Emergency Purchase Programme). Va començar inicialment amb 750.000 milions d'euros, incrementats el 4 de juny de 2020 amb 600.000 milions d'euros més que han estat tornats a incrementar amb 500.000 milions d'euros més, sumant un total de 1,85 bilions d'euros. **"El BCE també va incrementar el paquet en 500.000 milions d'euros, fins als 1,85 bilions, per a mantenir el ritme de compres actual, de 15.000 milions setmanals."** (Expansión, 11-12-2020).

"Les grans operacions que ha dut a terme el BCE han propulsat la grandària del seu balanç. Aquesta setmana ha superat, per primera vegada en la història, la xifra dels set bilions d'euros, un 50% per sobre de la dada de començaments d'any, que el situava en 4,66 bilions d'euros. (...) El balanç del BCE porta incrementant-se sense pausa des del nivell del bilió d'euros en el qual es movia abans de la crisi financera de 2008." (Expansión, 26-12-2020).

El Banc d'Anglaterra es veu empès pel mateix camí:

"El Banc d'Anglaterra (Bank of England, BoE), ha elevat el volum de la seva compra de deute públic i privat en 150.000 milions de lliures (prop de 170.000 milions d'euros) (...) l'autoritat monetària del Regne Unit ha elevat la grandària del seu programa de compra d'actius, denominat programa d'alleujament quantitatiu, a 895.000 milions de lliures (gairebé un bilió d'euros)." (Expansión, 06-11-2020).

I així mateix la Reserva Federal que va ser la primera d'ells a iniciar la carrera el 2008 i s'ha vist obligada a reprendre-la després:

"El Comitè Federal de Mercats Oberts (FOCM, per les seves sigles en anglès) continuarà comprant almenys 120.000 milions

de dòlars de deute al mes fins que la recuperació de l'economia registri "progressos substancials". (...) Des del mes de juny, la Fed ha comprat deute públic per valor de 120.000 milions de dòlars mensuals. Compra 80.000 milions de dòlars en bons del Tresor i 40.000 milions de dòlars en actius hipotecaris. El seu balanç aconsegueix ja els 7,24 bilions de dòlars." (Expansión, 17-12-2020).

La idea d'aquests programes de compra és tan senzilla com tramposa. L'Estat emet deute corporatiu. El Banc Central no pot comprar-lo directament perquè seria el mateix que l'Estat es regalés diners a si mateix. La solució està en el mercat secundari: el Banc Central recompra el deute corporatiu a l'inversor privat. Si l'inversor ha donat 1.000 a l'Estat i el Banc Central li dona a l'inversor altres 1.000, el títol de deute de l'Estat ara el té el Banc Central (que és el propi Estat), amb un resultat: el mateix deute ha estat comprat dues vegades, s'han posat en circulació una quantitat addicional de 1.000. Invenció nova? No. N'hi ha prou amb continuar llegint la Secció 5a del Llibre III que ja hem esmentat, Capítols XXIX i XXX:

"Però el capital el fruit del qual (interès) es considera el pagament de l'Estat és, en tots aquests casos, un capital il·lusori, fictici. (...) Per molt que aquestes transaccions es multipliquin, el capital del Deute públic continua sent un capital purament fictici i des del moment en què els títols del deute fossin invendibles, desapareixeria l'aparença d'aquest capital. Malgrat això, aquest capital fictici té, com veurem, el seu moviment propi. (...) La formació de capital fictici es diu capitalització. Per a capitalitzar qualsevol ingrés periòdic el que es fa és considerar-lo, conforme al tipus mitjà d'interès, com el rendiment que donaria un capital, prestat a aquest tipus d'interès. (...) Encara en aquells casos en què el títol de deute – el títol de valor –, no és, com ocorre en el cas del Deute públic, un capital purament il·lusori, és purament il·lusori el valor-capital d'aquest títol." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXIX, K. Marx).

"Aquests fets en els quals fins a una acumulació de deutes pot fer-se passar per una acumulació de capital, revelen fins a quins extrems de tergiversació arriba el sistema de crèdit. Aquests títols de deute estesos per un capital originàriament prestat i gastat des de fa ja molt temps, aquests duplicats de paper d'un capital ja destruït, funcionen com a capital per als seus posseïdors en la mesura en què són mercaderies susceptibles de ser venudes i, per tant, de tornar a convertir-se en capital." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXX, K. Marx).

"En desenvolupar-se el capital a interès i el sistema de crèdit, sembla duplicar-se i a vegades triplicar-se tot el capital per la diversa manera a com el mateix capital o simplement el mateix títol de deute apareix en diferents mans sota diverses formes. La major part d'aquest "capital-diner" és purament fictici. (...) En aquest sistema de crèdit tot es duplica i triplica i es converteix en simples fantomes, i el mateix esdevé amb el "fons de reserva", on per fi creia un haver fet presa en una cosa sòlida." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXIX, K. Marx).

"I tot aquest sistema artificial d'extensió violenta del procés de reproducció no pot remeiar-se, naturalment, pel fet que un banc, el Banc d'Anglaterra, per exemple, lliuri als especuladors, amb els seus bitllets, el capital que els falta i comprí totes les mercaderies depreciades pels seus antics valors nominal." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXX, K. Marx).

La Reserva Federal ha engolit tant de deute que té un balanç de 7,24 bilions (12 zeros: 7,24 milions de milions) d'euros mentre el Banc Central Europeu se li ha acostat a un ritme vertiginós arribant a un balanç de 7 bilions (12 zeros també: 7 milions de milions).

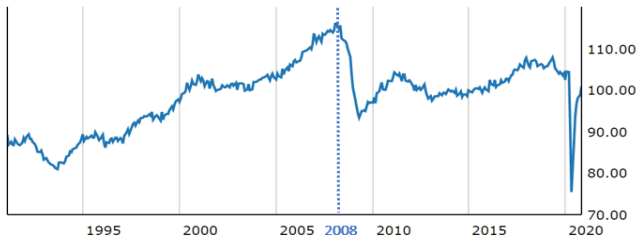

Però potser tots aquests diners han trobat una inversió productiva? No exactament, com testifica la marxa de la producció industrial a la UE i els EEUU.

Índice de la producción industrial EEUU (2012=100)

Índice de la producción industrial UE (2015=100)

Fuente: Banco Central Europeo

Tornarem en un altre moment sobre aquest punt crucial de la producció industrial ressaltat tantes vegades per la nostra corrent, però vegem ara on ha anat a parar la liquiditat injectada.

La inflor del capital especulatiu

La caiguda tendencial de la taxa de guany i la sobreproducció de capitals és el que no deixa una altra alternativa a la plèthora de capital que l'especulació: "La massa dels petits capitals escampats es veu empesa d'aquesta manera als camins de l'aventura: especulació, combinacions tèrboles a base de crèdit, manejos especulatius amb accions, crisis." (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx)

Assistim a la inflor de la Borsa: "El valor dels mercats borsaris mundials, mesurats en l'índex Bloomberg World Exchange Market Capitalization, ha aconseguit els 100 bilions de dòlars." (Expansión, 15-12-2020).

Per a entendre el fenomen hem de seguir en la Secció 5a del Llibre III del Capital:

"Però aquest capital no existeix per doble concepte, d'una part com a valor-capital dels títols de propietat, de les accions, i d'una altra part com el capital realment invertit o que ha d'invertir-se en aquelles empreses. Existeix solament sota aquesta segona forma i l'acció no és una altra cosa que un títol de propietat que dona dret a participar pro rata en la plusvàlua que aquell capital produeixi. No importa que A vengui el títol a B i B a C. Aquestes transaccions no alteren gens ni mica la

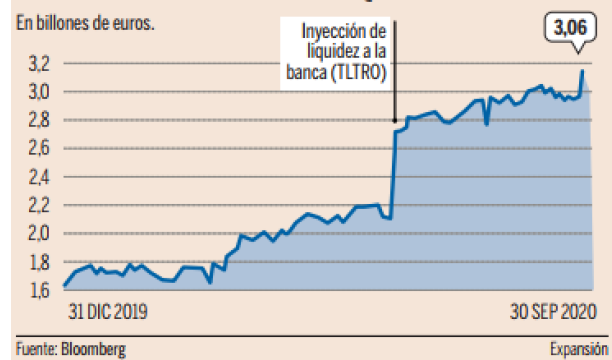
naturalesa de la cosa. (...) El moviment independent desplegat pel valor d'aquests títols de propietat, no sols el dels títols del Deute públic, sinó també el de les accions, ve a confirmar l'aparença que constitueixen un veritable capital, a més del capital o del dret que poden ser títols representatius. Els converteix, en efecte, en mercaderies el preu de les quals adquireix un moviment propi i una plasmació peculiar. El seu valor comercial assumeix una determinació diferent del seu valor nominal, sense que es modifiqui el valor (encara que pugui modificar-se la valorització) del veritable capital. (...) **el preu d'aquests títols i valors augmenta o disminueix en raó inversa al tipus d'interès.** Si el tipus d'interès puja del 5 al 10%, resultarà que un títol que assegura un ingrés de 5 lliures només representa un capital de 50. Si el tipus d'interès baixa al 2,5%, tindrem que el mateix títol representa un capital de 200 lliures. El seu valor és sempre, simplement, l'ingrés capitalitzat." (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXIX, K. Marx).

"Però la seva quantia de valor, és a dir, **la seva cotització en Borsa presenta, amb la baixa del tipus d'interès** – quan aquest és independent dels moviments peculiars dels capitals-diners, **simple conseqüència de la tendència de la quota de guany a la baixa** –, **necessàriament, la tendència a l'alça**, per on aquesta riquesa imaginària, que quant a la seva expressió de valor té un determinat valor nominal originari per a cadascuna de les seves parts al·lquotes, **s'expansiona ja per aquesta sola raó a mesura que es desenvolupa la producció capitalista.**" (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXX, K. Marx).

S'infla també l'excés de liquiditat que no troba on prestar-se.

"La banca europea compta amb tres bilions de liquiditat per a prestar. (...) En tot just uns mesos, **l'excés de liquiditat a Europa ha passat dels 1,66 bilions d'euros als 3,06 bilions**, un increment del 83%. (...) L'excés de liquiditat a Europa supera amb la seva última escalada les dades registrades als Estats Units, que situen la seva xifra en els **2,8 bilions.**" (Expansión, 02-10-2020).

EVOLUCIÓN DEL EXCESO DE LIQUIDEZ EN EUROPA

El que no treu que els bancs continuïn demanant prestat, en vista que guanyen diners amb només demanar prestat: "diversos bancs van presentar els seus pronòstics sobre la liquiditat que captaran en les pròximes operacions de finançament del BCE: més de dos bilions. D'aquesta manera, malgrat les gegants xifres d'assignació de liquiditat registrades ja enguany, i que han portat el seu deute amb el BCE per sobre dels 1,5 bilions d'euros, les entitats encara anticipen peticions per una mica més de 500.000 milions d'euros extra." (Expansión, 23-10-2020).

Però sabem que "les relacions burgeses de producció i de canvi, les relacions burgeses de propietat, tota aquesta societat burgesa moderna, que ha fet sorgir com per encant tan potents mitjans de producció i de canvi, s'assembla al mag que ja no és capaç de dominar les potències infernals que ha desencadenat

amb els seus conjurs.” (Manifest del Partit Comunista, 1848) i, així, després d'haver instat el BCE a l'abril a una flexibilització de la norma IFRS9, ara tem que s'acumuli un *“tsunami de préstecs tòxics”* si es redueixen les mesures: *“l'últim Informe d'Estabilitat Financer publicat per l'autoritat monetària alertava que préstecs per més de 900.000 milions d'euros, l'equivalent al 22% de tot el volum de crèdit de la zona euro, estan suportats per aquesta mena de suports.”* (Expansión, 05-12-2020).

“El BCE va alertar als bancs que, sota un escenari macroeconòmic sever, el volum de crèdits morosos podria elevar-se en 1,4 bilions d'euros, més que el registrat en la crisi de 2008.” (Expansión, 04-12-2020).

Si el BCE o la Reserva Federal paressin en sec de realitzar aquestes compres massives, o reduïssin sensiblement el ritme, o pugessin els tipus d'interès, farien saltar per l'aire la Borsa i totes les bombolles especulatives que han estat alimentant, es posaria cruament al descobert la crisi de sobreproducció de la qual tracten de fugir en la seva carrera cap endavant.

“En un sistema de producció en què tota la trama del procés de reproducció descansa sobre el crèdit, quan aquest cessa sobtadament i només s'admeten els pagaments al comptat, ha de produir-se immediatament una crisi, una demanda violenta i a borbolls de mitjans de pagament. Per això, a primera vista, la crisi apareix com una simple crisi de crèdit i de diners. I en realitat, només es tracta de la convertibilitat de les lletres de canvi en diners. Però aquestes lletres representen en la seva majoria compres i vendes reals, les quals, en sentir la necessitat d'estendre's àmpliament, acaben servint de base a tota la crisi. Però, al costat d'això, hi ha una massa immensa d'aquestes lletres que només representen negocis d'especulació, que ara es posen al nu i exploten com a bombolles de sabó; a més, especulacions muntades sobre capitals aliens, però fracassades; finalment, capitals–mercaderies depreciades o fins i tot invendibles o un reflux de capital ja irrealitzable.” (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXX, K. Marx).

A primera vista, la crisi apareixeria com una simple crisi de crèdit perquè aquesta és la seva manifestació primera i més superficial. Però el motiu pel qual totes les polítiques monetàries descrites s'estavellen contra un mur i, de fet, produeixen resultats contraris als esperats per qui les posa en marxa, és que el motiu de la crisi està en la producció, en la caiguda de la taxa de guany i en la superproducció de capital. L'única cosa que aconsegueix la burgesia, i al mateix temps no pot evitar fer, és omplir un enorme bidó de pólvora addicional sota els seus peus.

“Si per tant la generalització del crèdit allunya l'explosió de la crisi és només per a augmentar la seva intensitat.” (La teoria marxista de la moneda, 1968)

Tanquem amb una cita del treball de fons que va realitzar la nostra corrent el 1958 i que hem esmentat a l'inici d'aquest article:

“La veritable i pròpia crisi que es plantejarà històricament entre segona i tercera guerres mundials serà, encara més que aquella entre primera i segona guerres, internacional, (...)

I aquesta crisi col·locarà al món en la vigília d'una altra guerra general, si no el col·locarà en la vigília de la revolució, una de les condicions de la qual és el desenvolupament, que requereix decennis, d'un partit el programa del qual sigui destructiu del “mite del produir” i del “mite del consumir”, lligats pel “mite mercantil”. (El curs del capitalisme mundial en l'experiència històrica i en la doctrina de Marx, Il Programma Comunista núm. 8, 1958).

LLEGEIX, RECOLZA I DIFON LA PREMSA COMUNISTA

**“EL COMUNISTA”
“THE INTERNATIONALIST PROLETARIAN”
“PER IL COMUNISMO”**

*****

**PER CORRESPONDÈNCIA (sense més dades):
Apartat 52076 - 28080 MADRID – ESPANYA
www.pcielcomunista.org – pci@pcielcomunista.org
twitter.com/pcielcomunista**

Conseqüències del replegament americà

Més enllà de la verborrea anti-xinesa de Trump i el seu govern, tots els passos donats a nivell pràctic en la seva política exterior no han fet una altra cosa que aplanar el terreny perquè l'imperialisme xinès vagi guanyant progressivament influència en bona part de les àrees i sectors en les quals l'imperialisme nord-americà havia estat històricament més influent.

La política d'imposició d'aranzels i bloqueig d'empreses ha estat un tir al peu, per les conseqüències que ha tingut en la pròpia indústria nord-americana. A tot això se suma que aquesta política d'imposició d'aranzels no ha aconseguit tampoc cap suport per part de la burgesia internacional, en influir negativament en l'intercanvi general de mercaderies, comportant fins i tot la declaració d'il·legalitat d'aquests aranzels per part de l'OMC al setembre de 2020.

L'entrada de la Xina en l'OMC en 2001 va culminar formalment la seva integració en el mercat mundial, del qual ve copant una part cada vegada major de la producció industrial des de molt abans, com hem desenvolupat àmpliament en números anteriors d'aquesta revista. L'entrada en aquest organisme (per a qui encara tingués dubtes del caràcter capitalista de la Xina) havia estat celebrada a so de bombo i platerets per la burgesia internacional, que esperava poder beneficiar-se de l'obertura del mercat xinès. No obstant això, com diu el Manifest del Partit Comunista, *"els baixos preus de les seves mercaderies constitueixen l'artilleria pesant que esfondra totes les muralles de la Xina i fa capitular als bàrbars més fanàticament hostils als estrangers"*, i la història d'aquests últims 20 anys de presència xinesa en l'OMC ha estat més aviat la història del seu alçament com a primera potència industrial del planeta i de l'esfondrament de les muralles d'occident i del món pels baixos preus de les seves mercaderies.

La burgesia americana, a proposta de Bush en 2008 i recollida pel govern d'Obama, havia intentat bloquejar l'augment de la influència xinesa a Àsia, amb l'Acord Transpacífic de Cooperació Econòmica (TPP per les seves sigles en anglès, després CPTPP) signat en 2016 amb diversos països de l'àrea del Pacífic. Una vegada a la Casa Blanca, Trump va desfer aquest pla, retirant-se d'aquest tractat que no va tenir temps d'arribar a implementar-se a la pràctica.

No obstant això, continuava existint la necessitat d'estreyniment dels llaços comercials dels països que havien integrat aquell acord per a intentar trobar sortida a les seves mercaderies. Per això, al novembre de 2020 es va signar el projecte xinès paral·lel, el RCEP (Associació Econòmica Integral Regional, en les seves sigles en anglès), que inclou si fa no fa als països integrants del CPTPP de la part asiàtica del pacífic, inclòs Japó, Corea del Sud, Austràlia i Nova Zelanda. Un tractat comercial que integra al 30% de la població i del PIB mundials, del qual queda exclòs EUA. Una vegada aconseguit aquest acord comercial de reducció d'aranzels, li va faltar temps al govern xinès per a dir que *"podria estudiar la possibilitat d'entrar a formar part del CPTPP, el successor del polèmic TPP, acord comercial que agrupa els països asiàtics i sud-americans de l'altra riba oceànica, el mateix que l'administració Obama va promoure per a excloure a la Xina (i del qual finalment Trump va optar per sortir)." (La Vanguardia, 20-12-2020).*

És a dir, l'estratègia proteccionista anti-xinesa ha resultat a la pràctica en un augment de la influència xinesa tant a nivell regional com mundial cedint els EUA el terreny sense ni tan sols plantar batalla, per la qual cosa una part de la gran burgesia

nord-americana ha pres la decisió d'Estat de desnonar al titella Trump de la Casa Blanca.

Hem mostrat en el treball "Desenvolupament de les relacions de força econòmiques de l'imperialisme" publicat en "Per il Comunismo" nº3 i reproduït en aquest número d' "El Comunista", els motius econòmics que determinen el replegament dels EUA dels quals el corrent de Trump n'és un reflex i conseqüència. En la revista "El Comunista" nº43 (2004) dèiem: *"Quina serà l'actitud, l'estratègia dels EUA enfront de la Xina-Àsia? Seguirà l'estratègia anglesa enfront dels EUA durant el segle XX d'anar cedint el domini a poc a poc? O, per contra, es prepararà i arribarà el xoc militar de totes dues potències en un pròxim i mitjà futur? Respondre a aquest interrogant no és cosa fútil, no és cosa d'opinió ni de parlar per parlar. Ha de ser la resposta científica i orgànica del Partit, resposta basada en una ANÀLISI científica de tot el curs passat i present (ahir i avui), de la història econòmica, política, diplomàtica i militar del sistema capitalista a nivell mundial."*

En termes generals, el corrent anterior (tant de republicans com demòcrates) representava la tendència a la segona opció mentre que el corrent de Trump ha tractat d'imposar un gir cap a la primera.

Però això NO és una qüestió de la voluntat de cada titella, corrent o fracció de la burgesia! El replegament dels EUA i l'expansió de la Xina està determinat per la inexorabilitat de les lleis de la producció capitalista a les quals la burgesia estatunidenca no pot resistir-se. El retorn a l'estratègia anterior i els fruits que la burgesia estatunidenca pugui treure d'ella estaran determinades per aquests fets materials: el replegament continuarà o bé el retorn es realitzarà en condicions molt inferiors. En qualsevol cas, a costa del sacrifici de les condicions materials de la petita burgesia i de l'aristocràcia obrera estatunidenca i d'un redoblament de l'explotació del proletariat.

Xina marca el ritme a nivell tecnològic malgrat els bloquejos

Un altre front en el qual els EUA intenta bloquejar a la Xina, sense aconseguir-lo de manera significativa, és el de les noves tecnologies que la Xina controla i específicament la del 5G. Els EUA només han aconseguit arrossegar fins ara al veto a Huawei al Regne Unit, Suècia, Polònia, el Japó i Austràlia (recordi's que aquesta última sí que ha entrat en el RCEP, per la qual cosa el veto pot no ser molt durador). Quant a l'Índia, que no s'ha sumat al RCEP, primer es va resistir a bloquejar les tecnològiques xineses al desembre del 2019, després de fet les va prohibir a l'agost del 2020 però ha tornat a incloure a Huawei en els grups de treball per al desplegament del 5G. Aquesta actuació indecisa s'explica perquè, malgrat l'enfrontament entre la Xina i l'Índia (Caixmir, xocs fronterers a l'Himàlaia, suport als atacs anti-xinesos dels independentistes beluchís contra l'expansió d'infraestructures xineses al Pakistan), la dependència tecnològica en aquest camp és molt elevada. Per això, molts altres també intenten nedar i guardar la roba establint unes certes limitacions però sense bloquejar del tot a Huawei, pel temor que, davant la falta d'una altra alternativa que realment ofereixi les mateixes velocitats, es puguin quedar ressagats en aquesta tecnologia. Fora de Huawei i altres empreses xineses tot indica que tan sols la sud-coreana Samsung estaria en condicions de competir en aquest àmbit actualment, mentre que unes altres com la sueca Ericsson, intenten escurçar distàncies. Fins i tot

quan els EUA – o la resta d'imperialismes – es desempallega de la Xina, ha de recórrer a Samsung (Corea del Sud), país que acaba d'integrar-se també en el RCEP.

Les accions de bloqueig instigades pels EUA han tingut un impacte per a Huawei a nivell immediat: *"La companyia va vendre al seu país durant el tercer trimestre 34 milions de mòbils intel·ligents, un 18% menys, a causa dels problemes creixents de subministrament de components després de l'enduriment del veto comercial dels EUA al setembre."* (Expansión, 24-10-2020). Els EUA bloqueja avui el subministrament de components i amb això només aconsegueix obligar a la Xina a produir-los ella mateixa, dificultant dialècticament futurs vetos i bloquejos.

La Xina ha col·locat com a director de l'Agència de Telecomunicacions de les Nacions Unides a un responsable xinès i té el predomini en projectes d'"smart cities" (intel·ligència artificial i reconeixement facial inclosos).

I això sense oblidar el propi mercat xinès: *"Shenzhen s'ha posicionat com la primera ciutat de la Xina en oferir la xarxa 5G a gran escala de manera completa, desplegant més de 46 mil estacions base per a serveis de cinquena generació, número que la col·loca al mateix nivell amb el continent europeu, (...)* A finals de juny, la Xina havia desplegat més de 410 mil estacions base 5G al país i s'espera que els operadors mòbils xinesos despleguin més de 600 mil estacions base 5G abans de concloure 2020, d'acord amb un informe de l'Acadèmia de Tecnologia de la Informació i les Comunicacions de la Xina (CAICT, per les seves sigles en anglès)." (DPL news, 20-08-2020).

Hong Kong: un exemple d'impotència

La inhabilitació de quatre diputats de Hong Kong sobre la base de *"la resolució aprovada per Pequín per a permetre al Govern autònom que destitueixi per la via ràpida als legisladors que consideri una amenaça per a la seguretat nacional"* (La Vanguardia, 14-11-2020) va comportar la impotent reacció de la dimissió en bloc de tots els parlamentaris opositors a Hong Kong. A la impotent dimissió en bloc de l'oposició hongkonesa, que era just el que el govern de Pequín buscava, se suma aquesta decisió econòmica: *"El president xinès Xi Jinping, va anunciar ahir un pla per a promoure la ciutat de Shenzhen com a gran centre d'innovació, finances i comerç internacional. Shenzhen podria convertir-se en una alternativa a Hong Kong (...)"* (El País, 15-10-2020).

Shenzhen, just a l'altre costat del límit amb Hong Kong, amb els seus més de 10 milions d'habitants, és ja una ciutat més gran que la mateixa Hong Kong. Després d'haver crescut a la falda de la Zona Econòmica Especial creada allà en 1980 pel govern de Deng Xiaoping, va passar d'un petit poble pesquer al que és ara. Com es va produir aquesta transformació? Amb l'explotació de milions de proletaris forçats a emigrar il·legalment dins de la mateixa Xina: *"El miracle xinès cavalca sobre l'esquena del proletariat És precisament a Shenzhen on major nombre d'emigrants il·legals hi ha en tota la Xina: només 2 milions dels seus 15 milions d'habitants tenen hukou (...)"* (El Comunista nº47, 2008). A més, la cada vegada major i més ràpida interconnexió de tota l'àrea del delta del riu de les perles amb tota mena de trens ràpids i mitjans de transports (incloent el pont de 55 quilòmetres entre Hong Kong i Macau) converteix cada vegada més al mateix Hong Kong (amb els seus 7 milions d'habitants) en una petita part d'aquesta megalòpoli de més de 70 milions d'habitants.

La derrota de l'oposició a Hong Kong és una simple qüestió de temps en el moment en el qual, a la Xina continental, i allà

mateix molt a la vora, existeixen tot tipus d'alternatives als serveis i empreses que es poden trobar a Hong Kong, sense comptar amb el pol financer que el govern xinès promou 1.200 quilòmetres més al nord, a Shanghai.

Les exportacions de Hong Kong es distribueixen de la següent manera: *"Els principals destins de Hong Kong són la Xina (25.300 milions de dòlars), l'Índia (16.000 milions de dòlars), Vietnam (10.500 milions de dòlars), Holanda (7.050 milions de dòlars) i Macau (6.260 milions de dòlars)." (https://commodity.com/data/hong-kong/)*

"Des de la reforma i obertura de Xina continental, la seva participació en el comerç global de Hong Kong ha augmentat significativament del 9,3% el 1978 al 50,8% (4.268,9 mil milions HK \$ o 544,8 mil milions US \$) el 2019. Des del 1985, Xina és el soci comercial més gran de Hong Kong."

Hong Kong i la Xina continental van signar l'"Acord d'associació econòmica més estreta de Hong Kong i la Xina continental" (CECoP) al juny de 2003, que atorga tracte lliure d'aranzels a tots els productes originaris de Hong Kong que compleixen les normes d'origen de CECoP. (...)

Hong Kong va ser el tercer soci comercial més gran de la Xina continental (després dels EUA i el Japó) en 2019, i el seu valor comercial total va representar el 6,3% del comerç total de la Xina continental.

Hong Kong va ser el segon mercat d'exportació més gran de la Xina continental, absorbint l'11,2% (2.180,5 mil milions HK \$ o 278,3 mil milions US \$) de les seves exportacions totals en 2019.

El continent ha estat el major proveïdor de béns de Hong Kong des de 1982. El valor de les importacions totals de Hong Kong des del continent va ser de 2.058.100 milions de dòlars de Hong Kong (262.600 milions de dòlars estatunidencs), la qual cosa representa el 46,6% de les importacions totals de Hong Kong en 2019. (...) **La Xina continental va ser la segona font més important d'inversions directes entrants de Hong Kong.** A finals del 2018, la inversió de la Xina continental representava aproximadament el 26,8% o 4.121.600 milions de dòlars de Hong Kong (525.800 milions de dòlars estatunidencs) de l'estoc total d'inversions directes d'entrada a Hong Kong.(...)

Hong Kong va ser la major font d'inversió estrangera directa realitzada a la Xina continental, representant al voltant del 54,0% del total nacional a la fi de 2018, amb un valor acumulat que va aconseguir els 8.616,6 mil milions de dòlars de Hong Kong (1.099.200 milions de dòlars EUA).

Les inversions de Hong Kong en el continent es concentren principalment a la província de Guangdong. En 2017, la inversió directa realitzada a la província de Guangdong per Hong Kong va superar els 110.000 milions de iuans, la qual cosa representa un augment del 7,4%." (Departament de Comerç i Indústria de la SAR Hong Kong, juny 2020, https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/publications/factsheet/c hina.html).

El moviment anti-xinès de Hong Kong podrà retardar la seva absorció per part de la Xina en funció dels suports que rebí per part de les burgesies internacionals (i especialment de l'anglo-nord-americana) però no pot evitar-la.

És la integració econòmica de Hong Kong en les xarxes de la Xina el que determina la impotència de l'oposició anti-xinesa, són els fets materials de l'economia els que s'imposen.

Taiwan: exclòs del RCEP

Taiwan ha estat exclòs del tractat de lliure comerç (RCEP) per decisió de la Xina com a càstig per les seves vel·leïtats independentistes. Aquest moviment va dirigit a sotmetre a Taiwan com a condició per a tenir lliure accés a un mercat d'un 30% del PIB mundial. Està orientat també a acorralar a l'interior de Taiwan a la fracció (avui governant) que s'oposa a la reunificació amb la Xina continental i que havia promès que aconseguiria la inclusió en el RCEP. En el pla immediat, de totes maneres, llança a Taiwan als braços dels EUA.

En previsió de l'exclusió del RCEP, ja a l'agost, Taiwan va aixecar les prohibicions per a la importació de carn de porc i boví des dels EUA i van començar les converses per a un acord bilateral de comerç entre Taiwan i els EUA: *"50 senadors dels EUA de tots dos partits van requerir a l'administració del President que comencés la negociació de l'acord bilateral de comerç amb Taiwan, com a part de la pressió dels legisladors per a incrementar l'acció dels EUA per contrarestar la Xina."* (Reuters News, 01-10-2020). Però què pot oferir realment la senil economia dels EUA el dèficit de la qual no para de créixer? Pot Taiwan sobreviure a través del comerç amb els EUA? Les dades econòmiques demostren el contrari. Les exportacions de Taiwan es distribueixen de la següent manera: *"Els principals destins d'exportació de Taiwan són la Xina (97.400 milions de dòlars), Hong Kong (42.000 milions de dòlars), els Estats Units (41.600 milions de dòlars), el Japó (23.900 milions de dòlars) i Singapur (22.000 milions de dòlars)."* (<https://commodity.com/data/taiwan/>).

Les exportacions a la Xina, incloent Hong Kong, són de 137.400 milions de dòlars, més de tres vegades majors que les exportacions als EUA. Però, a més, tant el Japó com Singapur (les exportacions als quals són equiparables a les realitzades als EUA) són estats que acaben de signar un tractat de lliure comerç amb la Xina (RCEP) del qual Taiwan ha estat exclòs.

Encara que Taiwan és un estat netament exportador, l'anàlisi de les importacions tampoc és falaguer, tots són països del RCEP menys els EUA: *"Els principals 5 països que proveeixen la importació a Taiwan són la Xina (49.500 milions de dòlars), el Japó (41.100 milions de dòlars), els EUA (31.200 milions de dòlars), Corea del Sud (20.600 milions de dòlars), i Singapur (10.500 milions de dòlars)."* (<https://commodity.com/data/taiwan/>)

Aquesta guerra econòmica, comercial, té el seu reflex en les demostracions militars dels contendents que de moment no passen de ser una dansa de la guerra.

"Les forces taiwaneses duen a terme aquesta setmana les seves maniobres anuals anomenades Han Kuang, en les quals assagen com repel·lir una possible invasió des de la Xina. Les tropes de l'EPL han realitzat, per part seva, diverses tandes de maniobres en la rodalia de les aigües taiwaneses i han fet sobrevolar avions en la proximitat de l'illa." (El País, 15-07-2020).

Des de la visita a Taiwan del secretari estatunidenc de Sanitat i Serveis Humans (la primera d'un alt càrrec dels EUA des de 1979) i que va ser rebut per caces xineses sobrevolant l'espai aeri de Taiwan (veure "El Comunista n°64"), s'han realitzat altres dues visites d'alts càrrecs dels EUA. L'últim, anunciat a dues setmanes de la deposició del bufó Trump com a president, la qual cosa ha provocat la següent reacció de la missió de la Xina en l'ONU: *"Volem recordar als Estats Units que qui juga amb foc es crema. Pagaran un alt preu per la seva acció."*

El que passa és que, en aquesta dansa macabra en lloc de disfresses folklòriques, els contendents acumulen armament:

Si al juliol *"els Estats Units modernitzarà els míssils terra-aire Patriot taiwanesos, en una operació amb un cost de 620 milions de dòlars (540 milions d'euros). (...)"* (El País, 15-07-2020), a l'octubre la Xina passeja un nou míssil Tianlei 500 que *"empra una guia làser i és capaç de disseminar submunicions en l'aire" i adverteix als EUA "contra la possibilitat que Washington realitzi noves vendes d'armament a Taiwan."* (El País, 14-10-2020).

Si els EUA aconseguís instigar el xoc directe a Taiwan (o, amb menor probabilitat encara, a Hong Kong), podria ser el primer acte de la 3ª guerra mundial en territori xinès, com les dues primeres van ser en territori europeu. En aquest cas, el primer acte d'aquesta guerra seria l'aixafament de Taiwan (o Hong Kong) que serien utilitzats i sacrificats en l'intent de prendre l'incendi general, com ho va ser Geòrgia en 2008.

Per aquest motiu, ni la Xina ni Taiwan estan interessades en un xoc obert, malgrat les acrobàcies i fanfarronades militars, mentre que els EUA intentaran tirar tanta llenya al foc com puguin. La integració creixent de Taiwan a la Xina, la seva dependència econòmica dels països del RCEP i el procés de replegament econòmic dels EUA fan més improbable el xoc.

Però si la confrontació esclatés ja sigui a Taiwan com a Hong Kong, els comunistes devem i haurem de cridar al proletariat de Hong Kong, Taiwan i de la resta de l'àrea (xinès o immigrant), a organitzar-se de manera autònoma, contra totes les fraccions de la burgesia enfrontades i cap a la revolució social; la qual cosa requereix la denúncia del FALS SOCIALISME A LA XINA i del caràcter anticomunista de l'autodenominat Partit Comunista Xinès, la recuperació del sindicalisme de classe i l'organització en el Partit Comunista Internacional.

De l'anàlisi que hem esbossat de l'avanç de l'imperialisme xinès i la reculada de l'imperialisme estatunidenc no s'ha d'interpretar en cap cas que el capitalisme xinès estigui exempt del sotmetiment de la seva economia a les lleis de l'economia capitalista i en particular a la caiguda tendencial de la taxa de guany, això és, al ritme decreixent de l'acumulació capitalista conforme avança en el seu desenvolupament, com ja hem dit en l'article *"Desenvolupament de les relacions de força econòmiques de l'imperialisme"* en aquesta mateixa revista.

L'Esquerra ha plantejat sempre que, amb la unificació del mercat mundial, la crisi d'entreguerres no deixaria fora a cap Estat i el que s'ha dit a finals dels cinquanta sobre la jove indústria russa es pot dir avui de la no tan jove indústria xinesa: *"(...) quan la paraula de l'emulació i de la pau hagi arribat a revelar el seu contingut econòmic: **mercant únic mundial**. Llavors la crisi no deixarà fora a cap Estat."* (El Curs del Capitalisme Mundial en l'Experiència històrica i en la Doctrina de Marx, 1958).

*"Però si una crisi arribés, com arribarà, no sols haurà vençut el marxisme. La riallada feroç d'Stalin ja no podrà sonar darrere de la xiulada dels primers míssils, però no valdrà per a res que, segons la seva bruta moda, Krushev i col·legues blasfemin contra si mateixos. Pel teló, convertit en una emulativa tela d'aranya, la crisi mercantil universal també mossegarà el cor de la jove indústria russa. **Aquest serà el resultat d'haver unificat els mercats i fet única la circulació vital del monstre capitalista! Però qui unifica el cor bestial, unifica la Revolució**, que després de la crisi de la segona entreguerres, i abans d'una tercera guerra, podria trobar la seva hora mundial."* (Diàleg amb els Morts, 1956).

Xoc d'interessos dins la burgesia nord-americana

Els marxistes sabem que els esdeveniments històrics no succeeixen per obra i voluntat d'aquell o altre individu per la qual cosa, en el seguiment de les declaracions i actuacions de la tragicomèdia de les eleccions als EEUU, no hem de perdre de vista que els intervinents són mers titelles o bufons, les voluntats dels quals expressen les forces materials impel·lents i que els resultats que produeixen els actes d'aquests titelles poques vegades coincideixen amb allò desitjat o previst per aquests. Reblem aquest punt abans de començar amb les següents cites d'Engels, recollides en el text de Partit "*L'individu com a titella de la història*" (1953):

"« A la natura hi ha agents inconscients... per contra en la història de la societat els que actuen estan dotats evidentment de consciència, homes que actuen amb reflexió o passió que tendeixen a determinats objectius... Però aquesta intenció sigui com sigui d'important per a la indagació històrica, especialment d'èpoques i esdeveniments donats, res pot treure-li al fet que el curs de la història està dominat per íntimes lleis generals... Només rarament esdevé el que s'ha desitjat... tots els xocs de les innombrables voluntats i accions individuals condueixen a un estat de coses que és absolutament anàleg a l'imperant en la naturalesa inconscient. Els objectius de les accions són desitjats, però els resultats que produeixen aquestes accions no són els desitjats, o, quan semblen correspondre a l'objectiu desitjat tenen en conclusió conseqüències totalment diferents de les desitjades... Els homes fan la seva pròpia història, com sigui que aquesta surti, mentre cadascú persegueix els seus propis fins... els resultats d'aquestes múltiples voluntats que actuen en diferents direccions i de les seves múltiples accions sobre el món extern, són precisament la història... però si es tracta d'investigar les forces impel·lents que - conscient o inconscientment, i en veritat molt sovint inconscientment - estan darrere dels motius dels homes que actuen en la història, i constitueixen els veritables i últims propulsors de la mateixa, no pot tractar-se tant dels motius determinants individuals, encara que es tracti d'homes eminents, sinó més aviat d'aquells que posen en moviment a grans masses, a pobles sencers, a classes senceres; i fins i tot aquests no momentàniament, a manera d'un fugaç foc de palla, ràpid en encendre's i apagar-se, sinó com a manera d'una acció duradora que corona una gran transformació històrica». (...) "(L'individu com a titella de la història, Il Programma Comunista, nº7-1953).

El 3 de novembre de 2020 es van celebrar les eleccions als EEUU. Formalment les van guanyar els demòcrates però qui ha guanyat aquestes eleccions i defensa la victòria és la corrent majoritària de la burgesia americana, formada tant per demòcrates com per republicans, que fa mesos va prendre la decisió de posar punt i final a la política aïllacionista i derrotista (sortida dels tractats internacionals, retirada de les tropes a l'exterior...) duta a terme per la corrent de Trump que havia trencat amb la política guerrera anterior de la burgesia americana.

El capitalisme xinès avança implacablement en el pla econòmic mentre el nord-americà retrocedeix. En el pla polític-

militar, una part de la burgesia es veu empenya a tractar de mantenir les posicions i plantar batalla mentre que una altra sent la necessitat de cedir el terreny i tancar-se a casa, tapiant portes i finestres perquè no entri ningú.

Aquests dos corrents són el reflex de les necessitats dels diferents sectors del capital nord-americà. Cal no oblidar que en el capitalisme regna l'anarquia de la producció. La conformació d'una tendència general en les necessitats de sectors del capitalisme nord-americà i del propi capitalisme nord-americà s'imposa també a través d'un procés cec i anàrquic. Els "cervells pensants" de la burgesia s'il·lusionen en dirigir-lo i controlar-lo quan no són més que el reflex d'aquest procés anàrquic que s'opera a les seves esquenes i se'ls imposa inexorablement.

Com hem recordat en l'article "*L'imperialisme xinès ocupa el buit deixat per l'imperialisme americà*" d'aquest número de la revista, la determinació de si els EEUU seguiran davant la Xina-Àsia la mateixa estratègia de cessió gradual del domini que va seguir Anglaterra davant els propis EEUU o de si, per contra, prepararà i arribarà al xoc militar, no es pot respondre sense una anàlisi científica de tot el curs passat i present (ahir i avui), de la història econòmica, política, diplomàtica i militar del sistema capitalista a nivell mundial, plantejant dialècticament les hipòtesis i condicionants dels diferents desenvolupaments possibles.

L'avenç de la Xina en els fets materials de la producció és el que determina el replegament dels EEUU que, cada dia que passa, aprofundeix el seu retrocés des de la seva antiga posició de primàcia mundial i es troba en pitjor posició per afrontar una guerra oberta contra la Xina o contra el món. Al mateix temps, el contendent que va perdent ha d'intentar sobreviure per tots els mitjans, fins i tot per mitjans que li acaben perjudicant, com s'ha vist empès a fer amb els aranzels o podria veure's obligat a fer amb una guerra impossible de guanyar. Com vam dir a El Comunista nº64: "*No es tracta de la seva consciència dels fets, ni tan sols de la seva voluntat subjectiva, això no seria marxisme. Es tracta de quins actes es veu obligada a realitzar la burgesia estatunidenca, o fraccions d'aquesta, per efecte de la seva situació material. I en la situació actual de l'imperialisme, els EEUU només poden triar entre jugades perdedores.*"

El gruix de la gran burgesia nord-americana ha vist amb espant els efectes de l'abandonament de la que havia estat la seva política d'Estat i es veu empenya a tractar de tornar a girar el volant cap a l'altra direcció.

El que no pot veure la burgesia nord-americana és que els efectes que veu amb espant no són només o no tant el fruit de la política de replegament emmurallat. Són sobretot el resultat del desplaçament de la producció cap a Àsia, de la caiguda tendencial de la quota de guany en general i més accentuadament en els països de capitalisme més antic, de la impossibilitat material de continuar imposant a la resta de burgesies del món les seves condicions parasitàries. **No és més il·lusòria la formulació fantàstica del "America first" del que era el "Yes we can", el desenvolupament del capitalisme no permet ni l'una ni l'altra.**

Per això, una altra cosa serà el que les lleis de l'economia li permetin o imposin fer al capitalisme nord-americà. Això serà el que determini si aquest pot efectivament tornar a la seva política anterior i recuperar parcialment les posicions d'influència abandonades, si es veurà obligat a seguir la dinàmica de replegament actual o si pot arribar fins i tot a una situació de col·lapse i implorsió interna.

Eleccions als EEUU: qüestió d'Estat

La detenció al mes d'agost de 2020 d'Steve Bannon, artífex de la victòria electoral de Trump, acusat d'haver-se quedat els diners que els votants republicans havien donat per construir el mur de Mèxic i perquè se'ls gravés el seu nom en els maons, va ser ja una demostració que una corrent important de la burgesia americana (republicana i demòcrata) havia decidit liquidar a Trump.

Durant la campanya electoral part del partit republicà demanava el vot directament pel candidat demòcrata. Pesos pesants del partit republicà com l'expresident Bush (fill) no van trigar ni cinc dies des de les eleccions a deixar clar que s'havia de tancar el període anterior i acceptar els resultats electorals: *"El president Trump té el dret a demanar recomptes i presentar objeccions en els tribunals, i qualsevol qüestió no resolta es decidirà de forma apropiada. La gent pot confiar que aquesta elecció ha estat justa en el fonamental, es ratificarà la seva integritat, i el resultat és clar."* (El País, 09-11-2020).

El mateix fiscal general, republicà, i el Tribunal Suprem sense cap vot en contra (de res va servir posar en l'últim moment un jutge afí) han rebutjat de ple la pràctica totalitat de les demandes de frau electoral: *"El fiscal general dels Estats Units, William Barr, ha afirmat avui que el Departament de Justícia no ha trobat proves de cap cas d'irregularitat de suficient entitat com per a revertir la victòria del demòcrata Joe Biden. Barr, criticat sovint per servir als interessos del president, talla el pas a la campanya de Trump, que segueix sense reconèixer el president electe Biden, tot i que fins ara s'ha estavellat en tots els tribunals."* (El País, 02-12-2020). Dues setmanes més tard, el 15 de desembre, després de la confirmació per part del Col·legi electoral de la victòria de Biden aquest fiscal general va dimitir del càrrec.

Recordem que les eleccions guanyades per George Bush l'any 2000 van ser fruit precisament de la intervenció del Tribunal Suprem que va validar la seva victòria a Florida; a la burgesia americana li interessava en aquell moment que guanyessin els republicans i que portessin a terme l'auto-ateptat de les torres bessones, la invasió de l'Iraq i la intervenció a l'Afganistan, en un intent d'esquivar la crisi, fer pujar el preu del petroli i de bloquejar l'expansió de la Xina. Així decideix la burgesia qui administra els seus negocis!

"A la república democràtica - prossegueix Engels - "la riquesa exerceix el seu poder indirectament, però d'una manera tant més segura", i l'exerceix, en primer lloc, mitjançant la "corrupció directa dels funcionaris" (Nord-Amèrica), i, en segon lloc, mitjançant l'"aliança del govern amb la Borsa" (França i Nord-Amèrica). (...) i si, en sortir del ministeri, el senyor Paltxinski (substituint, naturalment, per un altre Paltxinski exactament igual) va ser "recompensat" pels capitalistes amb un lloc de 120.000 rubles de sou a l'any, què vol dir això? És un suborn directe o indirecte? És una aliança del govern amb els consorcis o són "només" llaços d'amistat? Quin paper tenen els Txernov i els Tseretelli, els Avksentiev i els Skobelev? El d'aliats "directes" o només indirectes dels milionaris malversadors dels fons públics?" (L'Estat i la Revolució, Lenin, 1917).

És molt il·lustratiu veure com tots i cadascun dels individus posats a dit pel bufó Trump són en realitat titelles dels interessos econòmics que els obliguen a actuar en sentit contrari en què se

suposava que anaven a actuar. El fiscal general no ha estat l'únic que ha sortit del govern després de les eleccions, la corrent de Trump s'ha dedicat a purgar els alts càrrecs amb la intenció de posar al front del Pentàgon i del departament de Seguretat elements afins que intentessin bloquejar el canvi de govern: el 9 de novembre de 2020 va acomiadar el secretari de Defensa, i després diversos alts càrrecs del Pentàgon van presentar la seva dimissió, entre ells el subsecretari de Defensa i el principal funcionari d'Intel·ligència; els van seguir l'acomiadament del director de l'Agència de Ciberseguretat pertanyent al Departament de Seguretat i d'altres alts càrrecs d'aquest departament per desmentir el frau electoral.

Al número anterior de la revista diem que *"La burgesia estatunidenca es troba en un encreuament històric molt complicat, del que no pot sortir airosa però no per això podrà deixar de lluitar-hi en contra i, si és necessari, morir matant. Amb les pròximes eleccions apropant-se i l'enconament de la lluita entre diferents fraccions, podem esperar qualsevol cop d'efecte d'aquí a l'últim moment. No es pot descartar tampoc qualsevol intent desesperat d'evitar que es realitzin eleccions."* (El Comunista nº64, setembre de 2020). Com veurem, tampoc es poden descartar intents desesperats fins i tot després de les eleccions.

La fracció de la burgesia representada pel titella Trump s'ha atrinxerat negant-se a fer la transició de govern i intentant bloquejar els 6 milions de dòlars destinats a això. Va haver de deixar el sabotatge (que va durar gairebé un mes després de les eleccions) després de les pressions rebudes per l'elit empresarial i pels senadors tant del partit demòcrata com del propi partit republicà que van fer declaracions públiques assenyalant el bloqueig de Trump directament com una amenaça de seguretat nacional. (El País, 14-11-2020). *"Senadors republicans i altres figures del Partit Republicà, experts en seguretat nacional i més de 160 líders empresarials li han demanat al president que deixi de bloquejar un procés destinat a evitar ensurts en el canvi d'una Administració a una altra."* (El País, 24-11-2020).

El 15 de desembre de 2020 el Col·legi electoral va certificar la victòria de Biden però la resistència de la fracció de la burgesia que vol mantenir-se al govern no s'està doblegant fàcilment i van intentar bloquejar la pròrroga dels subsidis per a l'atur que finalitzaven el 27 de desembre, la pròrroga del vet als desnonaments, la injecció de 900 milions de dòlars, els 1,4 bilions de dòlars per finançar l'executiu i el xec per als aturats amb el pretext que volien que aquest xec (que es lliura en un sol pagament i no a tots els aturats) fos de 2.000 dòlars i no de 600 dòlars. Aquest intent de bloqueig dels pressupostos realitzat per una part dels republicans va ser bloquejat al seu torn per l'altra part dels republicans (la majoria) forçant que Trump signés el decret: *"En una reunió de dijous els republicans van bloquejar a la Cambra de Representants la petició de el president."* (La Vanguardia, 28-12-2020).

L'enfrontament dins el partit republicà en relació amb la política exterior dels EEUU es va reflectir en la votació dels pressupostos de Defensa: *"A més, McConell va anunciar que els senadors republicans votaran avui en contra del vet imposat per Trump al projecte de llei que conté el pressupost anual de Defensa. Tot apunta que la decisió de McConell pot ser el començament d'una sèrie de topades que fagociti l'activitat del Senat, almenys, durant els propers dies (...) Dos serien els punts més importants als quals s'oposa Trump. El fet que s'obligui al*

Pentàgon a canviar el nom dels emplaçaments militars que tinguin nom de líders de la Confederació durant el període de la Guerra Civil (...) i que no tornin les tropes de l'exterior: 'M'oposo a guerres sense fi, com s'oposa el públic nord-americà'. Segons la seva opinió, 'la llei pretén restringir la capacitat del president per retirar les tropes de l'Afganistan, Alemanya i Corea del Sud'". (El País, 30-12-2020). L'anterior secretari de Defensa i cap del pentàgon va dimitir el desembre de 2018 precisament per la seva oposició a la retirada de tropes i de fet s'ha escapat el seu reemplaçament pel mateix motiu.

Al setembre de 2020 el bufó Trump va declarar que: *"No dic que els militars m'adorin. Els soldats sí, però els alts comandaments del Pentàgon probablement no perquè ells només volen lliurar guerres per fer feliços a totes aquestes meravelloses companyies que fabriquen bombes i avions."* (El País, 09-09-2020). L'atac a la indústria militar, encara que sigui de paraula, posa de manifest que **la corrent de Trump ha entrat en contradicció amb els interessos generals de la corrent majoritària de la burgesia americana**, independentment que abans hagués fomentat les vendes d'armes a l'Àrabia Saudita, fins i tot sortejant el vet del congrés, o hagués augmentat el pressupost del Pentàgon i posat a algú en línia directa amb la indústria armamentista com a nou cap del Pentàgon, ara acomiadat.

El mateix mes de setembre de 2020, els EEUU van decidir retirar més tropes d'Orient pròxim i l'Afganistan: *"El Pentàgon va anunciar ahir la retirada de 2.200 soldats presents actualment a l'Iraq, una decisió que es veurà acompanyada per una nova sortida del seu contingent militar a l'Afganistan fins limitar-lo a nivells no vistos des dels primers anys de la guerra. (...) Entre finals del 2019 i primers d'aquest any, el Pentàgon havia enviat a la regió de l'Orient Mitjà al voltant de 20.000 tropes addicionals, unes 3.500 immediatament després de l'assassinat del general Soleimani."*

Respecte a l'Afganistan, després de la signatura de l'acord de pau amb la insurgència talibana al febrer, EEUU va reduir les seves tropes al país de 13.000 a 8.600, una xifra que Trump planeja rebaixar fins al voltant de 4.500 durant aquesta tardor, tot i que la decisió no és oficial encara. El líder republicà també ha anunciat la sortida del 25% de les seves tropes a Alemanya, que passaran progressivament de 34.600 a 25.000." (El País, 10-09-2020).

Aquesta retirada parcial de soldats de l'Afganistan, l'Iraq i Alemanya posa de manifest no tant o no només la línia de Trump de replegament sinó **la incapacitat dels EEUU de mantenir el seu exèrcit desplegat rebent hòsties per tot arreu.**

Durant el 2020 s'ha disparat la compra d'armes dins dels EEUU: *"Només en els primers 6 mesos d'aquest any es van vendre 19 milions d'armes, gairebé el doble que en el mateix període de l'any anterior (...). EEUU té un 46% del total de civils que posseeix almenys una arma."* (El País, 02-11-2020). Després de les eleccions hi va haver xocs violents al carrer (amb apunyalaments i ferits de bala) com a continuació dels xocs que ja venien donant-se durant l'estiu i que havien provocat diverses morts com a la ciutat de Kenosha a l'Estat de Wisconsin on van començar a aparèixer milícies civils armades pels carrers com els anomenats "Proud Boys", defensors de la corrent de Trump que van protagonitzar xocs en altres ciutats i estats. Aquest grup s'havia sumat a la convocatòria de manifestació a Washington

del 6 de gener de 2021 a favor de Trump. No obstant això, *"Les autoritats dels Estats Units han detingut a la capital, Washington, el líder del grup ultradretà Proud Boys, el cubà-nord-americà Enrique Tarrío, dos dies abans que aquest grup supremacista celebri una manifestació a la ciutat en suport al president, Donald Trump."* (ABC, 05-01-2021).

Els interessos contraposats de les diferents corrents de la burgesia també es manifesten en els moviments independentistes a Texas o Califòrnia que promouen el "Texit" o el "Calexit". No es pot descartar en termes absoluts la possibilitat d'una ruptura territorial a mesura que la crisi vagi imposant contradiccions a la burgesia (o burgesies) nord-americanes, però aquesta hipòtesi tindria sentit només si es demostrés en els fets la possibilitat material de supervivència d'almenys una de les parts resultants i si es verificqués una divisió a l'interior de l'Exèrcit que de moment no s'ha verificat.

El 26 de novembre de 2020 Trump va indultar a qui havia estat el seu primer conseller de Seguretat Nacional (tinent general retirat) que havia estat condemnat per haver mentit a l'FBI en la investigació per la ingerència russa en les eleccions dels EEUU. Poc després de l'indult aquest mateix personatge va declarar públicament que s'haurien de repetir les eleccions sota control de l'exèrcit, que el president hauria de suspendre la Constitució i declarar la llei marcial i va titllar de cop d'Estat el que havia passat amb les eleccions.

Però després de l'acomiadament del Secretari de Defensa a principis de novembre, el president de l'Estat Major i general de l'Exèrcit es va posicionar contrari a una intervenció de l'Exèrcit: *"No hem jurat defensar a un individu. (...) Hem jurat defensar la Constitució."* (El Periódico, 13-11-2020).

En la mateixa línia s'han expressat tots els exsecretaris de Defensa vius dels EEUU, signant una declaració conjunta a The Washington Post. La declaració va ser promoguda per Dick Cheney, secretari de defensa amb Bush pare i vicepresident en el govern de Bush fill, relacionat directament amb la indústria armamentista i petroliera, artífex de la invasió de l'Iraq i l'Afganistan. Els deu criminals tanquen files en la seva declaració, demostrant la unitat de la posició de la burgesia nord-americana per sobre dels partits demòcrata o republicà. La declaració denota una certa preocupació en que pogués no haver unanimitat absoluta en l'exèrcit sobre la qüestió, recordant la Guerra de Secessió i llançant una advertència a l'actual secretari de defensa i als seus subordinats perquè s'abstinguin d'intervenir i que facin el traspàs de poders o s'enfrontaran a sancions penals:

"Ashton Carter, Dick Cheney, William Cohen, Mark Esper, Robert Gates, Chuck Hagel, James Mattis, Leon Panetta, William Perry i Donald Rumsfeld són els 10 exsecretaris de defensa nord-americans vius. (...) Cada un de nosaltres va fer un jurament de donar suport i defensar la Constitució contra tots els enemics, nacionals i internacionals. No ho jurem a un individu ni a un partit. Les eleccions nord-americanes i les transferències pacífiques de poder que en resulten són el segell distintiu de la nostra democràcia."

Amb una singular i tràgica excepció que va costar la vida de més nord-americans que totes les nostres altres guerres juntes, Estats Units ha tingut un historial ininterromput de tals transicions des de 1789, fins i tot en temps de lluites partidistes, guerres, epidèmies i depressió econòmica."

Aquest any no hauria de ser una excepció. Les nostres eleccions han ocorregut. S'han realitzat recomptes i auditories. Els tribunals han abordat els reptes apropiats. Els governadors han certificat els resultats. I el col·legi electoral ha votat. Ha passat el moment de qüestionar els resultats; ha arribat el moment del còmput formal dels vots del col·legi electoral, segons el que prescriu la Constitució i l'estatut.

Com han assenyalat els principals líders del Departament de Defensa, "l'exèrcit dels EEUU no té cap paper en la determinació del resultat d'una elecció als EEUU."

Els esforços per involucrar les forces armades dels Estats Units en la resolució de disputes electorals ens portarien a un territori perillós, il·legal i inconstitucional.

Els funcionaris civils i militars que dirigeixin o executin aquestes mesures seran responsables, fins i tot enfrontant possibles sancions penals, per les greus conseqüències de les seves accions en la nostra república. (...)

Sovint ocorren en moments d'incertesa internacional sobre la política i la postura de seguretat nacional dels EEUU. Pot ser un moment en què la nació sigui vulnerable a les accions dels adversaris que busquen aprofitar la situació. (...)

El secretari de defensa interí Christopher C. Miller i els seus subordinats - designats polítics, oficials i funcionaris públics - estan obligats per jurament, llei i precedent a facilitar l'ingrés en el càrrec de l'administració entrant i a fer-ho de tot cor. També han d'abstenir-se de qualsevol acció política que soscavi els resultats de les eleccions o obstaculitzi l'èxit del nou equip. (...)" (The Washington Post, 03-01-2021).

Aquestes declaracions es van publicar pocs dies abans que s'anessin a validar els vots a la Cambra de Representants amb un més que probable boicot per part d'alguns republicans. Convenientment, va sortir a la llum també la conversa mantinguda entre Trump i el secretari d'Estat de Geòrgia en la qual Trump li diu que ha de *"trobar 11.780 vots"*.

La gran burgesia americana es va posicionar també a favor del canvi de govern: *"Gairebé dos centenars de destacats representants de l'àmbit empresarial nord-americà han instat el Congrés a certificar els resultats de les eleccions del 3 de novembre i la victòria de Joe Biden (...)* figura una àmplia representació d'executius de les companyies de l'exclusiu club Fortune 500 (...) bancs, fons d'inversió, companyies aèries, grans farmacèutiques (...) a instàncies de l'organització Partnership for New York City, que agrupa uns 300 consellers delegats de les principals empreses de la ciutat, representants de sectors poc donats a pronunciar-se políticament, o fins i tot trumpistes inicials en alguns casos, han decidit trencar el seu silenci per evitar que el qüestionament del resultat electoral causi un greu dany." (El País, 06-01-2021).

El penúltim episodi de la tragicomèdia per ara ha estat la irrupció carnavalesca al Capitoli de part dels manifestants pro Trump per intentar impedir la confirmació de la victòria dels demòcrates com a colofó de la manifestació convocada pel 6 de gener de 2021. La Borsa de Nova York ni es va immutar davant la poca serietat de l'espectacle.

Els responsables de seguretat del Capitoli (ara dimitits) van fer tot el necessari per a NO impedir que els manifestants entressin, rebutjant les ofertes de reforç realitzades per l'FBI i el Pentàgon, aquest últim per mitjà d'efectius de la Guàrdia Nacional. Tant si això obeeix a la intenció d'afavorir el pla dels manifestants d'aturar realment la ratificació del resultat electoral

o la intenció de permetre'ls realitzar parcialment la seva actuació per tenir la possibilitat després de pressionar el titella Trump amb càrrecs de sedició, el resultat és el mateix: el carnaval dels assaltants no va aturar el procés de ratificació i l'assalt del Capitoli amb 5 morts permetrà processar el titella en qüestió. Malgrat que faltava l'ordre del President, la Guàrdia Nacional es va mobilitzar i va intervenir, el que assenyala la desconexió entre l'Exèrcit i el titella Trump.

L'intent de forçar la situació ha produït, per variar, efectes contraris als desitjats, és a dir, que el seu segon (el vicepresident) hagués de cridar al desallotjament dels manifestants per part de la Guàrdia Nacional, que el mateix Trump hagués d'emetre un missatge demanant als seus seguidors que abandonessin l'acció a la que els havia empès, que li fossin cancel·lats tots els seus comptes en xarxes socials (Twitter, Facebook, Instagram) que utilitzava per mobilitzar aquests seguidors i que hagi acabat havent de manifestar que realitzaria el traspàs de poders sense posar més obstacles (la qual cosa no vol dir que no els posi, però és una humiliació davant dels seus).

Al nº59 de "El Comunista" diem: *"L'individu-titella Donald Trump ha de plegar-se a la política d'Estat del capitalisme dels EEUU, a risc d'acabar a la presó juntament amb la seva camarilla."* (El Comunista nº59, abril 2017). Aquesta última resistència a ser depositat s'explica per aquesta perspectiva d'acabar a la presó i simultàniament la reforça en condemnar-se encara més amb els últims actes.

El 13 de gener de 2021 es va aprovar l'inici del segon "impeachment" contra Trump, amb el vot de 222 demòcrates i 10 republicans.

La situació de la classe obrera als EEUU

Mentre es desenvolupa el circ tragicòmic que hem exposat, la classe obrera americana està cada vegada més enfonsada en una situació de misèria: al mes de maig de 2020 es va arribar al pic de 40 milions d'aturats, el nombre d'aturats de llarga durada augmenta cada mes, més del 32% dels inquilins no van poder pagar el lloguer al mes de juliol, hi ha 40 milions d'inquilins pendents de ser desnonats; 26,4% dels enquestats per l'Oficina del cens va afirmar no haver complert pagaments d'hipoteca o lloguer en l'últim mes o té la seguretat que no podrà pagar a temps el següent venciment, 26 milions d'enquestats asseguruen haver passat gana (d'ells uns 17 milions de nens), els bancs d'aliments van distribuir aproximadament 4.200 milions de menjars a tot el país entre març i octubre, uns 26 milions i mig de persones reben beneficència per menjar per mitjà de l'anomenat SNAP (Programa d'Assistència de Nutrició Suplementària), a això se li sumen més de 20 milions que reben beneficència per una altra via, bancs d'aliments i escoles.

El pla d'estímuls d'1,9 bilions anunciat per Biden, pendent d'aprovació pel Congrés, suposaria 1 bilió addicional als 900.000 milions aprovats el mes passat. Però amb aquestes injeccions de capitalisme en una economia drogada no podran superar les contradiccions, ni s'aconseguirà un alleujament del patiment i explotació del proletariat nord-americà.

Conclusions

De tot el que s'ha exposat en aquest i altres articles d'aquesta revista concloem que:

- El capitalisme nord-americà està sent colpejat per la crisi de sobreproducció de capitals que no aconsegueix superar.
- El capitalisme nord-americà ha quedat endarrerit i ho està sent cada vegada més en totes les àrees de la producció, el que ha de reflectir-se i es reflecteix en la tecnologia, el comerç, el capital financer, etc.
- El capitalisme nord-americà necessita lluitar per intentar recuperar les posicions perdudes o mantenir-se en les que li queden, independentment que no ho pugui aconseguir es veu forçat a intentar-ho.
- En aquest procés, el titella-Trump i la seva camarilla han quedat aïllats cada vegada més de la maquinària de l'Estat que serveix al capital nord-americà.
- La decisió de rectificar la línia aïllacionista i treure a l'individu Trump com a representant de la mateixa és una decisió d'Estat.
- La petita i mitjana burgesia, així com l'aristocràcia obrera, estan sent ràpidament empobrides i proletaritzades (el caldo de cultiu de la il·lusió del proteccionisme i del nacionalisme) i la situació del proletariat nord-americà és cada vegada més difícil.
- Hi ha una divisió tangible entre corrents de la burgesia dins dels EEUU, fruit de totes aquestes contradiccions.
- Tot això porta a un augment de l'explotació del proletariat a l'interior dels EEUU, a una intensificació de la guerra comercial amb la resta d'imperialismes, a una intensificació dels esforços militars dels EEUU al món per tractar de desencadenar la 3ª guerra mundial per descarregar la seva crisi, sense descartar la possibilitat de l'esclat de la guerra al seu interior si no ho aconsegueix.

Davant de tot això, la classe obrera americana només podrà sortir del fang en què està sumida si no es deixa arrossegar per una o altra fracció de la burgesia i rebutjant de ple que se la porti a lluitar pels interessos de la petita burgesia.

Per això és necessari que en les lluites diàries als centres de treball es trenqui amb el corsé del sindicalisme subvencionat, corrupte i institucionalitzat avui imperant tant als EEUU com a la resta de món, es trenqui amb la defensa de la pàtria, de la nació i de la producció nacional (*"els obrers no tenen pàtria, no se'ls pot prendre allò que no posseeixen"*, Manifest del Partit Comunista, 1848) i es recuperin els mètodes classistes de lluita de la classe obrera: la vaga indefinida sense serveis mínims i la seva extensió a totes les empreses i sectors. Organitzant el sindicat de classe independent, no subvencionat ni pel patró ni per l'estat. Només així es podrà lluitar per la defensa del lloc de treball, contra els acomiadaments, per la reducció de jornada sense reducció salarial, i així absorbir l'atur, per les pujades salarials; per arrencar-li a la burgesia i a la petita burgesia millores en les condicions de treball, mentre estenem l'organització i preparam les condicions que permetin lluitar per l'abolició del treball assalariat.

La burgesia ens afamega i empobreix cada dia que passa i pretén evitar els xocs socials de classe per mitjà de la beneficència, dels moviments interclassistes i mitjançant l'opi electoral, fent que ens abracem amb els nostres propis explotadors d'un o altre bàndol: **Ni republicans, ni demòcrates!** L'única guerra civil que interessa al proletariat i per la qual hem d'estar disposats a morir és la **GUERRA CIVIL REVOLUCIONÀRIA** de tota la classe obrera (sense distinció de sexe, raça, origen) contra tota la classe burgesa: per l'abolició de la propietat privada, del treball assalariat, les classes socials i el sistema mercantil capitalista de producció.

Aquest món burgès s'enfonsa i amenaça amb arrossegar-nos amb ell, no tenim pegats o pedaços que posar-li sinó una nova societat per la qual lluitar i viure. I no una caricatura d'aquesta actual societat amb els noms canviats (com a Rússia, la Xina o Veneçuela), sinó una societat veritablement comunista: sense treball assalariat, sense diners, sense mercat, sense anarquia de la producció, sense propietat privada, sense Estat, ni crisi ni guerres... en què *"el lliure desenvolupament de cadascú serà la premissa del lliure desenvolupament de tots."* (Manifest del Partit Comunista, 1848).

LLEGEIX, RECOLZA I DIFON LA PREMSA COMUNISTA

**"EL COMUNISTA"
"THE INTERNATIONALIST PROLETARIAN"
"PER IL COMUNISMO"**

XOCS IMPERIALISTES A EUROPA

La burgesia britànica, atropellada pel seu propi Brexit

La tarda del 24 de desembre de 2020 els governs britànic i europeu van anunciar la firma de l'Acord de Comerç i Cooperació entre la Unió Europea i la Gran Bretanya, que pocs dies abans que finalitzés el període de transició post-Brexit, devia assentar les bases de la futura relació.

Amb això culminaria la campanya d'intoxicació ideològica del proletariat britànic i europeu coordinada tant pels que defenen el Brexit com pels que s'oposen a ell, amb arguments igual de fal·laços i tramposos. Ni aquesta opció ni l'altra tenen cap element progressiu, són només dos resultats possibles del REPARTIMENT DEL BOTÍ ENTRE LLADRES. L'única solució dels problemes del proletariat britànic, europeu i mundial és l'organització independent de classe contra la mateixa burgesia, tant per la lluita pels interessos immediats com per l'objectiu històric de la revolució social anticapitalista. Diem que culminaria perquè tot i haver signat l'acord, la campanya ideològica no finalitzarà aquí donat que la burgesia seguirà necessitant desviar l'atenció de la classe obrera dels seus problemes reals.

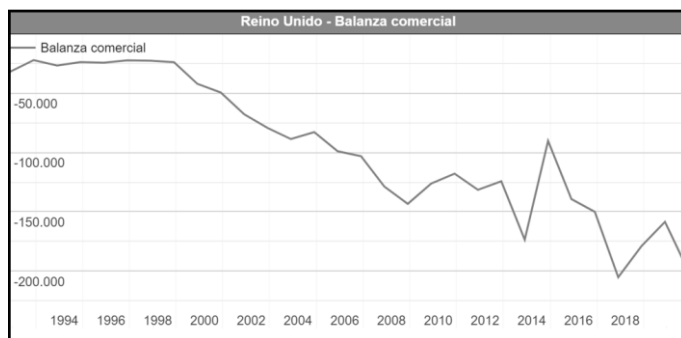
La signatura de l'acord va venir precedida de l'escenificació per part del govern britànic del desplegament de llanxes metralladores al canal de la Manxa, seguida de l'oportú "descobriments" d'un "nou cep" de la Covid-19 a la Gran Bretanya, que va ser l'excusa perfecta perquè l'imperialisme europeu realitzés un escanyament exprés de l'economia imperialista britànica. Aquest bloqueig, justificat per un cep que, per la resta, s'ha anat trobant abans i després al llarg i ample d'Europa, va provocar immediates cues de transportistes en la frontera i escassetat de productes en els supermercats. Va ser l'última estocada perquè la fracció de la burgesia anglesa que impulsava el Brexit es veïés obligada a rendir-se amb un acord a la baixa. Aquest escanyament ha posat de manifest que la somiada independència de Gran Bretanya (com de qualsevol altre país capitalista en la fase imperialista del capitalisme) és una mera il·lusió: *"Aquesta ruta, per la que transiten més de 2,5 milions de camions tràiler a l'any, no només és el major corredor marítim de mercaderies del món. És el punt d'accés més important per l'abastiment del Regne Unit, un país-illa que té total dependència de l'abastiment per mar."*

El 97% del volum del comerç exterior britànic es manega a través del transport marítim. Es tracta d'uns 500 milions de tones anuals. Dover és el principal port d'embarcament de tràilers i contenidors, a molta distància del segon, el port de Holyhead, que connecta amb Irlanda. Dover no té comparació. Per aquí circulen uns 10.000 camions diaris, enfront dels 1.200 de Holyhead (...) Segons la British Retail Consortium, la UE és la font d'aliments més important per supermercats de Regne Unit, en suposar el 40% dels aliments consumits en el país." (Expansión, 23-12-2020).

L'acord es pot resumir en el sotmetiment britànic a les necessitats i regulacions de la UE perquè les empreses britàniques puguin mantenir un accés "privilegiat" (sense aranzels), que permeti a la mateixa vegada al govern de Johnson vendre'l als seus afins com una culminació efectiva de la sortida, siguin quines siguin les conseqüències que les comporti fins i tot a ells mateixos.

L'acord garanteix que no hi hagi aranzels en un comerç bilateral entre el Regne Unit i la UE de més de 731.000 milions

d'euros (Expansión, 26-12-2020). ¿Qui és el principal beneficiat? El dèficit de la balança comercial del Regne Unit no ha parat de créixer en les últimes dècades. És a dir, el Regne Unit importa molt més del que exporta.

Fuente: datosmacro.expansion.com

A la taula següent s'observa que Regne Unit té un dèficit a la seva balança comercial amb tots els països de la UE, excepte Irlanda:

Balanza comercial Reino Unido - Mundo	
Países	Balanza comercial
Alemania	-34.101,5M.€
China	-31.067,1M.€
Países Bajos	-20.838,2M.€
Noruega	-13.727,8M.€
Bélgica	-13.698,4M.€
Italia	-11.245,3M.€
Rusia	-9.774,3M.€
Irlanda	9.173,7M.€
Suïza	-8.562,9M.€
Canadá	-8.402,1M.€
Emiratos Árabes Unidos	6.933,4M.€
Espanya	-6.578,9M.€
Polonia	-6.551,7M.€
Francia	-5.865,8M.€
Hong Kong	5.724,9M.€
Sudáfrica	-5.468,3M.€
Vietnam	-4.811,8M.€
Australia	-4.794,3M.€
Turquia	-4.578,6M.€
Dinamarca	-4.454,5M.€
República Checa	-4.395,4M.€
Singapur	3.747,5M.€
India	-3.525,2M.€
Japón	-3.445,4M.€
Estados Unidos	3.172,3M.€
Taiwan	-2.593,1M.€
Bangladés	-2.495,6M.€
Austria	-2.261,3M.€
Azerbaiyán	2.073,5M.€
Uzbekistán	-2.066,0M.€

Fuente: datosmacro.expansion.com

L'acord de comerç sense aranzels beneficia principalment els països exportadors, és a dir, a la UE: les mercaderies europees continuaran inundant el mercat britànic sense cap trava.

L'acord, d'altra banda, imposa restriccions a les decisions del govern britànic que no se sotmetin a les regulacions europees, per evitar la competència "deslleial" respecte als sectors inclosos en l'acord. No permet per tant que el govern britànic estableixi acords en altres termes amb altres mercats (que era la il·lusió dels brexíters), malgrat "concedeixi" als britànics que el marc regulador no l'estableixi formalment el TJUE i les institucions europees, com fins ara, sinó unes institucions arbitrals paral·leles de nova creació. És a dir, canviar el nom de les coses per no haver de dir que la Gran Bretanya es sotmet a les decisions del TJUE i les institucions europees sense participar d'aquestes, com per altra banda fan també en la pràctica països com Suïssa o Noruega.

La renúncia britànica pel que fa a Irlanda del Nord és encara més gran, ja que explícitament es queda dins del mercat europeu, del programa Erasmus (a diferència de la resta del Regne Unit), i es reconeix la ciutadania europea als nascuts allà si la sol·liciten. És a dir, Irlanda del Nord segueix formant part formalment del Regne Unit, però a nivell pràctic forma part del mercat europeu i de totes les regulacions que pugui imposar la UE.

El procés ha incrementat les contradiccions entre la burgesia escocesa i l'anglesa, i la primera no perd ocasió per demostrar-ho tancant la frontera amb Anglaterra, al·legant l'excusa habitual de la situació pandèmica, i tornant a promoure un segon referèndum d'independència escocès. (La Vanguardia, 21-12-2020). Així, la burgesia escocesa pot funcionar de "quinta columna" europea en la Gran Bretanya com Gran Bretanya funcionava de "quinta columna" estatounidenca en la Unió Europea.

Gibraltar va ser explícitament exclosa de l'acord. Sota l'amenaça de col·lapsar en cas contrari, ha hagut de firmar un tractat immediatament posterior promogut per Espanya perquè ha passat a formar part de l'espai Schengen (lliure circulació i sense restriccions de persones, béns, serveis i capital). ¡Quin resultat per un Brexit!

Per arrodonir-ho, l'acord en qüestió no inclou el sector financer, amb el que *"A partir d'avui, acabades les festes, els bancs i les empreses financeres britàniques han perdut el "passaport" que les permetia operar en qualsevol dels vint-i-set països de la UE com si pertanyessin a un d'ells. A canvi, hauran d'obtenir "equivalències", que Brussel·les concedirà de manera unilateral (i pot retirar amb un preavis de només un mes) en aquells segments del negoci que consideri que les regulacions britàniques, sense ser iguals, tenen els mateixos efectes i no provoquen distorsió ni competència deslleial."* (La Vanguardia, 04-01-2021). Amb això, la UE té un mecanisme de pressió addicional per forçar el compliment de l'acord (i inclús per forçar el compliment dels estàndards que consideri en l'àmbit financer, malgrat no es reculli en l'acord) donat que *"El Regne Unit subministra a la Unió Europea serveis financers per valor de 40.000 milions d'euros a l'any, i el sector constitueix gairebé un 7% del PIB britànic."* (La Vanguardia, 04-01-2021) i *"dóna treball a un milió de persones i aporta més de 80.000 milions d'euros a la recaptació fiscal."* (El País, 26-12-2020). Al que cal sumar que *"El Brexit, sense acords de calatge en aquest tema, amenaça la negociació de 569 bilions d'euros en productes derivats, dels que el 75% passaven fins ara per la City. (...) El volum total del mercat de derivats en la UE va assolir l'any passat 681 bilions d'euros, quan el PIB espanyol el 2020 s'estima en uns 1,1 bilions. (...) Fins ara, tres quartes parts d'aquests instruments es negociaven en mercats amb seu a Londres: 19 dels 32 mercats autoritzats fins a finals del 2020 per l'ESMA estaven allà. Una part d'ells s'ha registrat a països de la Unió per tractar de pal·liar els problemes (...). Fonts financeres assenyalen que, després*

d'una negociació agònica, la UE vol reduir a la mínima expressió la dependència dels seus 27 països dels serveis de la City. Pretén que la indústria segueixi traslladant-se a Madrid, Fràncfort, Amsterdam i Berlín, entre altres ciutats." (Cinco Días, 30-12-2020). És a dir, que si amb la situació actual, a més de disposar d'aquesta arma per pressionar pel compliment de la resta de l'acord, la UE pot treure-li a Londres una part del pastís del negoci financer, no deixarà d'intentar aprofitar l'ocasió. Un cop a la joia de la corona britànica.

Les aerolínies i el transport terrestre, sectors que sí que vénen recollits a l'acord, només podran operar trajectes des de i fins al seu territori i no trajectes intra-comunitaris que no siguin escales. Això ha comportat ja, i continuarà comportant, canvis en els accionariats de les companyies aèries per intentar aturar el cop fent-se europees tot el possible per mantenir la seva quota de mercat (per altra banda molt minvat per la crisi).

Respecte a la pesca, amb una rellevància a nivell de PIB bastant menor, és cert que la part britànica ha aconseguit una rebaixa del 25% de les captures europees, però això està lluny de les seves pretensions inicials i no té res a veure amb una sobirania marítima completa, com els defensors del Brexit predicaven, ja que els pescadors europeus seguiran podent treballar àmpliament en aigües territorials britàniques.

Amb aquest acord el Regne Unit perdrà també els beneficis de la llibertat de moviments en el sector serveis, inclòs el reconeixement de títols professionals, com metges, enginyers o arquitectes. És a dir, un altre cop a la seva petita burgesia i aristocràcia obrera.

Per últim, l'acord també recull el manteniment dels compromisos a nivell d'emissions contaminants i d'energies renovables. Un altre negoci eminentment europeu, i no britànic, que l'acord garanteix que no sigui afectat.

El desenvolupament dels recents esdeveniments, que ha culminat en l'Acord comercial UE – Regne Unit, paral·lel a la sortida efectiva del Regne Unit de la UE, no ha fet una altra cosa que confirmar quan hem exposat en altres ocasions, per exemple, que **de forma molt dialèctica el pla anglo-nord-americà d'esmicolar la UE a través d'un Brexit que desencadenarà altres "exits" no només no ha funcionat sinó que ha empès a una unió cada vegada més gran de la UE** en tots els plans: financer, fiscal, sanitari i, cada vegada més, també militar. Això ha estat també explícit en la mateixa negociació d'aquest acord comercial del Brexit, en el que tots els països membres han mantingut una sola veu malgrat l'intent britànic d'exploitar els seus interessos contrastants sobre certes matèries objecte de l'acord.

Tant pel que fa al desenllaç del Brexit, com a la consolidació de la integració europea en tots els plans, ha contribuït també el recent canvi de titelles a la presidència dels EEUU. Aquest canvi comporta, a nivell pràctic, una reducció dels suports materials a grups com els que estan darrere dels governs de Polònia o Hongria, i altres grups com els que estan darrere de La Lega a l'estat italià o Vox a l'espanyol, que s'intenten oposar a una integració més gran. És a dir, el canvi de la fracció burgesa dominant als EEUU ha debilitat tots els moviments patrocinadors pel corrent representat pel titella Trump i dirigida pel caigut en desgràcia Steve Bannon.

EEUU segueix necessitant trencar o debilitar fortament la UE per aconseguir que se sotmeti a un front anti xinès. Manifestacions d'intencions a banda, seran els interessos econòmics els que manen. Exemple: EEUU necessita inundar la UE amb el seu gas liquat mentrestant la UE està construint els gasoductes Nord Stream 2 i el Turkstream. El parlament d'EEUU acaba d'aprovar (contra el vet presidencial de Trump) la

imposició de sancions a les empreses que col·laboren en la construcció del gasoducte en la mateixa llei d'aprovacions dels pressupostos de defensa, això és un atac directe als interessos de la UE. Mentre que, per una altra banda, la UE ha imposat sancions a Boeing i va firmar el 30 de desembre de 2020 un acord per millorar les seves inversions a la Xina: *"L'estoc d'inversions dels europeus (exclòs el Regne Unit) a la Xina ascendint a prop de 150.000 milions d'euros, i el dels xinesos a la UE, a 113.000 milions d'euros. (...) La Xina eliminarà la condició que imposava fins ara a les empreses europees de formar una societat conjunta amb una xinesa per entrar al seu mercat a certs sectors (...) cau l'obligació que tenien els inversors europeus de transferir les seves tecnologies (...)"* (La Vanguardia, 30-12-2020).

La corrent que ha guanyat les eleccions als EEUU planteja de paraula la necessitat d'un front amb la UE contra la Xina. Però això no és una qüestió de la seva voluntat sinó del que li permetin fer els interessos i necessitats econòmiques del capitalisme estatunidenc i del capitalisme europeu.

Concentració bancària i consolidació de la integració financera

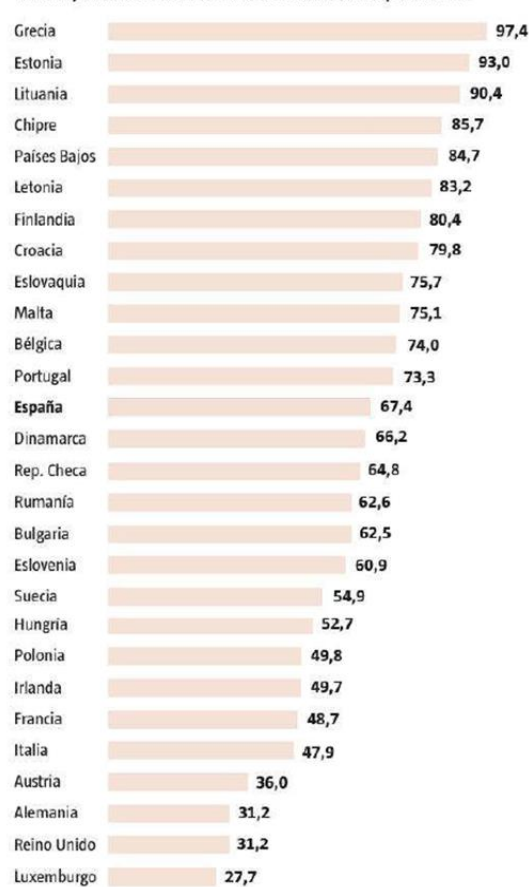
L'acceleració del procés d'integració europea es dona a més en un context d'accelerada concentració bancària (característica de l'etapa imperialista del capitalisme). En el gràfic de la següent columna, que mostra el percentatge del mercat nacional copat per les cinc primeres entitats a cada país, reflecteix el nivell de concentració ja aconseguit en 2020 en els països de la UE.

Aquest nivell de concentració no farà més que augmentar en els pròxims mesos, davant les fusions ja previstes i les altres que s'estan preparant: *"Lagarde aposta per continuar les fusions bancàries a la zona euro (...) tant nacionals com transnacionals per reforçar el sector enfront dels seus competidors exteriors."* (Cinco días, 07-10-2020).

A l'estat espanyol, el govern ha entregat ja a CaixaBank el cap de Bankia (fet que suposa un reequilibri de forces a nivell espanyol que reduirà encara més el soufflé nacionalista a Catalunya) i s'hi ha aprovat ja la fusió d'Unicaja i Liberbank.

Malgrat que tenen un nivell de concentració més petit que l'espanyol, la situació no és diferent d'altres estats com el francès o l'italià. *"A França podria estar forjant-se una de les grans operacions: la unió de BNP Paribas, que tracta de conquerir el banc suís UBS i el francès Société Générale. (...) A Itàlia, el banc més gran per capitalització, Intesa San Paolo, va anunciar el setembre la seva integració amb Unione dei Banchi Italiani."* (La Vanguardia, 23-11-2020). La concentració més petita en el cas italià amaga en tot cas el fet que, al mateix temps que un elevat nombre de petites entitats que s'enduen una part important del mercat, Intesa San Paolo és de llarg la primera entitat, amb una capitalització de 37.170 milions d'euros, molt per sobre de la segona, Unicredit, amb 17.209 (El Sole 24 Ore, 27-12-2020). Tot això va aplanant el terreny a les fusions inter-europees auspiciades pel BCE, consolidant-se també progresivament la unió financera a través de mecanismes de regulació conjunts: *"L'Eurogrup va aprovar el dilluns la reforma que dona més poders al Mecanisme Europeu d'Estabilitat (Mede) i va avançar dos anys, a 2022, la posada en marxa d'una xarxa de seguretat per abordar resolucions bancàries."* (El País, 02-12-2020).

Porcentaje de activos sobre el total de los bancos de cada país en la UE

(Fuente: BCE, La Vanguardia, 23-11-2020)

Obviament, un dels motius immediats addicionals que impulsen els bancs a la fusió, en l'actual context de crisi de sobreproducció relativa de capitals, és l'intent de reduir despeses mitjançant l'eliminació d'oficines i plantilla. Per exemple, a l'estat espanyol: *"Des de 2008 ha tancat el 49,34% de les sucursals (...) Dels 12 bancs espanyols que supervisa el Banc Central Europeu (BCE) pel seu volum rellevant, vuit estan en processos de fusió o reducció de plantilles: CaixaBank absorbeix a Bankia; la unió d'Unicaja i Liberbank; així com els ERO plantejats pel Santander, Sabadell i Ibercaja. I Kutxabank també ha aplicat un pla de prejubilació. En total, podrien sortir 15.000 treballadors en 2021. Amb aquesta xifra, el sector financer haurà perdut 120.000 llocs de feina des de 2008, un 43% de tota la seva massa laboral"*. (El País, 09-11-2020).

La Unió Imperialista Europea avança en la seva integració

A més dels passos cap a la integració financera, l'excusa de la Covid-19 ha permès a la UE donar un altre gran pas cap a la consolidació de la integració a nivell fiscal, emetent per primer cop eurobons conjunts que no s'emeten per part dels bancs nacionals sinó directament des de la Comissió Europea en, a hores d'ara, dos programes successius: *"Entre el SURE i el Next Generation UE, la Comissió Europea planeja col·locar 900.000 milions en deute abans que finalitzi 2026."* (Expansión, 22-10-2020). Aquests bons tenen rendibilitat zero o negativa (Expansión, 21-10-2020), fet que no evitarà que els gegantins capitals ociosos existents acudeixin a ells, tal com hem exposat en l'article d'aquesta revista *"La deflació s'instal·la mentre que creix la inflor especulativa"*.

Aquesta emissió de deute forma part d'un pla més ampli: *"El 21 de juliol de 2020, els dirigents de la UE van arribar a un acord sobre un paquet exhaustiu d'1,8243 bilions d'euros que reuneix el marc financer plurianual (MFP) d'1,0743 bilions d'euros i*

mesures extraordinàries de recuperació per import de 750.000 milions d'euros en l'instrument Next Generation EU.

El MFP, amb el reforç de l'instrument Next Generation EU, servirà com a instrument principal per l'aplicació del paquet de recuperació amb la finalitat de fer front a les conseqüències socioeconòmiques de la pandèmia de COVID-19. Contribuirà també a transformar la UE a través de les seves principals polítiques, en particular el Pacte Verd Europeu, la revolució digital i la resiliència.

Els dirigents van acordar també que el 30% del total de les despeses del MFP i de Next Generation EU es destinaran a projectes relacionats amb el clima.

Junt amb els 540.000 milions d'euros de fons ja existents per les xarxes de seguretat d'emergència (pels treballadors, per les empreses i pels Estats membres), la capacitat global de la UE per donar suport a la recuperació puja a 2,3643 bilions d'euros." (Consell de la Unió Europea, <https://www.consilium.europa.eu/es/policies/eu-recovery-plan/>).

La negociació sobre aquest fons ha permès al bloc anglo-america fer l'últim intent de pressió contrari a la integració europea i en vistes a les condicions del futur acord de Brexit, intentant utilitzar els governs d'Eslovènia, Hongria i Polònia per bloquejar el necessari acord dels 27 membres al respecte. Un intent de pressió que ha resultat infructuós per la necessitat pràctica de la major part de les burgesies nacionals d'aquests països d'aprovar i accedir als fons en qüestió, necessitat que d'altra banda ni EEUU ni la Gran Bretanya estan en condicions de satisfer. El motiu formal pel qual els governs dels països mencionats van acceptar finalment l'acord en relació als fons, va ser la previsió que els procediments de sanció contra els governs per suposadament no procedir d'acord amb les normes europees respecte al denominat estat de dret, devien ser ratificats abans pel TJUE. És a dir, una mera formalitat de cara a la galeria. Tot això amanit òbviament pels oportuns escàndols publicats a la premsa burgesa per fer pressió, com el succeït amb un europarlamentari del partit de l'hongarès Orbán (Fidesz), per més detalls homòfob, que va ser sorprès per la policia a una orgia amb uns altres 20 homes i acusat de no acatar les normes de confinament.

L'actuació conjunta de la Unió Europea s'ha concretat també en la compra de les famoses vacunes, en la que els diferents estats membres han actuat de forma completament conjunta a través dels negociadors europeus, evitant fer-se la competència pel benefici més gran de la indústria farmacèutica, avançant també en la consolidació de la integració en l'àmbit del negoci sanitari.

Lluites per la influència en l'àrea europea oriental o perirussa occidental

A més, la submissió d'aquests països a la política europea conjunta es dona també en el marc d'un intent d'augment progressiu de la influència de la UE en tota l'àrea encara no integrada d'Europa de l'est, fins ara vedat de caça principalment rus: "La candidata proeuropea guanya les presidencials a Moldàvia." (El País, 17-11-2020).

Els xocs que es produeixen a l'àrea (Ucraïna, Bielorússia, Bulgària) no només s'expliquen pels conflictes d'interessos entre Rússia i Europa, amb la intervenció d'EEUU, sinó que hi ha un quart actor: Xina.

Tant Ucraïna com Bielorússia i Moldàvia han augmentat la seva dependència econòmica amb la Xina en l'última dècada. Bulgària, on es desenvolupen protestes simultànies a les de Bielorússia des de l'estiu de 2020, va realitzar una cimera

bilateral amb la Xina el 2018, en contra de les pressions de la resta de la UE.

Fins a 2014, la Xina planejava basar-se en Ucraïna com passarel·la a Europa, amb multimilionàries inversions previstes incloent 10.000 milions de dòlars pel port de Crimea. Aquesta perspectiva es va truncar amb el moviment del Maidan, promogut per EEUU, que va comportar l'annexió de Crimea per part de Rússia així com dels territoris de Donetsk i Lugansk.

La Xina es va girar cap a Bielorússia. El 2015, durant la visita de Xi Jinping a Bielorússia es van acordar contractes per valor de 15.700 milions de dòlars. L'abril de 2019 el Banc de Desenvolupament de la Xina va proporcionar 100 milions d'euros (110,9 milions de dòlars) a Belarusbank, mentre que el Banc d'Exportació i Importació de la Xina va acordar subministrar 65,7 milions d'euros al ferrocarril bielorús. El novembre de 2019, el Banc de Desenvolupament de la Xina va assegurar un crèdit de 500 milions de dòlars a Bielorússia, motivant unes declaracions altives del Ministre de Finances bielorús menyspreant el crèdit de 600 milions de dòlars que oferiria Rússia: "No considerem el crèdit del govern de la Federació Russa com font de finançament i, de fet, no l'estem negociant." (beltandroad.news, 13-11-2019).

Rússia segueix essent el país amb més interdependència econòmica amb Bielorússia: el 2019, la importació de béns a Bielorússia va ser de gairebé 39.500 milions de dòlars, dels quals Rússia va representar 22.000 milions de dòlars, el que va convertir a Bielorússia en un dels més grans socis comercials de Rússia. Pel que fa al comerç de serveis, el 2019 les importacions de Rússia van ser de quasi 1.730 milions de dòlars d'un total de 5.830 milions de dòlars. El 2019, Bielorússia va representar el 5% del volum de negoci comercial de Rússia. Pel que fa a la Inversió Directa Estrangera a gener de 2020 a Bielorússia va ser de 14.400 milions de dòlars amb 4.500 milions de dòlars de Rússia.

El març de 2020, el deute de Bielorússia amb Rússia era de gairebé 8.000 milions de dòlars, mentre que el seu deute amb la Xina era de 3.300 milions de dòlars. La major part dels diners que Bielorússia ha rebut de Rússia van ser en l'esfera energètica.

Partint d'un nivell baix, el trànsit ferroviari entre la Xina i Europa a través de Bielorússia es va multiplicar per 130 entre 2011 i 2018. Va moure 330.000 TEU (unitats equivalents a vint peus) el 2018, el que va proporcionar al capitalisme bielorús ingressos per serveis ferroviaris, emmagatzematge i duanes.

Tanmateix, el projecte bielorús-xinès més ambiciós és el Parc Industrial de la Gran Pedra: una zona de 112 kilòmetres quadrats a 25 km de Minsk amb capacitat per 200.000 treballadors. No només és el projecte més gran d'inversió estrangera a Bielorússia, és el major projecte econòmic de la Xina a l'exterior.

Bielorússia busca atraure inversors estrangers al parc oferint exempcions fiscals i accés als 183 milions de clients a la Unió Econòmica Eurasiàtica liderada per Rússia. La Xina, per la seva part, espera convertir el parc en un centre logístic clau pel comerç amb la UE. Fins ara, el Parc Industrial de la Gran Pedra ha atret 1.000 milions de dòlars en inversions i 56 empreses estrangeres, Huawei i ZTE incloses. El parc ja compta amb una torre de 5G i

les previsions són desplegar completament el 5G a Bielorússia sencera en els pròxims 5 anys.

Aquests fets materials expliquen per què Rússia no va reaccionar immediatament en ajut de Lukashenko, per què la Xina va ser el primer país que va validar els resultats electorals i per què la UE té interès en tractar d'ubicar un govern afí sobre la base del qual tractar de controlar la influència xinesa a Bielorússia.

El suport explícit de la UE a l'oposició a Bielorússia, la imposició de sancions o les desercions de personal diplomàtic no han aconseguit per ara desbloquejar la situació a favor seu, però sí que ha comportat el dialèctic resultat de llençar el govern de Lukashenko als braços de Rússia, que li ha concedit per ara un prestam de 1.500 milions de dòlars (La Vanguardia, 15-09-2020) i suport policial (La Vanguardia, 28-08-2020).

Aquest xoc s'ha donat paral·lelament a les notícies sobre l'enverinament de l'opositor rus Navalni, que malgrat haver estat, segons fonts alemanes, enverinat amb el mortal Novichok a Sibèria, es troba des de fa temps viu i remenant la cua a Berlín, donant una justificació addicional a la UE per les sancions imposades a Rússia. Un fet que té el seu complement en què Alternative für Deutschland (AfD) no s'hagi sumat a la condemna de l'enverinament ni a la defensa de les sancions a Rússia i que recentment representants seus hagin estat rebuts a Moscou com a *"mesura simètrica per les trobades de la cúpula del Govern alemany amb l'opositor Navalni (...)"* (El País, 09-12-2020).

En el transfons de tot aquest xoc es troba la tendència a una relació estratègica entre la UE (Alemanya) i Rússia. Mentre que els altres episodis representen les punyalades per l'esquena entre potencials aliats que tot i això no poden deixar d'estar en guerra permanent, velada o oberta, donat que estem en el capitalisme. Especialment rellevant és en aquest sentit el projecte del gasoducte North Stream 2. *"Ara, partits de l'oposició com Aliança 90/Els Verds i el centrista FDP, però també alguns dirigents dels partits de la coalició de Govern (conservadors i socialdemòcrates), pressionen a Merkel per que doni carpetada al gasoducte com a resposta pel cas Navalni."* (La Vanguardia, 05-09-2020).

Tant des del costat rus com europeu (alemany) existeixen interessos materials favorables i contraris a aquest major estrenyiment de les relacions, de les quals els xocs mencionats no són més que un reflex. Una vegada més, com comunistes hem d'intentar estudiar el fons material de les diferents posicions i cridar a no seguir els cants de sirena de cap dels bàndols imperialistes, ni quan s'enfronten ni quan s'alien. Hem de recordar sempre la valoració que els bolxevics feien el 1915 de la "Consigna dels Estats Units d'Europa" (en la qual s'afegiria també a Rússia): *"Des del punt de vista de les condicions econòmiques de l'imperialisme, és a dir, de l'exportació de capitals i del repartiment del món per les potències colonials "avançades" i "civilitzades", els Estats Units d'Europa, sota el capitalisme són impossibles o són reaccionaris."* (La consigna dels Estats Units d'Europa, Lenin, 1915). És a dir, la unificació europea realitzada sota el capitalisme és reaccionària des d'un punt de vista proletari, tant com ho és la seva existència com estats separats. Aquesta unificació només pot fer-se contra el proletariat (i les colònies, és a dir, en la situació actual postcolonial, a favor de l'imperialisme europeu a nivell internacional). L'eventual extensió d'aquesta unificació cap a Rússia només es farà també en aquests termes – reaccionaris – o bé no es donarà per no poder-se superar les contradiccions existents.

Tensió imperialista en el mediterrani i en el Caucas

Les ambicions imperialistes de la UE xoquen, a part de Rússia, amb una altra potència imperialista a les seves fronteres: l'imperialisme turc.

Amb els seus més de 80 milions d'habitants, una de les primeres metròpolis d'Europa (Istanbul) i el segon exèrcit de l'OTAN, Turquia s'ha erigit en els últims anys com un imperialisme que intenta jugar un rol propi i diferent, com s'ha pogut comprovar amb el seu suport als Germans Musulmans a les primaveres àrabs, el seu suport obert (en termes comercials i militars) a Qatar davant el bloqueig saudo-emiratià, el seu paper a Líbia i Síria i la seva recent implicació (o millor dit lideratge) en la reobertura (i ràpida resolució) del conflicte a Nagorno-Karabaj o Artsaj. A l'Àfrica, Turquia té acords de lliure comerç amb deu països: Egipte, Marroc, Tunísia, Costa de Marfil, Ghana, Somàlia, Ruanda, Moçambique i Maurici, Sudan (en procés de ratificació) i en negociacions amb sis més: República Democràtica del Congo, Seychelles, Camerun, Txad, Líbia, i Yibuti, així com l'exèrcit desplegat en diferents punts i una participació creixent en les inversions en les infraestructures.

Turquia ja no fa cua per integrar-se a la UE, després que la UE descartés indefinidament la seva candidatura el 2017. Tampoc estem davant una Turquia sotmesa als EEUU, sancions les quals resisteix. El capitalisme turc s'ha vist empès a la reconstrucció d'un bloc imperialista turc propi.

Durant el 2014 i el 2015 Turquia va participar en l'enviament massiu de refugiats a la UE des de la mateixa Turquia i des de Líbia, que es va frenar només quan *"El 18 de març de 2016, la UE va segellar un pacte amb Ankara pel que acordava la devolució dels migrants al seu territori a canvi d'un paquet d'ajuts de 6.000 milions d'euros."* (El País, 01-03-2020). En aquell moment Turquia estava alineada amb els EEUU, com també ho estava en el conflicte sirí. Tanmateix, el desenvolupament del conflicte a Síria va anar desplaçant els seus interessos en contra d'EEUU (pel suport dels kurds per part d'EEUU) i alineant-los amb Rússia.

En aquest context, el 24 de novembre de 2015 un caça turc va abatre un caça rus. La reacció de Rússia no es va fer esperar i va consistir en un bloqueig econòmic de Turquia. Els fonaments materials d'aquest bloqueig van ser la interdependència econòmica amb Rússia: *"L'any passat van visitar Turquia 4,5 milions de turistes russos. (...) Turquia compra a Rússia el 60% del gas que consumeix (és el segon mercat rus després d'Alemanya) i té un contracte de 20.000 milions de dòlars amb Rússia per construir centrals nuclears."* (La Vanguardia, 25-11-2015), *"Rússia és el segon major soci comercial de Turquia (...) hi ha prop de 90.000 turcs treballant a Rússia, una quantitat que si se sumen les seves famílies supera els 200.000. (...) Turquia va exportar en el que va d'any productes alimentaris i agrícoles a Rússia per valor de més de 1.060 milions de dòlars. A més, segons l'agència turca Anadolu, les exportacions de cuir, tèxtils i roba a Rússia van suposar 1.520 milions de dòlars el passat any."* (BBC.com, 28-11-2015).

El 27 de juny de 2016, *"Erdogan es va disculpar davant Putin per l'abatiment letal d'un caça rus. La Fiscalia turca ha reobert el cas contra l'acusat de l'assassinat del pilot."* (RTVE.es, 27-06-2016). La burgesia turca prenia acta del fet que l'economia mana i que, com es veurà més endavant, l'abatiment de l'avió no havia estat una decisió d'Estat sinó una provocació d'un sector vinculat als EEUU que volia impedir l'aproximació a Rússia.

Dos dies després, el 29 de juny de 2016: *"Un atemptat suïcida causa 41 morts a l'aeroport d'Istanbul."* (El País, 29-06-2016) i el mateix dia: *"Rússia aixeca les sancions imposades a Turquia"*

fa mesos. (...) El president rus, Vladímir Putin, va mantenir el dimarts una conversa telefònica amb el seu col·lega turc Recep Tayyip Erdogan, al qui li va donar les condolències per l'atemptat terrorista i li va estendre la mà en gest de solidaritat avenint-se a aixecar tot seguit la prohibició d'organitzar vols turístics a Turquia." (El País, 29-06-2016).

En vista de que no havia funcionat la provocació de l'abatiment del caça i que Turquia no va rectificar la seva posició després de l'atemptat, els EEUU van desencadenar un intent de cop d'Estat contra Erdogan per part dels seguidors de Fethullah Gülen (resident a EEUU). El cop va ser aturat implacablement per la fracció dominant de la burgesia turca, qui tot seguit va procedir a una purga a fons de tots els gülenistes a l'Exèrcit i a les institucions de l'Estat: "Als 6.000 militars arrestats per colpisme en els últims dies, entre ells un terç de tots els generals de les Forces Armades, s'han sumat els dos pilots del caça que el passat novembre van abatre un avió de combat rus que, assegura el Govern, va entrar en l'espai aeri turc des de Síria." (La Vanguardia, 19-07-2016). Els dos pilots que van abatre el caça rus formaven part d'aquest sector, demostrant-se amb això que la burgesia turca havia estat empesa a l'enfrontament amb Rússia.

Un intent més de desestabilitzar la relació entre Rússia i Turquia va ser l'assassinat de l'ambaixador rus a Turquia el desembre de 2016. Això no va impedir que: "Rússia i Turquia bombardeguessin juntes l'Estat Islàmic a Síria. (...) El 12 de gener de 2017 representants de les Forces Aeroespacials de Rússia i de les Forces Aèries de Turquia van signar un memoràndum sobre la prevenció d'incidents i per garantir la seguretat dels vols de les seves aviacions durant les operacions a Síria. Aquest document crea els fonaments per portar a terme accions conjuntes a Síria, amb l'objectiu d'eliminar grups terroristes internacionals", explica Rudskói a Moscou. "Avui les Forces Aeroespacials de Rússia i les Forces Aèries de Turquia estan realitzant la seva primera operació aèria conjunta (...)." (La Vanguardia, 19-01-2017).

Els xocs de Turquia amb la UE s'han produït posteriorment també per la intervenció turca a Líbia, pel pagament de les despeses de la gestió dels refugiats de Síria i per la disputa per les bosses de gas prop de Xipre. El xoc amb la UE en aquest cas és liderat amb especial tenacitat per l'imperialisme francès, que ha desplegat el seu exèrcit, com ho ha fet Turquia, en les aigües del mediterrani oriental per defensar la sobirania (greco) xipriota, i no turca, del gas allà present, i que ha arribat fins i tot a xocar militarment amb Turquia a Líbia, a través de les milícies dels generals que tots dos donen suport allà.

Aquest alineament s'ha vist reflectit en el lideratge turc de la campanya de boicot als productes francesos per les suposades declaracions antimusulmanes del govern francès a conseqüència de la decapitació d'un professor a França, en el suport explícit del govern francès al govern egipci de Al Sisi (La Vanguardia, 08-12-2020), de marcat caràcter oposat als Germans Musulmans, i a la recent proposta de reconeixement per part de l'estat francès de la República d'Artsaj (La Vanguardia, 11-12-2020), que el convertia en l'únic país del món en fer-ho, inclús per davant d'Armènia, que mai ha arribat a fer-ho.

Respecte a aquesta última qüestió, la recent invasió àzeri del territori conquistat per Armènia, amb suport rus, en la guerra de 1991-1994, no ha comportat l'oposició de Rússia, que més aviat ha facilitat arribar a un acord d'alt el foc després d'una ràpida invasió àzeri amb el suport explícit turc, contra la que Armènia s'ha vist completament aïllada i impotent per reaccionar. En efecte: "L'acord duu el segell de Rússia i de ningú més. Però implica ni més ni menys que l'aplicació dels anomenats

"principis bàsics" debatuts durant 26 anys d'infructuosa negociació o d'absència d'ella, i que van quedar fixats en la conferència de Madrid del 2007. Són d'implementació per fases, com volia Rússia, i deixen per més endavant l'estatut jurídic en el qual ha de quedar el territori de Nagorno-Karabaj." (La Vanguardia, 11-11-2020). És a dir, Rússia ha estat d'acord de no enquistar un xoc que podria posar en una situació difícil el subministrament de petroli àzeri a través del Caucas i cap a Turquia, cedint davant aquesta última darrere dels altres interessos que ara, almenys de mode conjuntural, comparteixen, com per exemple la compra turca de bateries antiaèries russes S-400, que va provocar en el seu moment la ira, més verbal que pràctica, estatunidenca.

Turquia i Rússia tot i els seus interessos concurrents i els xocs que han tingut i tindran, comparteixen també una sèrie d'interessos materials, com hem exposat anteriorment.

En efecte, tots els esdeveniments mencionats han estat paulatinament configurant un poder imperialista turc propi que ha passat d'estar completament alineada amb l'OTAN en la seva posició anti russa a cooperar en molts àmbits amb Rússia.

Haurem de continuar seguint el desenvolupament dels esdeveniments descrits, que no són més que la pressa de posicions dels BANDOLERS IMPERIALISTES per controlar el MERCAT MUNDIAL, que ens apropa a grans passes a l'única solució capitalista a la crisi a nivell mundial: el TERCER CONFLICTE INTERIMPERIALISTA que permet relançar un nou cicle d'acumulació, si la REVOLUCIÓ SOCIAL ANTICAPITALISTA no es posa abans, com esperem, en el seu camí o surt d'ell.

"Alternativa al sistema mercantil capitalista"

Vídeo documental:

<https://youtu.be/chHHqCdlkHw>

L'Estat com a capitalista col·lectiu

"El govern de l'Estat modern no és més que una junta que administra els negocis comuns de tota la classe burgesa." (Manifest del Partit Comunista, 1848) i l'estat veneçolà és un exemple d'això.

En el nº61 de la nostra revista (novembre de 2018) exposàvem un breu resum del que ha estat el capitalisme veneçolà des del seu naixement i quins són els motius de la situació econòmica actual de Veneçuela: "Són els alts i baixos preus del petroli en el mercat internacional els que regeixen la vida i salut a Veneçuela: quan els preus del petroli estan alts compren de tot, paguen preus d'or per empreses obsoletes, arruinades, quan els preus del petroli s'esfondren en el mercat mundial venen tot al malbarato. És el que està succeint en l'economia veneçolana, als il·lusos nets de Bolívar. Van abandonar tot el parc industrial, es van dedicar a l'explotació de capitals i de petroli, els alts preus del petroli van facilitar els crèdits i es van endeutar fins a la medul·la, promovent la liquidació de la seva pròpia indústria venent petroli a canvi de productes manufacturats que després han inundat el mercat veneçolà destruint primer la seva pròpia indústria i agricultura i produint després una inflació desbocada sumint a les masses proletàries a una misèria sense precedents."

Quan el preu del petroli estava entorn als 100 dòlars el barril en el mercat mundial, el capitalisme veneçolà va comprar de tot en l'anomenada "Nacionalització". Es van comprar des d'empreses ramaderes arruinades, fins a empreses com les de comunicació, les empreses bàsiques de Guaiana, totes obsoletes per falta de modernització, mines d'explotació de minerals i la petrolera pagant-les a preu d'or.

Però què és la "nacionalització"? La nacionalització o les empreses del sector públic són només un canvi de la titularitat de l'empresari que passa a ser l'estat burgès directament, assumint funcions de capitalista col·lectiu ideal:

"Avui, les funcions socials del capitalista corren totes a càrrec d'empleats a sou, i tota l'activitat social d'aquell es redueix a cobrar les seves rendes, tallar els seus cupons i jugar en la Borsa, on els capitalistes de tota classe s'arrabassen els uns als altres els seus capitals. (...) Però les forces productives no perden la seva condició de capital en convertir-se en propietat de les societats anònimes i dels trust o en propietat de l'Estat." (Anti-Dühring, II Nocions Teòriques, F. Engels, 1878).

Però llavors, per què està tan de moda sempre la consigna de la nacionalització o la de la defensa del sector públic?

- La petita burgesia defensa les nacionalitzacions perquè necessita l'abaratiment dels costos generals del salari i de la inversió en capital constant.
- L'aristocràcia obrera troba en l'aparell estatal un refugi per a la seva condició, per a fer carrera com a funcionaris.
- La gran burgesia mateixa necessita que l'Estat assumeixi la funció de capitalista col·lectiu ideal per a la realització de les infraestructures, però també per a sanejar els seus negocis a costa de l'Estat amb el cicle nacionalització-privatització: es nacionalitzen les empreses quan tenen pèrdues i es tornen a privatitzar quan tornen a ser rendibles.

No hem d'oblidar que "L'Estat modern, qualsevol que sigui la seva forma, és una màquina essencialment capitalista, és l'Estat dels capitalistes, el capitalista col·lectiu ideal. I quantes més forces productives assumeixi en propietat, tant més es convertirà en capitalista col·lectiu i tanta major quantitat de ciutadans explotarà. Els obrers continuen sent obrers assalariats, proletaris. La relació capitalista, lluny d'abolir-se amb

aquestes mesures s'aguditzava, arriba a l'extrem, a la cúspide." (Anti-Dühring, II Nocions Teòriques, F. Engels, 1878).

Per tant, en el capitalisme totes les classes socials obtenen un benefici dels cicles de nacionalització-privatització, menys el proletariat que continua sofrint l'explotació independentment que l'explotador sigui una empresa privada o pública, i és per això que es disfressen de socialisme aquestes mesures: "(...) des que Bismarck va emprendre el camí de la nacionalització, ha sorgit una espècie de fals socialisme, que degenera alguna vegada en un tipus especial de socialisme, submis i servil, que en tot acte de nacionalització, fins i tot en els dictats per Bismarck, veu una mesura socialista." (Anti-Dühring, II Nocions Teòriques, F. Engels, 1878).

La burgesia (i especialment la petita burgesia) arrossega al proletariat a la defensa de la consigna de la nacionalització fent-la passar com una mesura "socialista".

Crisi i privatització

Ara el preu del petroli està pel terra i toca vendre aquestes empreses, és a dir, privatitzar-les. L'Estat veneçolà es veu obligat a vendre al malbarato sense ni tan sols haver-les sanejat perquè tornin a ser rendibles. Arribada la crisi ara es necessita vendre el que ahir es va nacionalitzar, a preus irrisoris.

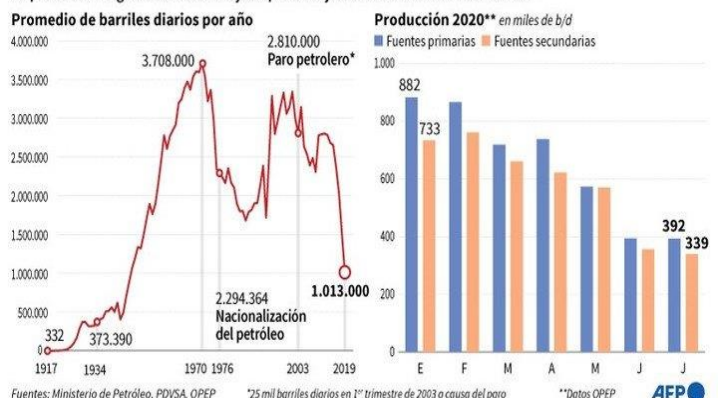
Ja s'ha privatitzat la Xarxa de Proveïments Bicentenari el 2019, comprada per l'empresa Salva Food sota el nom Botigues CLAP i s'ha permès l'entrada d'empreses iranianes com el supermercat Magasis.

El dia 9 d'octubre de 2020 es va aprovar la "Llei antibloqueig" que permet a l'Estat veneçolà malvendre les seves empreses al capital internacional. Amb aquesta llei s'obre la porta a la privatització de la PDVSA mateixa, qüestió entorn a la qual ha girat la lluita pel poder a Veneçuela.

La crua realitat és que PDVSA és actualment una empresa invàlida, incapaç de tirar endavant la seva pròpia producció de petroli. Fins a tal punt ha arribat la destrucció del teixit productiu capitalista veneçolà a la que ha conduït la política rendista-imperialista del chavisme, que ha de tornar sobre els seus passos i pràcticament regalar la PDVSA. Per més que s'intenti culpar a les sancions de l'imperialisme nord-americà, la producció petrolera veneçolana venia caient de feia anys per la insuficiència de recursos, de manteniment, pel robatori generalitzat i per la reducció de la demanda i caiguda del preu a nivell mundial.

Producció petrolera de Veneçuela

La producció siguió estancada en julio por debajo de los 400.000 barriles diarios

Fuentes: Ministerio de Petróleo, PDVSA, OPEP *25 mil barriles diarios en 1º trimestre de 2003 a causa del paro **Datos OPEP AFP

La dependència del capital estranger per part del capitalisme veneçolà és completa: un país productor de petroli que va

necessitar al juny de 2020 que li portessin de l'Iran en 5 vaixells la quantitat d'1,5 milions de barrils de gasolina i recursos per a tractar de reactivar les paralizades refineries de Venèçuela.

L' "antiimperialista" Maduro suplicava el 6 de novembre de 2020: "*Demano l'ajuda de la Xina, demano l'ajuda de Xi Jinping (...) perquè la llei antibloqueig sigui l'expressió de noves associacions*" en un acte amb inversors xinesos.

Ara bé, l'article 303 de la Constitució veneçolana prohibeix explícitament la privatització de les accions de PDVSA però no de les seves filials. **I PDVSA té més de 327 filials!** Entre aquestes filials es troba "PDVSA Petrolí", que és qui manega en realitat tota la producció de petroli i gas, la refinació i comercialització d'hidrocarburs al país.

La rebequeria de la petita burgesia

Els corrents de la petita burgesia, que es fan dir marxistes i revolucionaris (quan en realitat són més nacionalistes que Simón Bolívar, a qui anomenen el pare de la pàtria), han posat el crit al cel.

Són els mateixos corrents que van trepar amb el chavisme quan el preu del petroli estava alt i des de fa uns anys veuen com el pastís es redueix i tots els llocs que van poder ocupar i la bona vida que van poder tenir desapareix sense que puguin evitar-ho. Sense aconseguir entendre que no és la voluntat d'un titella o un altre sinó l'economia el que va determinar que poguessin agarrar-se a les tetes de la vaca llavors i que ara la vaca els hi doni puntades quan s'acosten perquè els llocs ja estan ocupats i les mamelles seques, es coalitzen i s'agiten per a tractar de recuperar els seus llocs i poltrones perduts.

Un dels seus arguments és que diuen que la Llei Antibloqueig viola l'article 303 de la constitució bolivariana de Venèçuela. Aquests corrents oportunistes sempre estan pendents que els representants del govern, els administradors que regeixen l'Estat, violin la constitució nacional, per sortir ells a alçar la veu de protesta. Són més respectuosos de les lleis burgeses que els representants institucionals d'aquestes, encara que és clar, tots dos costats utilitzen l'argument que són anti-imperialistes. Res nou, encara que podrien haver après de "*Les lluites de classes a França*" (K. Marx, 1850): "*¿És que la Muntanya, malgrat tota la seva experiència de l'Assemblea Constituent, no havia comprès encara que la interpretació de la Constitució no pertanyia als que l'havien fet, sinó només als que l'havien acceptat; que el seu text havia d'interpretar-se en el seu sentit viable i que el seu únic sentit viable era el sentit burgès; que Bonaparte i la majoria monàrquica de l'Assemblea Nacional eren els intèrprets autèntics de la Constitució, com el capellà és l'intèrpret autèntic de la Bíblia i el jutge l'intèrpret autèntic de la llei?*"

La transferència de les empreses a l'Estat és la reclamació reiterativa de la petita burgesia, del seu programa:

"La petita burgesia democràtica està molt lluny de desitjar la transformació de tota la societat; la seva finalitat tendeix únicament a produir els canvis en les condicions socials que puguin fer la seva vida en la societat actual més confortable i profitosa. Desitja, sobretot, una reducció de les despeses nacionals per mitjà d'una simplificació de la burocràcia i la imposició de les principals càrregues contributives sobre els senyors de la terra i els capitalistes. Demana igualment establiments de Bancs de l'Estat i lleis contra la usura; tot als fins de deslliurar de la pressió del gran capital als petits comerciants i obtenir de l'Estat crèdit barat. Demana també l'explotació de tota la terra per a acabar amb totes les restes del dret senyorial. Per a aquest afer necessita una Constitució democràtica que pugui donar-los la

*majoria en el Parlament, Municipalitats i Senat. Amb la finalitat d'ensenyorir-se del Poder i de contenir el desenvolupament del gran capital, el partit democràtic demana la reforma de les lleis de l'herència, i igualment **que es transfereixin els serveis públics i tantes empreses industrials com es pugui a les autoritats de l'Estat i del Municipi.** Quant als treballadors, ells hauran de continuar sent assalariats, per als quals, no obstant això, el partit democràtic procurarà més alts salaris, millors condicions de treball i una existència més segura. Els demòcrates tenen l'esperança de realitzar aquest programa per mitjà de l'Estat i l'Administració municipal i a través d'institucions benèfiques.*

En concret: aspiren a corrompre a la classe treballadora amb la tranquil·litat, i així adormir el seu esperit revolucionari amb concessions i comoditats passatgeres." (Circular de la Lliga dels Comunistes, 1850)

És amb aquesta política que criden constantment al proletariat a lluitar contra la privatització, com si desconeguessin que el major empresari del país és l'Estat de l'exèrcit bolivarià, els mateixos que han portat els salaris dels treballadors a uns nivells d'indigència; que han estat aquestes empreses nacionals, les que pertanyen a l'estat, les qui han aprovat el memoràndum 2792 que retalla la possibilitat d'un augment salarial a través de les discussions dels contractes col·lectius. Que en arribar la crisi, la mesura presa pel govern de torn (qualsevol que sigui), administrat pel partit de l'exèrcit o per l'oposició, no és una altra que baixar els costos de producció, baixant els salaris pagats en Bolívares perquè tant empreses de l'oficialisme com de l'oposició augmentin els seus guanys exportant les seves mercaderies en dòlars.

Aquests oportunistes són conservadors de l'actual règim d'explotació, són reaccionaris. Són els defensors de la justícia i la pau. I per a ells, la pau i la justícia és que la classe obrera veneçolana continuï sent explotada mentre la classe burgesa continua vivint a cos de rei extorsionant treball aliè. I és per això que aquests corrents oportunistes rebutgen la consigna del pagament del salari en dòlars al proletariat, perquè això suposaria una reducció dels seus guanys. A més que per a aquests patriotes la seva moneda, el bolívar, el que no li permet al proletariat ni tan sols malmenjar, és part de la seva identitat, un tresor que cal conservar, com la seva Constitució burgesa bolivariana.

*"Per al marxisme una Constitució no és en efecte un ideal. Nosaltres considerem que les constitucions siguin resultats passatgers de la història, i no pilars fonamentals de la futura història d'un poble. **Les constitucions són una forma del domini de classe, i són característiques de les revolucions burgeses. Una revolució socialista integral no tindrà en compte les cartes constitucionals.**" (Les grans qüestions històriques de la revolució a Rússia, 1955).*

Control i repressió contra la classe obrera

El capitalisme veneçolà necessita mà d'obra barata, amb una classe obrera disciplinada que no fa vaga, que no lluita per augment de salari. I per aconseguir això, l'Estat s'ha dotat d'un aparell "sindical" subvencionat, com SINAFUM a nivell dels treballadors de l'ensenyament, que estimulen i desenvolupen la desorganització dels treballadors, mantenint-los sobre el mantell del parlamentarisme i les gestions de la institució burgesa, evitant d'aquesta manera l'organització independent de la classe obrera. Com va ser el cas de la vaga que van dur a terme els treballadors de l'ensenyament en l'estat Lara, secundats pel Núcleo Proletario Clasista. Els treballadors es negaven a tornar a la feina si la patronal no abonava un salari de 500 dòlars que cobris la canastra

bàsica familiar. En aquesta lluita van participar també pares, mares i alumnes obrers.

Quina va ser per contra la consigna del sindicalisme subvencionat? La renúncia, l'abandó del lloc de treball. És a dir, la mateixa proposta del patró ja que aquesta acció no afecta els seus interessos, sinó tot el contrari: el beneficia perquè fa baixar els costos i els deutes amb aquest sector i a més facilita la desorganització.

En l'aspecte polític, el partit de l'exèrcit ha promulgat lleis que condemnen les lluites obreres, com l'article 56 de la llei orgànica de seguretat nacional que castiga i condemna fins amb deu anys de presó a tot aquell que realitzi manifestacions al voltant o a la seu d'empreses estatals o governamentals, empreses bàsiques, guarnicions militars o de serveis públics. Han decretat també la circular 2792 que va eliminar les discussions dels contractes col·lectius: el patró és lliure d'augmentar el salari als seus obrers per sobre del salari mínim imposat per l'Estat, però els obrers no poden exigir més del que està fixat per l'Estat com a salari mínim. No cal ser molt llest per saber que el nombre de patrons que "lliurement" pujaran el salari als seus obrers per sobre del salari mínim no serà superior a zero.

Per si no fos suficient, el govern ha assignat recursos per finançar als grups religiosos evangèlics perquè s'estableixin en els barris, mantenint ocupat al proletariat amb els rituals religiosos i reunions tots els dies de l'any: "La religió és el sospir de la criatura agobiada." (Introducció per a la crítica de la filosofia de Hegel, K. Marx, 1844).

El govern en allò militar va crear les milícies per a conformar els quadrants de control en cada barri, lliurant el control de les barrades obreres més conflictives als delinqüents, que són els qui posen les normes de convivència amb l'anomenada zona de pau, ells són els qui s'encarreguen de lliurar i custodiar el lliurament, quan n'hi ha, de la caixa de menjar anomenat Clap (Comitè Local de Proveïment i Producció). Quan tot això no els és suficient van amb la repressió els cossos o comandos policials que s'han format, els anomenats col·lectius OLP i ara el FAES, que són policies d'extermi.

L'any 2020 les morts per delinqüència van superar les morts per accident automobilístic i per la "pandèmia" juntes. Segons una font de la pròpia burgesia, l'observatori veneçolà de violència (OVV), des de l'any 2016 hi ha un augment sostingut de la letalitat policial en relació a les morts provocades pels delinqüents. Cada any hi ha més víctimes per haver-se resistit a l'autoritat que homicidis de qualsevol altre tipus. L'any 2016, per cada 100 homicidis va haver-hi 28 persones que van morir en les actuacions policials, morts que posteriorment van ser qualificades pel repressor estat burgès veneçolà com a morts per haver-se "resistit a l'autoritat". En 2017 van ser 34 per cada 100; en 2018 van ser 72 per cada 100; en 2019 van ser 88 per cada 100 i en 2020, per primera vegada, van ser més els morts a les mans de la policia que a les mans dels delinqüents: 101 per cada cent homicidis en mans de delinqüents. **L'assassinat o la mort a Veneçuela és l'epidèmia de la violència policial.**

No és d'estranyar que amb tota aquesta situació de repressió, el proletariat veneçolà només s'hagi aixecat en comptades ocasions, producte de la necessitat i de manera espontània. Aquests moviments actuals de la classe obrera veneçolana són moviments mancats de teoria revolucionària, i per això no arriben a superar l'estret horitzó burgès, és a dir la proposta democràtica.

En aquesta situació de falta d'influència del Partit Comunista Internacional que doni al moviment la línia i el programa perquè sigui un moviment de classe, els corrents burgesos i petitburgesos que es fan anomenar d'esquerra revolucionària i marxistes es

posen al capdavant d'aquestes lluites espontànies de la classe obrera, utilitzant-les per als seus fins parlamentaris i conservadors.

El narcòtic de la democràcia

En les recents eleccions, el govern parla d'un 30% de participació. La part de l'oposició que va participar en les eleccions, parla del 20%. La realitat és que no va arribar al 10%. Conforme va avançar el dia i en vista de la baixíssima participació, els militars van anar anant casa per casa en els barris per buscar a la població perquè anessin a votar. Va haver-hi pressió per part dels col·lectius i es va amenaçar amb treure les bosses del CLAP, però ni així la població va anar a votar. Una mica més de tirada va tenir la consulta semi-virtual posterior realitzada per la part de l'oposició que no s'havia presentat (Voluntad popular, Primero Justicia, un sector de Acción Democrática, Vente Venezuela) però ni recollint vots a Colòmbia van arribar a una participació del 40%.

Davant aquest descrèdit, la petita burgesia necessita rejuvenir la il·lusió narcòtica carregant una mica les tintes i cridant a la "rebel·lió constitucional", com en el manifest de "Resistència activa" que diu:

*"La dictadura de Maduro ha esgotat els camins democràtics per a resoldre la crisi de Veneçuela. L'oposició també ha esgotat les vies electorals i de negociació. Aquest 2021 comença en una cruïlla que inevitablement porta al poble veneçolà a comprendre que l'única solució possible als seus mals i patiments és treure del poder a la banda del crim internacional organitzat que s'ha apropiat de les institucions de l'estat els últims anys. Ha arribat el temps, de la **rebel·lió constitucional** i legitima l'ús de la força de la gent i de totes les forces de suport nacional i internacional que pugui resoldre la greu crisi de la nostra població. **La democràcia sempre va exigir sacrifici i aquesta vegada no serà diferent.**"*

Serà diferent aquesta "rebel·lió constitucional" que la dels seus avantpassats de París el 1848? Certament no, la petita burgesia no sap fer una altra cosa que repetir les seves il·lusions passades:

"La Muntanya va donar a llum "una proclama al poble", que va aparèixer el 13 de juny ocupant un espai més o menys vergonyant en dos periòdics socialistes. Declarava al president, als ministres i a la majoria de l'Assemblea Legislativa "fora de la Constitució" i cridava a la Guàrdia Nacional, a l'exèrcit i, finalment, al poble a "aixecar-se". "Visca la Constitució!", era la consigna que donava, consigna que volia dir senzillament: "A baix la revolució!"

A la proclama constitucional de la Muntanya va correspondre, el 13 de juny, una anomenada manifestació pacífica dels petitburgesos, és a dir, una processó de carrer des de Château d'Eau pels bulevards: 30.000 homes desarmats, en la seva majoria guàrdies nacionals, barrejats amb membres de les societats secretes obreres, que desfilaven al crit de "Visca la Constitució!". Crit mecànic, fred, que els mateixos manifestants llançaven com a crit d'una consciència culpable i que el ressò del poble que pul·lulava en les voreres retornava irònicament, quan havia de ressonar com un tro. Al cant polifònic li faltava la veu de pit. I quan el festeig va passar per davant de l'edifici social dels Amics de la Constitució i va aparèixer en el frontó de la casa un herald constitucional llogat que, agitant amb totes les forces el seu clac, amb uns pulmons formidables, va deixar caure sobre els pelegrins, com una calamarsada, la consigna de "Visca la Constitució!", fins ells mateixos van semblar adonar-se per un instant del grotesc de la situació. Sabut és com, en arribar a la desembocadura de la rue de la Paix, el festeig va ser rebut en els bulevards pels dracs i els

caçadors de Changarnier d'una manera gens parlamentària i com, en menys que es compta, es va dispersar en totes direccions, deixant escapar en la fugida algun crit de "A les armes!", per a complir la crida parlamentària a les armes de l'11 de juny." (Les lluites de classes a França, K. Marx, 1850)

Però en un punt aquests petitburgesos han dit sense voler una veritat: "La democràcia sempre va exigir sacrifici i aquesta vegada no serà diferent". Que escoltin bé els proletaris veneçolans perquè el que s'han oblidat de dir és que el sacrifici que es demana és el nostre, la immolació de la classe obrera per al rejueniment de la sempre podrida democràcia. Com diu un text del nostre corrent: "Si el Parlament servís per a administrar tècnicament alguna cosa i no sols per a atontar als ciutadans, sobre cinc anys de màxima vida no li dedicaria un a les eleccions i un altre a discutir la llei per a la seva constitució! Fets els comptes de les hores de cridòria, es dediquen més de dos cinquens! Aquesta societat desinflatada no és més que un fi en si mateixa, **i els pobles que s'han fet matar per a tornar a posar-la en peus, han estat estafats en més del vint per cent de la seva parcel·leta de sobirania! Ara ja molts voten en l'altre món.**" (El cadàver encara camina, 1953).

Tots aquests corrents polítics oportunistes que dirigeixen i utilitzen avui els petits moviments de la classe obrera, són el major sostenidor ideològic de la burgesia. Enganyen la classe obrera amb promeses parlamentàries, fent-los creure que aquesta és la via per a millorar les condicions de vida, presentant el seu programa: el programa polític de la petita burgesia com el programa de "tots", de la "majoria", com el programa de la classe obrera.

El patriotisme: tomba de la classe obrera

Què potser el proletariat veneçolà pot anar de la mà de la burgesia veneçolana, que ha declarat "la guerra als trocheros" (EFE, 17-01-2020)? No i mil vegades no.

Molts proletaris veneçolans van fugir a altres països amb la il·lusió de millorar el seu nivell de vida

i ajudar la seva família, expulsats per les condicions de misèria i falta de feina a Veneçuela. En la majoria d'aquests països es van sotmetre a condicions duríssimes per la competència per una feina, situació que va comportar el rebuig dels proletaris d'aquests països, els quals van veure en perill els seus llocs de treball i - els aturats - menys possibilitat d'adquirir ocupació, en augmentar la població amb els immigrants. Això és el capitalisme, basat en el guany. Com el plusvalor surt del temps no retribuït a la classe obrera, la burgesia aprofita qualsevol situació per a abaratir la força de treball: els immigrants li proporcionaven força de treball barata per a tirar a la baixa els salaris i així obtenir més guanys. Sense una solidaritat de classe que planti cara a la burgesia, només queda la bogeria de la lluita fratricida entre germans proletaris. Davant la falta d'organització, només queda el verí del nacionalisme, que lliga i sotmet ideològicament la classe obrera als seus explotadors i ens llança contra els nostres germans de classe.

Ara, el sistema capitalista a Veneçuela, administrat pel Partit de l'Exèrcit (chavisme), no sols els tracta com a criminals, sinó també com a bio-terroristes, com a bombes biològiques, aterroritzant el conjunt de la classe obrera, utilitzant el COVID-19 per a justificar la seva política repressiva antiobrera, promovent el rebuig per a causar més divisió en el proletariat.

Lliçó fonamental: "Els obrers no tenen pàtria, no se'ls pot arrabassar el que no posseeixen" (Manifest del Partit Comunista, 1848).

Per la represa de la lluita de classe, contra el parlamentarisme

El problema de la classe obrera veneçolana no és "dictadura o democràcia" o "fulanet o menganet" sinó el capitalisme: "Mentre subsisteixi l'economia mercantil, la drogoaddicció de la renda de la terra, és una llosa a les condicions de vida del proletariat veneçolà. L'única sortida a la fam a Veneçuela és abatere el capitalisme que la produeix." (El Comunista nº61, novembre 2018).

En comptes de tant de corrent oportunista que parasita al proletariat a Veneçuela com paparra agarrada a la pell d'un animal, la classe obrera ha d'entendre:

"Punt d'arribada: elecció entre tres vies, cadascuna de les quals condueix a una nova dictadura més feroç que les altres. L'elector que vota no fa més que triar entre la Dictadura vermella, la blanca i la blava.

Dos mètodes es declaren aquí històricament en fallida, sota tots els punts de vista, però sobretot sota el de la classe proletària que és el que ens interessa a nosaltres. El primer mètode és el de l'ús dels mitjans legals, de la constitució i del parlamentarisme amb un ampli bloc polític amb la finalitat d'evitar la Dictadura. El segon és el de conduir la mateixa croada i formar el mateix bloc sobre el terreny de la lluita amb les armes, quan la dictadura està governant, amb la sola finalitat democràtica.

Els problemes històrics d'avui els resol no la legalitat sinó la força. **No es venç la força més que amb major força. No es destrueix la dictadura més que amb una dictadura més sòlida.**

És dir molt poc, que aquesta porca institució del parlament no ens serveix a nosaltres. Ja no li serveix a ningú." (El cadàver encara camina, 1953)

Companys proletaris, sabem que el que proposem és difícil però no hi ha un altre camí. Hem de tenir la decisió i la perseverança per recórrer-li si no volem enfonsar-nos per enèsima vegada en la farsa que ens tenen preparada i en la qual la classe obrera és sempre la víctima sacrificada als altars bessons del Guany i de la Democràcia. Els militants comunistes no podem deixar de treballar per la veritable revolució social: abolició de la propietat privada, del treball assalariat i del règim mercantil i d'empresa: "(...) no sent concebibles bruscos retorns de les masses a una organització útil d'atac revolucionari, el millor resultat que els pròxims temps poden donar és **tornar a proposar els veritables fins i reivindicacions proletàries i comunistes**, i reblar la lliçó que és derrotisme tota improvisació tàctica que canviï de situació en situació amb la pretensió d'explotar dades inesperades de les mateixes." (Teoria i Acció, 1952)

UNA CONSIGNA INCORRUPTA PER SOBRE DE LES GENERACIONS «DELS MORTS, DELS VIUS I DELS PER NÉIXER»

En l'afluència successiva de nous companys a la militància de Partit i en el successiu reemplaçament de noves generacions de militants com a continuació de les generacions anteriors de comunistes i revolucionaris, el nostre Partit ha de **"transmetre la flama al llarg de l'històric «fil del temps» (...)** La transmissió d'aquesta tradició no deformada, amb els esforços per fer real una nova organització de partit internacional sense pauses històriques, organitzativament no es pot basar en l'elecció d'homes molt qualificats o molt informats de la doctrina històrica, sinó que orgànicament no pot més que utilitzar de la manera més fidel la línia entre l'acció de grup amb la qual ella es manifestava fa 40 anys, i la línia actual. El nou moviment no pot esperar superhomes ni tenir El Messies, sinó que s'ha de basar sobre el revifar de tot el que pugui haver estat conservat a través de llarg temps, i la conservació no pot limitar-se a l'ensenyament de tesis i a la recerca de documents, sinó que se serveix fins i tot d'estris vius que formin **una vella guàrdia i que confiïn en donar una consigna incorrupta i potent a una jove guàrdia.** Aquesta es llança cap a noves revolucions, que potser no hagin d'esperar més d'un decenni des d'ara per a l'acció en el pla de l'escena històrica; **no interessant-li gens al partit i a la revolució els noms dels uns ni dels altres.**" (Consideracions sobre l'activitat orgànica del partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965)

El Partit viu **"per sobre de les generacions «dels morts, dels vius i dels per néixer»"** (La continuïtat d'acció del partit sobre el fil de la tradició de l'Esquerra, 1966) i cada vegada que cau un company a conseqüència de l'inexorable pas del temps i de les condicions a què el capitalisme ens sotmet és per a nosaltres un comunicat de guerra, una guerra a la qual dediquem la vida.

En el revifar de la lluita de les generacions precedents, volem recordar una generació de companys que van donar un salt tecnològic de 200 anys a l'emigrar primer de l'interior de la península ibèrica a Madrid i després a Alemanya en els anys 60 i 70. Allà van conèixer a vells companys italians de la *Sinistra*, del Partit Comunista Internacional, una vella guàrdia de la que van poder aprendre una consigna incorrupta que des d'aquell moment van defensar amb unghes i dents contra qualsevol desviació, renovació o actualització de la línia del marxisme i de la *Sinistra*.

"Ara bé, donat que se'ns imposa últimament ser clars, simples i concisos, com aquells polemistes subministrats en sèrie als «quadres», siguem-ho.

Prenguem nosaltres la part dels dogmàtics, dels talmúdics, també dels escolàstics i fins i tot dels pedants; assumim la defensa d'un marxisme que no creï mai res de nou i constitueix una constel·lació de precises tesis indestructibles, i ens neguem resoltament unguibus et rostre, a lliurar-lo com a presa a aquests que el volen enriquir, reivindicant-lo rígid i pobre com ha nascut, no de la inflexible misèria de Marx sinó de la falda de la història, quan, i només quan, devia estar d'ell encinta.

Coincideix en canvi amb períodes de contrarevolució, de retrocés de classe, d'història i de llarga involució de les formes socials, el discórrer buit dels creativistes i pretesos creadors; dels descobridors que es vanaglorien de riques conquestes inèdites, quant aquests remuguen

ràncies i miserables fórmules de les quals l'últim expenedor va ser Josif, i que malament transvesteixen les conegudíssimes amb les que el marxisme ha lluitat lleoninament en els temps d'onades - de Proudhon, Lasalle, Bakunin, Dühring, Bernstein, Sorel, i de la paorosa marea de fang de 1914, quan, sobre tots, un atleta, un gladiador de l'ortodòxia revolucionària, va fer mossegar la pols a aquells, innumbrables que volien crear la seva falsificació, enriquir-la amb el preu judaïc de les traïcions: Lenin." (Diàleg amb els morts, 1956).

Van estudiar el marxisme i els textos de l'Esquerra amb aquests vells companys i van portar el marxisme a l'estat espanyol, on mai havia existit un partit ni corrent veritablement marxista, constituint una Secció del Partit.

Aliens a qualsevol vel·leïtat i pruija personal, van assumir amb una energia desbordant les tasques de Partit, com a militants anònims d'un mecanisme unitari:

"L'organització en partit que permet a la classe ser veritablement tal i viure com a tal, es presenta com un mecanisme unitari en què els diversos «cervells» (no només per cert els cervells, sinó també altres òrgans individuals) absorbeixen tasques diverses segons les aptituds i potencialitats, tots al servei d'un objectiu i d'un interès que progressivament s'unifica cada vegada més íntimament «en el temps i en l'espai» (aquesta còmoda expressió té un significat empíric i no transcendent). No tots els individus tenen doncs el mateix lloc i el mateix pes en l'organització: en la mesura que aquesta divisió de tasques es realitza segons un pla més racional (i el que val avui per al partit-classe, serà demà per a la societat), està perfectament exclòs que qui es troba més amunt gravita com privilegiat sobre els altres. La nostra evolució revolucionària no va cap a la desintegració, sinó cap a la connexió cada vegada més científica dels individus entre si." (Lenin en el camí de la revolució, 1924).

"El sentit de l'unitarisme i del centralisme orgànic és el que el partit desenvolupa dins de si els òrgans aptes per a les diverses funcions, que nosaltres anomenem propaganda, proselitisme, organització proletària, treball sindical, etc., fins arribar, demà, a l'organització armada, però res s'ha de concloure pel número de companys que es considera dedicat a aquestes funcions, perquè en principi cap company ha de ser estrany a cap d'elles." (Consideracions sobre l'activitat orgànica del partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965).

Proletaris de condició, encara que rebutjant sempre qualsevol plantejament obrerista, van assumir la titànica tasca de traduir al castellà els materials i textos fonamentals de la *Sinistra* al mateix temps que mai van abandonar la trinxera de la lluita en el pla sindical. Distingint-se completament dels "xarlatans de cafè" i "mariscals sense tropa" que abunden tant malauradament també entre els que es reclamen de la *Sinistra*, van dur sempre a terme un treball dur, diari i quotidià d'intervenció en la lluita de classes i d'organització, assumint que *"és tasca del partit, en els períodes desfavorables i de passivitat de la classe proletària, preveure les formes i encoratjar l'aparició de les organitzacions amb objectius econòmics per a la lluita immediata."* (Tesis característiques, 1951).

A finals dels 70 i principis dels 80 van participar en les lluites dels aturats a l'estat espanyol i van organitzar i van dirigir - no de paraula sinó en els fets - la lluita per l'habitatge en la

reconversió dels barris de barraques a l'extraradi de Madrid, enfrontant-se amb tota la corruptela dels grups de la falsa esquerra que es van unir al voltant del negoci de les cooperatives. Fins al final de la seva vida van estar al capdavant d'una infinitat de lluites i vagues, grans i petites.

A través de l'estudi col·lectiu i de la difusió dels textos del marxisme en el viu de la lluita, donant continuïtat al treball en contacte amb la classe obrera, aquests companys irradiaven i van cultivar un veritable "*ambient ferotgement antiburgès*" (Tesis sobre la tasca històrica, l'acció i l'estructura del partit comunista mundial, segons les posicions que des de fa més de mig segle formen el patrimoni històric de l'esquerra comunista, de Nàpols, 1965), en què floreix i es transmet un autèntic **odi de classe**: "*l'obrer no pot salvar la seva qualitat humana sinó per l'odi i la rebel·lió contra la burgesia.*" (La situació de la classe obrera a Anglaterra, Engels, 1844), transmetent també ells una consigna incorrupta a noves generacions de militants.

Es van enfrontar al "Nou Curs" a l'interior del Partit i a les desviacions tàctiques en la qüestió sindical que es van introduir el 1972 i que van preparar tots els errors tàctics posteriors (Front Únic Proletari el 1974, Comitè Nacional contra els Acomiadaments de 1978) que van portar al desenfrenament dels fronts únics polítics movimentistes: antinuclears, antimilitarisme, nacionalisme palestí, etc. El Partit es trobava immers en aquesta deriva difosa a través dels altaveus d'*El-Oumami*, *Le Proletaire*, *Proletarier*, *Il Programma Comunista* i l'anterior edició d'*El Comunista* quan una part dels responsables d'aquella degeneració van decidir accelerar el pas i van intentar liquidar formalment al Partit. Una altra part dels responsables de la mateixa degeneració no hi van estar d'acord. Però la discrepància entre els que exigien la liquidació formal del Partit i els que seguien sent els responsables dels seus òrgans, era només sobre l'aspecte formal: compartien i havien estat implementant la liquidació *de facto* de la línia de la *Sinistra* i del marxisme. Les seves posteriors baralles per la possessió i control de *Il Programma Comunista*, no eliminaran aquest origen comú (entre ells i amb els liquidadors) tant dels que van recuperar a través dels tribunals burgesos la propietat de *Il Programma Comunista* com dels que la van perdre i van fundar *Combat* primer i *Il Comunista* després.

En un altre moment abordarem de nou aquesta qüestió amb la profunditat que es mereix per fer el balanç d'aquest atac circumcentre de liquidació del Partit i de la línia de la *Sinistra*.

Expulsada la Secció espanyola per la seva oposició a aquest "Nou Curs", es va trobar amb un aïllament inicial per la dinàmica de centre que preparava la liquidació impedit els contactes entre seccions, encara que ràpidament van aconseguir reprendre els contactes a nivell internacional amb altres seccions que també s'havien oposat a la degeneració del Centre.

Havent resistit doncs a l'intent de liquidació, van començar la nova edició d'*El Comunista*, i la tasca de "*continuació orgànica del greu treball de consignació històrica de les lliçons fecundes del passat a les generacions presents i futures, a les noves avantguardes que s'anaven delineant en les files de les masses proletàries*" (Tesis de Nàpols, 1965), a la qual el grup de companys que dona continuïtat al Partit - organitzats actualment a Veneçuela, Itàlia, Xile i Espanya - ha afegit, dins d'un mateix pla de publicació, les revistes *Per il Comunisme* i *The Internationalist Proletarian*.

No han faltat contactes, acostaments i ruptures en un període en general desfavorable en què "*gran part del proletariat, més aviat d'estar aixafat per la burgesia, està controlat per partits que treballen al servei d'aquesta i impedeixen al proletariat mateix tot moviment classista revolucionari*" (Consideracions

sobre l'activitat orgànica del partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965) admetent en veu alta que "*el partit no pot no ressentir-se dels caràcters de la situació real que l'envolta.*" (Ibidem)

A les pàgines d'*El Comunista* i en els diversos treballs publicats es pot llegir també l'esforç per donar continuïtat a la "*feina de registre científic dels fenòmens socials, per tal de confirmar les tesis fonamentals del marxisme. Analitza, confronta i comenta els fets recents i contemporanis. Repudia l'elaboració doctrinària que tendeix a fundar noves teories o demostrar la insuficiència de la doctrina en l'explicació dels fenòmens.*" (Tesis Característiques, 1951), així com un anàlisi realment marxista de la història recent de l'estat espanyol i de bona part d'Amèrica Llatina.

En el desenvolupament de tot aquest treball, aquests companys han tingut sempre clar que, si hi haurà represa de la lluita de classe serà només tornant a partir de la línia de la *Sinistra*, dels textos fonamentals de la *Sinistra* i del marxisme, del partit històric (i no de qualsevol afirmació o article que puguem haver escrit nosaltres o qui estigui en aquesta o una altra revista).

"*L'esforç dels marxistes d'esquerra és el d'obrar sobre la corba trencada dels partits contingents, per reconduir-la a la corba contínua i harmònica del partit històric.*" (Tesis sobre la tasca històrica, l'acció i l'estructura del partit comunista mundial, segons les posicions que des de fa més de mig segle formen el patrimoni històric de l'esquerra comunista, de Nàpols, 1965).

"*No tindria cap sentit l'objecció que es va tractar de textos perfectes, irrevocables i immodificables, perquè al llarg de tots aquests anys s'ha declarat sempre en el nostre si que es tractava de materials en contínua elaboració, i destinats a assolir una forma cada vegada millor i més completa; tant és així que de totes les files del partit, i fins i tot d'elements joves, s'ha verificat cada vegada més, i amb freqüència creixent, l'aportació de contribucions admirables i perfectament a to amb les línies clàssiques pròpies de l'Esquerra.*" (Consideracions sobre l'activitat orgànica del partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965).

"*Mort de l'individualisme*

No és possible que el partit proletari de classe es governi a si mateix en la bona direcció revolucionària si no és total la confrontació del material d'agitació amb les bases estables i no mutants de la teoria.

Les qüestions d'acció contingent i de programa futur no són més que dos costats dialèctics del mateix problema, com tantes intervencions de Marx fins a la seva mort, i d'Engels i de Lenin (Tesis d'abril, comitè central d'octubre!) han demostrat.

Aquells homes no van improvisar ni revelar, sinó que van brandar la brúixola de la nostra acció, de la qual és massa fàcil desviar-se.

Aquesta ensenya clarament el perill, i les nostres qüestions són feliçment plantejades quan es va contra les direccions generals equivocades. Les fórmules i els termes poden ser falsificats per traïdors i per deficients, però el seu ús és sempre una brúixola quan és continu i concordant." (El programa revolucionari de la societat comunista elimina tota forma de propietat de terra, de les instal·lacions de producció i dels productes del treball, 1958).

El que determina si l'affirmació o article són correctes és la seva coherència amb els textos fonamentals (la seva línia contínua o concordant), s'hagi escrit en l'any que s'hagi escrit i sigui quin sigui el nom de la revista en què s'hagi publicat. No defensem una paraula o una frase: defensem una línia.

Però per a això és essencial el continu estudi individual i col·lectiu dels textos fonamentals del marxisme i del Partit:

*"Per tant, el problema de la praxi del partit no és el de saber el futur, que seria poc, ni el de voler el futur, que seria massa, sinó el de **"conservar la línia del futur de la seva pròpia classe"**.*

*Està clar que, si el moviment no la sap estudiar, indagar i conèixer, ni tan sols estarà en condicions de conservar-la. No és menys clar que si el moviment no sap distingir entre la voluntat de les classes constituïdes i enemigues i la seva pròpia, igualment la partida està perduda, i la línia extraviada. El moviment comunista no és qüestió de pura doctrina; no és qüestió de pura voluntat: però, la manca de doctrina el paralitza, la manca de voluntat el paralitza. **I la falta vol dir absorció de doctrines alienes, de voluntats alienes.**"* (Prometeo, Propietat i capital, capítol XVII, Utopia, Ciència, Acció, 1952).

Com vital i necessari és disciplinar-se a pensar no amb el propi cap ("la **testa**") sinó amb els textos ("i **testi**"), el que fastigueja enormement als "mariscals sense tropa" que tant abunden també entre els individus i organitzacions que es reclamen de l'Esquerra, però que necessiten volar lliurement i treure les conclusions del seu cap en lloc dels textos.

*"Una de les falses raons per la qual la desconfiança cap a la forma partit era alimentada perillosament, era que el partit, a l'obligar a tots a pensar de la mateixa manera, era una església, i fent sortir totes les decisions d'un centre era una caserna. En ximpleries d'aquesta naturalesa, que des de fa decennis i decennis han pertorbat la nostra feina, està el veritable infantilisme contra el qual Lenin ataca sense compassió; però contra el qual ha lluitat amb igual energia l'esquerra marxista i especialment la italiana. **Sí - vam dir sempre als companys, potser d'una manera més imprudent de com ho va fer Lenin, i per tant més feridora per a generacions de miserables filisteus, que encara avui no s'han extingit - si joestic al partit el meu cap personal i les seves punyetes crítiques han de callar set vegades al dia, i les meves accions no sorgiran de la meua voluntat individual sinó de la voluntat impersonal del partit, com manifesta i dicta la història a través d'aquest mateix organisme.**"* ("L'extremisme, malaltia infantil del comunisme, condemna de futurs renegats", 1960-1961).

"La desinfecció a què dediquem el noranta per cent del nostre pobre treball no es completarà més que en un llarg esdevenir i continuarà molt després de nosaltres: és la que combat l'epidèmia de tots els llocs i de tots els temps (a tot arreu i sempre perillosa) dels revisors, actualitzadors, contempladors i innovadors.

*És inútil i nociu especificar o personalitzar, i buscar en la llunyania o en el veïnatge al llançador de les bombes bacteriològiques; es tracta d'individualitzar el virus i aplicar-li l'antibiòtic, que tossudament distingim en **la continuïtat de la línia, en la fidelitat als principis, al preferir nou-centes noranta-nou vegades sobre mil la remasticació catequista a l'aventura del nou descobriment científic que requereix ales d'àguila, i al què se sent cridat pel destí tot mosquit.***

Inquieteu-vos, doncs, els voladors enfurismats, als quals tornem frígidament i poc a poc a la modesta altitud a la qual ens està permès elevar-nos, a nosaltres que ens està prohibit tot heroisme i tot romanç, que ens atenim a la ironia en lloc del

lirisme i de tant en tant ens veiem obligats a fer tornar cap enrere als més fogosos: No feu de Fetontes¹!

Per tant, mentre masses tenen l'histerisme del càlcul sublim, nosaltres els cataloguem a l'alçada de l'àbac, i verifiquem si saben comptar amb la punta dels dits." (El Marxisme dels balbucejants, Battaglia Comunista, núm 8-1952).

*"L'objectiu principal de les nostres discussions - **en les quals és indispensable repetir contínuament certs reclams dels «teoremes» fonamentals, i millor si és amb les mateixes paraules i frases** - és la crítica del deliri sobre formes «imprevistes» i deformitats del capitalisme més modern que obligarien a revisar les bases de la «prospectiva» i per tant del mètode marxista.*

*Tal **falsa** posició és fàcilment posada en relació amb el **desconeixement, o millor amb el mai haver conegut, les línies essencials de la nostra doctrina, dels seus principis cardinals.**"* (Ànima del cavall de vapor, Il Programma Comunista núm 5, 1953).

Nucli essencial de la consigna incorrupta és la reivindicació incondicional del centralisme orgànic. El punt de partida és necessàriament la unitat i centralització de doctrina, programa i tàctica. Només des d'aquest punt de partida es pot arribar a la unitat i centralització en l'acció i en l'organització:

*"Al primer rebatem que **la unitat i la centralització real - reivindicada per nosaltres més que per cap altre - en l'acció i en la forma d'organitzar-se del Partit és el producte, el punt d'arribada, no la causa i el punt de partida, de la unitat i centralització de la doctrina, del programa i del sistema de les normes tàctiques: inútil buscar aquelles si falten aquestes; pitjor que inútil, destructiu i mortífer.** Nosaltres som centralistes (i és aquest, si es vol, el nostre únic principi organitzatiu) no perquè reconeguem vàlid en si i de per si el centralisme, no perquè ho deduíem d'una idea eterna o d'un esquema abstracte, sinó perquè és únic el fi al què tendim i única la direcció en què ens movem en l'espai (internacionalment) i en el temps (per sobre de les generacions «dels morts, dels vius i dels per néixer»); **som centralistes per la força de la invariància d'una doctrina immutable, que ni individus ni grups estan en disposició de mutar; i de la continuïtat de la nostra acció en el flux i reflux de les contingències històriques,** enfront de tots els obstacles que està sembrat el camí de la classe obrera. El nostre centralisme és el mode de ser d'un partit, que no és un exèrcit, encara que té una rigorosa disciplina, com no és una escola encara que s'ensenya, sinó que és una força històrica real, definida per la seva estable orientació en la llarga guerra entre les classes. És al voltant d'aquest inseparable i duríssim nus, doctrina-programa-tàctica, possessió col·lectiva i impersonal del moviment, com es cristal·litza la nostra organització, i el que la manté unida no és el fuet del «centre organitzador», sinó el fil únic i uniforme que lliga «dirigents» i «base», «centre» i «perifèria», comproment-se en l'observació i en la defensa d'un sistema de fins i de mitjans, cap dels quals és separable de l'altre.*

*En aquesta vida real del Partit Comunista - no de qualsevol partit, sinó només i precisament d'ell, en quant comunista tant de fet com de nom - **el trencaclosques que molesta el demòcrata burgès, - qui decideix: la «direcció» o la «base», els molts o els pocs? ¿Qui «mana» i qui «obeeix»? - es dissol definitivament per si mateix: és el cos unitari del Partit, el qual emboca i segueix el seu camí;***

¹ Personatge mitològic grec que va voler portar el carro del sol i se li va descontrolar, generant tot tipus de destrosses, com fan els que pretenen

actualitzar el marxisme. L'expressió es pot traduir per: No sigueu cretins! (N.d.T)

i en ell, com en les paraules d'un fosc soldat anivellador, «ningú mana i tots són manats», el que no vol dir que no hi hagi ordres sinó que aquestes s'adapten amb la forma natural de moure's i d'actuar del Partit, qualsevol qui sigui el qui les doni. Però trenqueu aquesta unitat de doctrina-programa-tàctica, i tot s'enfonsa, no deixant més que una... coordinació de bloc i de direcció en un extrem (maniobrant a les masses dels militants, com el general - suposat «geni» estratègic - mou els soldadets, suposats pobres ximplers; potser fent-los passar amb armes i bagatges al camp enemic, o com el cap d'estació maniobra els seus trens, potser fent-los xocar l'un contra l'altre) i una il·limitada plaça d'armes per a tota maniobra possible, a l'altre extrem. Trenqueu aquesta unitat, i lògica, i històricament justificat arriba l'estalinisme, com a lògica i històricament justificada arriba la ruïnosa subordinació d'un Partit com el nostre, que té per primera tasca la d'assegurar «la continuïtat històrica i la unitat internacional del moviment» (punt 4 del Programa de Liorna, 1921), al mecanisme fals i mentider de la «consulta democràtica». Trenqueu-la i haureu destruït el Partit de classe.» (La continuïtat d'acció del partit sobre el fil de la tradició de l'Esquerra, 1967).

“Líder significa de fet guia. El dirigent del partit no té a les mans un volant i davant seu l'arbitri de l'angulació de la direcció, és el conductor d'un tren o d'un tramvia. La seva força està en el fet que sap que la via està determinada, però certament no és rectilínia a tot arreu, coneix les estacions per on passa i la meta a on condueix, les corbes i les pendents.

Certament, no només ell ho sap. El traçat històric pertany no a un cap pensant, sinó a una organització que va més enllà dels individus sobretot en el temps, feta d'una història viscuda i d'una doctrina (per a vosaltres la paraula dura) codificada.» (Grans qüestions històriques de la revolució a Rússia, 35 - Línies mestres d'abril, 1955-1958).

Sabem que *“En vida dels grans revolucionaris, les classes opressores els sotmeten a constants persecucions, acullen les seves doctrines amb la ràbia més salvatge, amb l'odi més furiós, amb la campanya més desenfrenada de mentides i calúmnies. Després de la seva mort, s'intenta convertir-los en icones inofensives, canonitzar-los, per dir-ho així, envoltar els seus noms d'una certa aurèola de glòria per a “consolar” i enganyar les classes oprimides, castrant el contingut de la seva doctrina revolucionària, descantellant el fil revolucionari d'aquesta, envilint-la.”* (L'Estat i la Revolució, Lenin, 1917).

Però també sabem que *“La Revolució es tornarà a aixecar tremenda, però anònima.”* (Fantasmes Carlyleians, 1953): l'únic homenatge vàlid a tots els companys anònims que ens han precedit en aquesta llarga lluita i que han format part d'aquesta vella guàrdia a través de la qual s'ha transmès la consigna incorrupta del marxisme integral és **continuar defensant anònimament les mateixes posicions amb la mateixa energia i el mateix esperit de sacrifici i abnegació, la lluita per l'abolició de l'esclavitud del treball assalariat, de la propietat privada i del règim mercantil capitalista, per una SOCIETAT D'ESPÈCIE, l'HOME SOCIAL, el COMUNISME.**

“11.- Les violentes espurnes que van saltar d'entre els conductors de la nostra dialèctica ens han ensenyat que és company militant comunista i revolucionari qui ha sabut oblidar, renegar, arrencar-se de la ment i del cor la classificació en la que el va inscriure el registre d'aquesta societat en putrefacció, i veu i es confon a si mateix en tot l'arc mil·lenari que lliga a l'ancestral home tribal lluitador amb les feres, al membre de la comunitat futura, fraterna en l'harmoniosa alegria de l'home social.” (Consideracions sobre l'activitat orgànica del partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965).

LLEGEIX, RECOLZA I DIFON LA PREMSA COMUNISTA
“EL COMUNISTA”
“THE INTERNATIONALIST PROLETARIAN”
“PER IL COMUNISMO”

*****

PER A CORRESPONDÈNCIA (sense més dades):
Apartat 52076 - 28080 MADRID – ESPANYA
www.pcielcomunista.org – pci@pcielcomunista.org
twitter.com/pcielcomunista

